

Catalunya Cristiana

Dijous, 2 de juliol de 1992

Edita: Fundació Catalunya Cristiana

Director: Joan E. Jarque i Jutglar

Any XIII - Núm. 667. 175 ptes.

AFINANT...

Evangelí i catequesi

La notícia d'un nou catecisme, fruit del Concili Vaticà II, és una bona nova, **eu angeli**. L'evangelització i la catequesi van sempre plegats a la catòlica. El cristianisme proclama i viu un Evangelí; ara, la fe i la vida cristianes, rebudes sempre com un do tant si és per vies ordinàries com si ho és per vies extraordinàries, requereixen la catequesi com la llavor demana la saó. Una catequesi sense evangelí fóra un pur endoctrinament; si se m'accepta el gal·licisme, dur però clavat, fóra un embrigadament. Una evangelització sense catecisme... pot esdevenir «música celestial»; l'obertura d'horitzons que inviten a recórrer camins, a gaudir paisatges, a conèixer gents, però sense senyalar camins, sense indicar fonts i hostals, sense oferir vehicles, fins potser sense reparar calçats. És cert que hi ha homes i dones, gegants, rics en l'esperit, capaços d'obrir-se camí tots sols per la boscúria o els deserts del món guiats només per un estel. Pels baixets, com jo, sortosament són rars; la tradició n'anomena només tres. L'Evangelí és pels pobres en l'esperit. Una bona catequesi és el pa de la Bona Nova llescat pels petits.

■ Joan E. Jarque i Jutglar

El nou catecisme aprovat pel Papa no impedeix que les esglésies nacionals elaborin els seus

“Un punt de referència”

ROMA.— El cardenal Joseph Ratzinger declarà que el nou catecisme aprovat pel papa Joan Pau II, esperava que es convertís en un “punt de referència”, al qual haurien d'adaptar-se necessàriament els catecismes diocesans i nacionals elaborats per les conferències episcopals de cada país.

A la pregunta de si això significava que el nou catecisme pretenia “corregir” els ja existents, Ratzinger matisà que: “Penso que també servirà per a reelaborar-los, encara que no necessàriament un dia per l'altre, perquè fonamentalment la substància és la mateixa i tots ja reflecteixen la doctrina del Concili Vaticà II”.

El nou catecisme, elaborat per primera vegada amb els més

moderns mètodes de la informàtica per a l'estudi sistemàtic de la doctrina, ha estat preparat durant els últims anys per una comissió de bisbes i de cardenals presidits per Ratzinger, que ha fet fins a deu redaccions successives, incorporant les observacions dels bisbes de tot el món i les del mateix Papa.

El text aprovat està redactat de manera que al final de cada “unitat” hi ha unes proposicions sintètiques, de fàcil memorització. El cardenal Ratzinger assegura que una cosa és compatible amb l'altra, ja que considera que les esmentades proposicions del text vaticà “formen part de la llengua comuna de tots els catòlics”.

El cardenal Pironio, oficià la missa concelebrada de la commemoració de la seu tarragonina

Voluntat de testimoni i compromís

Eduardo Pironio

TARRAGONA.— El cardenal Eduardo Pironio, en representació de Sa Santedat, oficià la missa concelebrada el diumenge passat dia 28 de juny per tots els bisbes i abats de la Tarraconense que clausurava les activitats religioses i culturals programades per commemorar la restauració de la seu metropolitana. Durant la solemne cerimònia eucarística, el cardenal Pironio destacà la voluntat de testimoni i compromís amb el món actual de l'Església de Tarragona, i afirmà que “la seu metropolitana vol ser per a tot Catalunya, per Espanya i pel món una Església arrelada en el seu temps i la seva cultura”, informa EP.

A la celebració assistiren, entre altres personalitats, el president de la Generalitat, Jordi Pujol, que hi anà acompanyat de la seva esposa, Marta Ferrusola, el governador civil, Ramón Sánchez, i l'alcalde de la ciutat, Joan Miquel Nadal. En acabar l'acte religiós, l'arquebisbe de Tarragona, Ramon Torrella, féu lliurament d'una medalla commemorativa al president de Pujol, durant un acte protocolari al Palau Episcopal.

En el full parroquial distribuït a totes les esglésies de la diòcesi, monsenyor Torrella ressaltava que “L'Església de Tarragona regada amb la sang del bisbe Fruc-

tuós, manté des dels seus orígens llaços amb el successor de Pere. Els vincles es fan encara avui més patents en el missatge que Joan Pau II ha enviat amb motiu d'aquesta celebració”.

En el decurs d'aquest any hi ha hagut quatre actes de commemoració, onze conferències, cinc concerts de música sacra, quatre representacions teatrals, una exposició a la catedral, un audiovisual, quatre publicacions especialitzades, una medalla commemorativa i una campanya de sensibilització i donatius per el Centre Català de Solidaritat, entitat de Caritas que treballa pels toxicòmans.

VIATGES I PELEGRINATGES DE L'ASSOCIACIÓ D'AMICS
DE **CATALUNYA CRISTIANA**

**DEL 16 DE SETEMBRE
AL 2 D'OCTUBRE**

En ocasió del Congrés de la Unió Catòlica
Internacional de la Premsa (U.C.I.P.) amb el nos-
tre Director, que hi participa

BRASIL

¿Voleu descobrir ben amicalment el país més ufanós i extens de tot el Nou Món?

RIO DE JANEIRO la ciutat meravella

Crist Redemptor de Corcovado / gastronomia / platges / compres
DIÒCESI SEMBLANT A BARCELONA, dotada d'excel·lents mitjans pastorals

MANAUS porta d'Amazònia

Ciutat vuitcentista del cautxú / bellesa i exotisme tropicals

BRASÍLIA capital avantguardista

La creació arquitectònic-urbanística de Lúcio Costa i Oscar Niemeyer

SALVADOR (Bahia) costa daurada

Antiga capital colonial / "capoeira" folklòrica a ritme de "berimbau"

OURO PRETO monument mundial (Unesco)

La vella i rica ciutat de les mines, farcida d'esglésies colonials

CAMPOS DO JORDAO ciutat de muntanya

A 1.710 m. / boscos / fonts termals / seu de la Conferència de la UCIP (Unió Catòlica Internacional de Premsa)

PARTICIPACIÓ EN ELS ACTES: sessió final, sopar de cloenda, celebració eucarística presidida pel Cardenal Paulo Evaristo Arns, Arquebisbe de Sao Paulo, al santuari de la Mare de Déu d'Aparecida, patrona del Brasil.

FOZ DO IGUAÇÚ espectacle natural

Un dels millors de tot el món: cascades, Garganta do Diabo...

VISITA MISSIONERA al bisbe català d'Iguaçú, Mons. Joaquim Pinya i Batllell, s.j.

La Cuenca Amazónica

PLACES LIMITADES

Podeu demanar-ne informació per telèfon, per correu o bé personalment a l'associació

AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA:

Pelegrinatges i viatges: Plaça Urquinaona, 11 3er. A. 08010 Barcelona - Telèfon: **301 37 18**

EDITORIAL

Un nou catecisme universal

Ja és imminent la publicació del nou catecisme universal. El Papa Joan Pau II acaba d'aprovar-ne el text definitiu. Voldríem ajudar els nostres lectors a fer una lectura positiva d'aquest esdeveniment, bandejant interpretacions alhora superficials i negatives que ja han apuntat en alguns mitjans de comunicació. La importància d'un catecisme i, en particular, d'aquest catecisme universal en les circumstàncies d'avui és molt gran i cal que els catòlics d'arreu del món ens preparem a atorgar-li la recepció deguda.

El cardenal Ratzinger ha situat clarament el paper del nou catecisme universal, en fer notar que no ve a canviar la disciplina de l'Església, sinó a "presentar la doctrina catòlica tal com és, fou i serà". Ha fet notar que això no és fonamentalisme, en el sentit propi d'aquest mot que designa una actitud de tancament i d'irracionalitat. La fe cristiana, ha explicat, comporta la concreció d'un nucli de doctrina clar i específic, però obert al pensament i a la racionalitat. És aquest nucli el que un catecisme té la missió d'exposar. El catecisme universal de Joan Pau II serà, a partir de la seva promulgació, el punt de referència que haurà de servir per orientar la redacció dels futurs catecismes, arreu de l'Església, i per corregir els actuals. Tot catequista —tota Església—, ha de vetllar sempre perquè en la transmissió del missatge revelat no s'hi introdueixin elements estranys a la fe. Perquè, tal com ha subratllat també el cardenal Ratzinger, "és un dret de tots els fidels poder rebre l'autèntic, íntegre i complet anunci de la fe cristiana".

El nou catecisme, a més, incorpora elements de la doctrina de l'Església —especialment la social— ja presents en les encíclics i altres textos del magisteri, que cal fer arribar amb claredat a tothom. L'ecologia, el comportament cívic, les qüestions de la defensa armada i la solidaritat amb tots els homes, són punts importants d'aquesta incorporació, dins d'un conjunt harmònic i equilibrat.

El destí, avui segellat definitivament per la mort, de Louis Althusser —il·lustre representant de la nostra intel·lectualitat— inspira un doble sentiment de pietat i de terror, segons l'anàlisi clàssica de la tragèdia; massa que hem sentit ran de la seva mort el raucar de les granotes al bassal: "el filòsof estava boig". En efecte, què es pot dir davant d'aquesta evidència palpable? El mestre, pensador a penes retrobava la seva brillant lucidesa i els seus deixebles entre dues capbussades en l'obscuritat protectora de les clíniques, fins que un matí, en un accés de demència, va estrangular l'ésser que li era més pròxim i el més estimat, la seva esposa.

Quan la follia frega amb la seva ala un home de pensament, compromès amb el món, i que posa tot el seu ésser en el seu pensament, una tal desgràcia planteja un terrible interrogant: l'element tràgic estava contingut en el pensament d'aquest home com la tempestat ho és en la nuvolada que la porta? La compassió encara ens conduirà a una més gran angouxa si tenim en compte que un pensador no és

i d'acord amb un estructuralisme que va succeir a l'època existencialista de l'endemà de l'Alliberament. La seva vigilància integrista féu d'Althusser el contestatari permanent del Partit comunista, al qual li retreia amb vehemència l'haver llençat per la borda, per un escrúpol d'obertura democràtica, un concepte tan essencial pel marxisme com la dictadura del proletariat. Segons Althusser, per Marx l'espai històric es reduïa a la rigorosa objectivitat de les forces, de les masses, dels aparells, dels sistemes. En aquest gran joc, desplegat del tot, hi havia un mort que mai no s'acabava de matar del tot, el *cogito*, el jo penso, la subjectivitat tan personal com col·lectiva susceptible de donar un sentit a l'aventura humana.

Un tal aferrissament contra la interioritat, aquest procés contra el subjecte no es trobaven només en Althusser, que no era pas l'únic que professava un antihumanisme teòric. Però aquesta oposició de principi a la persona, aquest parti pris d'impersonalisme rigorós, aclareix paradoxalment la personalitat d'un home desfet per dintre, que voldria crear el buit i s'entesta a esclafar un jo que és una font deletèria d'ombres i fantasmes. En això rau la tragèdia del pensament althusserià. Prendre la consciència de si mateix com el més gran enemic, talment com Hegel definia el destí irreparable i sense recurs possible.

En el decenni del seu enclausament, Althusser no va parar d'escriure i de descriure's, però el text de les seves *última verba*, que s'ha publicat fa poc, és el contrari

La tragèdia d'un pensador

mai una excepció i que és tot el seu pensament el qui testimoniarà per ell. Maldant per desplegar els seus recursos de rigor i de lucidesa, l'esperit hauria de ser com un Hamlet etern, tràgicament incert, entre l'ésser i el no-res, el sentit i el despropòsit? L'heroi o l'antiheroi shakesperià, del qual mai no s'ha sabut —ho ha sabut ell mateix?— si era foll o ho feia veure, és el símbol vivent d'un pensament que, tràgicament, es destrueix ell mateix a cop de tant voler saber i comprendre. En Althusser hi havia quelcom de Hamlet.

En el moment més alt de la seva notorietat, quan regnava a l'Escola Normal Superior sobre els aprenents de filòsof, molts d'ells seleccionats per ell mateix, Althusser era marxista i s'havia adherit al Partit. En aquell temps hi havia un notable belar de moltons de Panurgi, entre els quals no hi havia pas Althusser que tenia la seva pròpia manera provocadora i paradoxal de pensar Marx i de viure el comunisme. El filòsof del carrer d'Ulm bogava, amb una mena de desesperada obstinació, contra-corrent d'idees, no sense un cert esdevenidor, que tendien a reconciliar l'esquerra amb els valors humanistes. En aquest esforç d'obertura, ell no hi volia veure més que un penós revisionisme.

El marxisme d'Althusser era un integriste que, repudiant les intuïcions romàntiques i moralitzants del jove Marx, considerava l'autor de *El Capital* com l'inventor d'una ciència de la història molt conceptual

d'una autobiografia, gènere literari que Althusser jutjava com obscè i decadent, ja que en l'autobiografia hi ha "l'auto", és a dir l'insuportable dimoni que se us assembla com un germà i que s'ha d'exorcitzar radicalment. Althusser només ens ha deixat d'ell un document objectiu, en el qual tot s'explica segons les lleis d'una psicoanàlisi científica que compta i pesa pulsions i forces. Voler morir a si mateix d'aquesta manera pot semblar místic. Althusser va tenir una adolescència catòlica fervent i zelosa i va mantenir un afecte mai desmentit pels seus mestres d'aleshores, especialment per Jean Guilton. La ruptura intel·lectual, talment com la de Péguy amb els seus mestres laics, no va alterar pas confiança i la confiança.

La relació original mestre-deixeble no entrava en aquesta desacralització sistemàtica que es proposava el marxisme althusserià. Entre l'un i l'altre estava sempre en joc la reciprocitat d'una crida i d'una promesa: cada vegada que, vençut pel seu mal, Althusser es retirava lluny del món, Guilton no deixava de visitar-lo; menys en el moment extrem en què l'últim escamot d'althusserians feien una bona guàrdia. De fet, un cristianisme mig esborrat, però mai oblidat del tot, s'afegia a les complicacions d'Althusser. Freqüentava, al carrer d'Ulm, una comunitat de monges la capella de les quals va comptar molt en la conversió d'André Frossard. En la biblioteca

(Passa a la pàgina 5)

RESPIR

A cop d'ull

Em va fer molta gràcia un proverbi xinès que vaig sentir un dia. Els proverbis orientals tenen això: fan gràcia, a més de tenir raó. Potser és propi de tots els proverbis, refranys, dites, condensar gràcia i saviesa, i encantar així els qui els escolten. El proverbi xinès a què em referia fa així: "Si preguntes una cosa que no saps, passaràs per ignorant cinc minuts. Si no la preguntes, ho seràs tota la vida". És clar, que filant prim, hauré de dir que hi ha altres maneres de saber una cosa sense haver-la de preguntar i sense passar, doncs, per ignorant. Però si algú filava així de prim, potser demostraria que és una mica quadradet; quadrat almenys pel que fa a proverbis i a dites. Potser sí que hi ha frases que caldrà mirar amb lupa; però n'hi ha d'altres que, si no les encaixes a cop d'ull tal com són, val més que les deixis córrer i no t'hi encaparris a aclarir-les. És el mateix que passa amb els jocs de mans i les trames.

■ Miquel Estradé

Director: Joan E. Jarque i Jutglar

Sots-directors: Francesc Malgosa Riera i Mons. Joan Carrera Planas.

Redacció i col·laboradors: Núria Albert; Montserrat Albert; Josep M. Aragonès; Joan d'Arquer; Jordi Bassas; Pilarín Bayés; Pietat Campmajó; Oriol Camps; Pere Campàs; Salvador Cardús; Rosa Collé; Francesc Gamissans; Núria Giral; Joan Guiteras; Jordi Jorba; Pau López; Enric Graupera; Jaume Mora; Antoni Munné; Francesc Nicolau; Núria Oriol; Albert Pera; Antoni Plaja; Tomàs Punzi; Jordi Roigé i Solé; Joan Salvador; Pere Tena; David Vidal; Pere Vives; Manuel Valls; Miquel Estradé; Francesc d'A. Picas; Pere Saumell.

Corresponsals: Leonard Santacana, CERVERA; Carme Frigola, FIGUERES; M. Caballé, GIRONA; Josep Nadal, IGUALADA; Jaume Montaña, LLEIDA; Enric Badosa, ROSES; Joan Boronat, TARRAGONA; Norbert Miracle, TORREDEM-

BARRA; Antoni Mirabet, SEU D'URGELL; Joaquim Blanch, TORTOSA; Enric Benavent, VILANOVA I LA GELTRÚ; Antonio Gil, ANDALUSIA i SUD D'ESPANYA.

Disseny: Josep Samper.

Compaginació: Carlos Aguado

SUBSCRIPCIONS ANUALS

Catalunya, resta de l'Estat espanyol, Andorra, Gibraltar i Portugal 9.100 Ptes.

Resta d'Europa: 17.732 Ptes. □ Amèrica: 21.892 Ptes. □ Àfrica: 21.892 Ptes. □ Àsia: 30.732 Ptes. i Oceania: 30.732 Ptes

Edita: FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA

Gerent: Jaume Roigé i Torrentgenerós

Redacció, administració, publicitat i autoedició:

Edifici de la Parròquia de la Mare de Déu dels Angels, c/. València, 244, 2º. Telèfons: 215 27 39 / 215 27 84. Fax 215 28 05 - 08007 BARCELONA.

Impressora: Publiagraf, S. A. L. Passatge Valeri Serra, 30, Tels. 454 16 30 / 17 77 BARCELONA. D.L. B.14.387/79

Difusió controlada per O.J.D.

MEMBRE DE LA UCIP

ARA MATEIX

Des de Sevilla

"Todos estáis en pecado mortal y en él vivís y morís por la crueldad y tiranía que usáis con estos inocentes. Decid, ¿con qué derecho, con qué justicia tenéis en tan cruel y horrible tiranía a estos indios?"

Aquestes paraules d'un sermó de fra Antoni Montesinos són a la vista de les sis mil persones que cada dia visiten el pavelló de la Santa Seu, a l'Expo 92. L'encert d'aquesta presència de l'Església a la gran exposició de Sevilla ha estat haver-se cenyit a la commemoració d'un sol fet: a l'inici de l'evangelització d'Amèrica. Una evangelització que és presentada amb realisme i amb una particular atenció a la dimensió alliberadora de la fe i a la lluita per la justícia. Tot això enmig d'obres d'art excepcionals: "la fe va fer-se art", es titula una de les catorze sales. Tot això, encara, no amb visió de museu, sinó amb sentit de futur. L'última sala està dedicada al "Continent de l'esperança" i es tanca amb uns mots vibrants de Joan Pau II, que exhorten a una nova evangelització.

El diàleg entre fe i cultura és tan necessari com difícil quan es tracta de situar-lo en manifestacions massives i en contextos tan laics com els d'una exposició universal. Per això vaig entrar al pavelló de l'Església amb l'ai al cor... N'he sortit, però, reconfortat. La gernació que hi acut diàriament i el situa entre els més visitats, confirma aquesta mateixa impressió.

Aquesta presència cristiana a la Sevilla nova de les autovies, dels ponts sobre un Guadalquivir d'aigües regenerades i del tren d'alta velocitat... es completa amb una notable presència també a la Sevilla vella: exposicions religioses a la Catedral i altres temples: d'història, d'art, d'imatges populars...

Sevilla viu dies d'eufòria. Els seus saborosos barris han recuperat aquells ocres i aquells blancs tan decidits de les seves façanes i han guarnit els carrers amb més geranis que mai, que sobreixen de les reixes negres, també pintades de nou. Els sevillans, gent amb una gran capacitat de ser feliç, també enmig de circumstàncies adverses, fan acudits sobre la nova situació com en feien en l'antiga. Però no deixen d'acudir a l'Expo amb entusiasme. Saben que han posat un peu en el futur i volen assegurar-lo.

■ J. Carrera Planas

ACUDIT

"No ho veig clar", "no ho acabo de veure clar", etc., són expressions que, referides a l'Església, brollen freqüentment de la boca dels joves amb els quals em relaciono. Els fa por. Es miren l'Església com una realitat estranya, complexa, pesada. L'ambient, els amics, el que llegeixen, el que senten, etc., alimenten els seus recels. Dubten.

Jo, en canvi, me'ls miro a ells com una realitat familiar, com una presència amical i els crec capaços de retrobar en el seu interior això mateix que ells avui es

nostre temps. Rebutgen aquests nous ídols pel fet de la seva pretensió de voler explicar el "tot" per la part, per la seva incapacitació de provocar l'esclat de sentit, la revelació de l'essencial i per la seva inclinació a convertir les persones en objectes manipulables. Són joves que s'atansen a nosaltres i que fins i tot fan serveis dins institucions de l'Església, però... no acaben de fer el pas amb decisió.

A aquests joves els cal una empenta perquè bandegin d'una vegada les caricatures i es lliurin sense por a construir la realitat que està latent dins la seva ànima. Cal ajudar-los a descobrir que al bell mig i al dessota d'aquesta institució amb la qual es relacionen hi ha un corrent inexhaustible de vida, un potencial riquíssim, una possibilitat d'esperança per a ells mateixos. Els cal, senzillament, l'Evangeli.

La formació d'evangelitzadors de joves és una tasca urgent. Una arxidiòcesi tan gran com Barcelona no compta encara amb aquest pla de formació. Cal que s'escometi ben aviat la creació d'un servei de formació i una possibilitat d'encontre per aquells animadors o responsables d'animadors que treballen amb aquests joves amb una voluntat d'evangelització des de l'educació i l'animació. A punt d'aprovar el pla pastoral i amb l'esperada remodelació de la Delegació d'Apostolat laical, estem en un bon moment per portar a terme alguna iniciativa concreta en aquesta direcció.

Penso ara en aquelles paraules del P. De Lubac referides a l'Església: "Mare pacient que recomença sempre, sense cansar-se, la seva obra lenta d'educació i que refà, d'un a un, els fills de la unitat que els seus fills sempre esquincen". I fixant el nostre esguard en tots aquests joves, ens podem preguntar, juntament amb el cardenal Godfried Danneels (intervenció al Sínode especial sobre Europa): "Tenim encara el coratge d'anunciar el Crist, tot el Crist i res més que el Crist"?

Vivim un temps on pot esclatar una nova esperança si en el cor de tots aquests joves que viuen fragmentats i dispersats hi madura la llavor de la unitat i la reconciliació amb el poble de Déu.

■ Manel Valls i Serra

Ajudar a veure-hi clar!

miren des de la llunyania. Un vel els amaga la realitat més profunda i els impedeix una comprensió més cordial. I això que, sovint, es tracta de joves que tenen alguna relació amb realitats eclesials.

Penso, sincerament, que aquests joves porten el que és l'Església en les seves pròpies entranyes. Perquè els veig vivint amb un ardent desig de comunió i de reconciliació, de servei i de lliurament als altres. Estan cansats de l'exclusivisme de la ideologia, de la tècnica, del poder, etc., divinitats abstractes del

SABER ESCOLTAR

L'Olimpiada de 1992

Els jocs olímpics estan a punt de començar. La flama, duta des de la Grècia que fou gran i sàvia, ha recordat els ideals d'aquestes jornades esportives. L'evocació dels déus i dels poetes de l'antigor clàssica n'ha desvetllat les arrels i els objectius.

La festa traçava la seva òrbita entorn del religiós. Les olimpíades se celebraven, cada quatre anys, a honor de la divinitat pagana. L'objectiu era la recerca de la fraternitat i la pau. Noble finalitat, encara avui volguda! Per això, l'Església catòlica, que és universal, aposta també per aquestes fites. Sap "que n'és, de bo i d'agradable, viure tots juts els germans!" (Ps 133) i "que si el Senyor no construeix la casa, és inútil l'afany dels constructors" (Ps 127). Prega a Déu, en el goig d'aquesta ocasió, per al do de la pau que es fonamenta en l'acolliment del Crist, Rei de pau.

A fi que el planeta terra sigui autèntic ecumene, on els homes, conscients de ser fills del Déu vivent i veritable, visquin com a germans.

Sant Pau parla, a propòsit dels esports a Corint, de l'atletisme cristià (1 C 9,24). Els competidors dels estadis lluiten per un premi corruptible. Tothom és cridat, però, a fer una cursa per a un trofeu immarcescible. No basta la cura del cos. Cal endinsar-se en els valors perennes. Els de l'esperit, que plenifiquen l'home, perquè li donen el sentit de viure i el desenrotllen en la seva totalitat personal.

La joia de tots és també la dels cristians. Els anhels dels jocs troben ple eco en el seu cor. L'evangeli és el pòdium que els pot fer triomfar.

■ Joan Guiteras

Afirma la germana Teresa Losada, directora del centre Bayt al-Thagafa, de Barcelona, que avancem cada cop més cap a una societat multicultural i multiètnica. L'afluència creixent a Espanya de persones procedents dels països del Magreb planteja, certament, un canvi de fesomia cultural i ètnica, que requereix amb urgència un canvi de mentalitat i una proposta educativa per a les generacions joves. En l'ensenyament de la història, es repeteixen fets que mostren la ruptura o el rebuig dels moros i els jueus per part dels cristians (puresa de sang, inquisició, expulsions, etc.), però es callen, potser intencionadament, els exemples de convivència pacífica d'aquestes comunitats, que també n'hi va haver.

Per exemple, segons l'historiador Josep Calzada, les relacions entre cristians i jueus a Girona van ser excel·lents fins al segle XI. Així ho acrediten els nombrosos contractes entre els eclesiàstics cristians i els jueus, o els intercanvis culturals entre el Capítol de la catedral i l'Aljama. Fins l'esmentat segle, el Call o barri jueu no era encara un espai tancat. Tot i la

Per una societat multicultural i multiètnica

prohibició que es féu a les dones cristianes d'entrar-hi, així com a les jueves d'assistir aquelles, no se'n van poder impedir les relacions, ni tampoc les unions, freqüents. Segons un altre il·lustre historiador, Jaume Marquès, tret d'unes contades escaramusses, els tractes entre els jueus i els cristians foren constants, les relacions cordials, la convivència pacífica i protegida per les lleis i les autoritats. La llista de vuit o nou assalts al Call en el transcurs de sis segles de

coexistència també autoritza a pensar en una bona convivència, alterada només de tant en tant per algunes ramalades fanàtiques.

Un altre exemple de bona convivència intercultural i interreligiosa el tenim a Segòvia, al segle XV, on els ferrers moros i els cristians estaven units en una mateixa confraria sota el patrocini de sant Eloi. Naturalment, els primers no estaven obligats a cap mena de pràctica religiosa estranya a les seves creences. D'altra banda, els mossàrabs (cristians en terra de moreria), els mudèjars (moros en terra cristiana), exemplificaren una riquíssima simbiosi artística i cultural, de la qual conservem exemples preclars.

Diuen que fa més soroll un arbre quan cau que tot un bosc quan creix. Si en èpoques pretèrites, en què s'estava molt menys conscienciat pels drets humans, s'arribà a exemples preclars de convivència pacífica, ¿no és possible avui d'anar cap a una societat realment multicultural i multiètnica, en què cadascú pugui viure en pau, d'acord amb la seva manera de pensar i de creure.

■ Jaume Aymar

• CARTES • CARTES • CARTES • CARTES • CARTES • CARTES • CARTES • CARTES •

◆ Gràcies, Sr. Albert Pera

Sr. Director:

Moltes gràcies al Sr. Albert Pera per haver-se decidit a fer una crítica oberta des del seu RACÓ DEL LLENGUATGE sobre el llastimós ús de la llengua tant a la televisió catalana com a la premsa.

La gent, arreu de Catalunya i a nivell de carrer, ens trobem amb les incorreccions que s'han anat establint després de tants anys no solament d'anormalitats (sense escoles, etc.) sinó fins i tot de persecució del nostre idioma. Doncs bé, si ja ens trobem amb un garbuix peculiar de cada indret, havent-nos de corregir a contracorrent del costum arrelat, el menys que es pot esperar dels mitjans de comunicació és que a sobre no ho emboliquin encara més, màxim quan des de la seva presència diària poden influir molt, tant en el sentit de correcció i bon ús com en el sentit d'empobrir l'idioma i de malmetre'l, com de fet està passant sense acceptar la gran responsabilitat que tenen en aquest moment, semblant a la que van exercir exemplarment els nos-

tres escriptors i poetes durant els difícils anys de la clandestinitat de la llengua catalana.

Gràcies, doncs, Sr. Albert Pera, i tant de bo altres lingüistes es posin a demanar responsabilitats en aquesta situació actual. Atentament.

DANIEL RIBÉ
Tortosa

◆ Al Sr. Oriol Camps

Sr. Director:

M'ha interpellat la opinió del senyor Oriol Camps i m'atreveixo a donar la meua. Gràcies per atendre-la.

Dues maneres de veure i viure una mateixa interpellació. El senyor Oriol Camps ens diu: "Penso que no serveix de res perdonar si no va acompanyat de l'oblit, perquè si no s'oblida, el perdó no té sentit. Igual que una confessió sense penediment etc. etc."

Per aprendre les lliçons de l'escola de la vida ens cal memoritzar. No oblidar allò negatiu que els altres m'han fet, sense verí en el cor, m'ajuda,

m'alerta a no caure jo en allò que m'ha ferit. Em recorda que jo puc ser tan feble o feridora com ho han estat per mi. Recordar sense verí vull creure que ajuda a corregir-nos. Tot record bo o dolent és part de la història personal.

La comparança que fa de la confessió hi estic d'acord tot fent aquest afegitó. El penediment deu ser la memorització de l'ànima per elevar-se oi? Per tant vàlid sempre perquè Déu llegeix a fons.

Pensaments llançats al vol per perdre-s'hi o ser recollits.

ÀNGELA
Navarres

◆ Per què no és viable la Conferència Episcopal Catalana

Sr. Director:

Encara que sigui en línia contrària al que s'ha vingut publicant en el nostre setmanari, espero que serà publicada aquesta carta. Crec que quan es diu que ens manca una Con-

ferència Episcopal Catalana no es parla prou clar i català. Encara que sigui amb el nom de Tarraconense, de conferència episcopal dels nostres bisbes ja en tenim. Em sembla que els que parlen de "catalana" el que volen es que els nostres bisbes es desvinculin totalment de la Conferència Episcopal Espanyola i que facin de capdavanters d'un nacionalisme radical que ara per ara té molt poc pes.

Fa poques setmanes que un important diari barceloní va divulgar el resultat d'una enquesta en la qual sobre el nivell de catalanitat i espanyolitat de la nostra gent, es preguntava: Com es considera vostè? El resultat fou aquest:

Únicament espanyol.....
13,6%
Més espanyol que català.....
13,6%
Tan espanyol com català.....
28,7%
Més català que espanyol.....
26,2%
Únicament català.....
14,1%

Aquestes dades són molt significatives i crec que han de ser tingudes en compte per totes les persones que serveixen l'Església a Catalunya, evitant malentesos i confusions. Dicaixò perquè no fa gaire temps vaig llegir a "TEMPLE" portaveu bilingüe del "Patronato del Templo Expiatorio de la Sagrada Familia" que el nombre de visitants de l'any 1988 va ser de "espanyoles 11.301" i "catalanes 3.168". D'acord amb la legalitat vigent, aprovada majoritàriament pels

habitants de la nostra terra, crec que s'havia d'haver consignat: "catalanes 3.168" i "Resto d'espanyols 11.301".

Encara que com a persones i en assumptes temporals poden pensar com vulguin, per més "alligonaments" que se'ls vulguin donar, els nostres bisbes en tant que responsables de l'Església a Catalunya no volen ni poden abandonar la Conferència Episcopal Espanyola a la qual tan bones aportacions hi fan i també en reben i menys encara ser capdavanters d'una causa totalment política. Està vist que entre els catòlics també es donen qüestions d'ordre temporal susceptibles d'aixecar butllofes. Les distintes interpretacions que pot tenir el nacionalisme català és una d'elles. Ara bé, tots estem d'acord que es tracta d'una matèria opinable i que de la mateixa manera que es pot professar la fe catòlica i ser independentista també es pot ser catòlic i sentir-se únicament espanyol.

Al cap de cent anys encara resulta alligonadora l'actuació del Dr. Torras i Bages en el catalanisme de llavors: "Fora de l'amor de Déu, que el podem predicar sense mida, dels altres amors, fins del noble amor de pàtria, convé que els sacerdots en parlem amb moderació i templança". No cal dir com va actuar quan va ser bisbe, un gran bisbe que esperem poder venerar aviat com a Sant.

JOSEP PONS I VIVES
Barcelona

(Ve de la pàgina 3)

La tragèdia d'un pensador

d'Althusser, hi ocupava un ample espai l'espiritualitat teresiana. Quan amb un rampell deia que ell estava fet per l'ombra i pel silenci d'una trapa, Althusser estava sens dubte molt a prop de la seva pròpia veritat.

Seria ridícul, tanmateix, pretendre recuperar Althusser; oi i tant que prou va procurar ell de fer-se irrecuperable. El seu pensament sense subjecte és una inversió estudiada de l'axioma fundador del personalisme, segons el qual tot pensament és pensament d'algú. Aleshores qualsevol, valor espiritual, víctima de la violència althusseriana, es forçat i falsejat fins a esdevenir la seva pròpia contradicció. Així l'oblit de si mateix

esdevé odi de si mateix, la guerra a mort contra el subjecte va a parar a una objectivitat que petrifica tota vida i mata el sentit. Això s'anomena alienació, bogeria. Exactament, la tragèdia althusseriana.

Un pensament oscil·lant, com el simbolitzat per Hamlet, entre la certesa de l'ésser propi i l'angoixa del no-res, només pot evitar la tragèdia sempre amenaçadora, reconeixent-se ficat de ple en un combat i en un debat amb el món i amb ell mateix; en un mot, inscrivint-se en una història de salvació —és a dir acceptant que tant el món com el pensament necessiten ser salvats i que aquesta salvació pren la forma d'un combat (NdT). No hi ha res tan

arriscat com el pensar, és el risc suprem. Pot passar qualsevol cosa. La follia d'un Nietzsche o d'un Althusser, si ens hi apropem amb una preocupació fraternal, ens prohibirà la migdiada en la tranquil·litat mistificadora de les falses savieses.

■ Étienne Borne (De "la Croix")

P.S. Aquestes reflexions són deutores de molt del que escriu Jean Guittou a Le Figaro littéraire, el dilluns 27 d'abril, en l'article: "Althusser tel que je l'ai connu".

Es pot consultar també: L'Avenir dure longtemps, de L. Althusser, Stock-Tinec, 140 F; Althusser, une biographie, tome I, de Yann Moulier Boutang, Grasset, 175 F.

DIRECTIU

Màster en Administració d'Empreses (ESADE) 35 anys. Experiència 3 anys en multinacional japonesa i 5 anys (treball actual) a SEAT-VW. Idiomes: anglès, alemany. Estaria interessat a aportar els seus coneixements a alguna empresa per: planificació, fixació d'estratègies, control de resultats, reducció de costos, etc.

Tel. 430 23 21 Sr. Hernández

La primera trobada dels europeus amb els pobles del continent americà va tenir lloc a l'illa de Guanahani, situada en l'actual arxipèlag de Les Bahames i que Colomanomenà **San Salvador**, nom carregat d'un profund significat cristià i que deixava entreveure el projecte de la futura immediata evangelització. En efecte, aquesta començà pròpiament amb el segon viatge de Colom, en el qual alguns missioners ja formaven part de l'expedició. I així, el dia 6 de gener de 1494, fra Bernard Boyl, designat vicari apostòlic del nou món, celebrà la primera missa solemne a Amèrica.

Més llums que ombres

Certament, en aquesta evangelització, com en tota obra humana, hi hagué encerts i desencerts, "llums i ombres"; però "més llums que ombres", a jutjar pels fruits que hi trobem després de cinc-cents anys: una **Església viva i dinàmica** que representa avui una porció rellevant de l'Església universal. El que celebrem enguany és per tant el naixement d'aquesta esplèndida realitat: l'arribada de la fe a través de la proclamació i difusió del missatge evangèlic en el continent.

No celebrem, doncs, esdeveniments històrics discutits. Som conscients que **els fets històrics**, així com la seva interpretació, són una realitat complexa que cal estudiar atentament i pacientment.

Davant la IV Conferència Episcopal a Santo Domingo

Per això, el V Centenari de l'evangelització d'Amèrica és una ocasió propícia per l'"estudi històric rigorós, enjudiciament equànime i balanç objectiu d'aquella empresa singular, que ha de ser vista en la perspectiva del seu temps i amb una clara consciència eclesial".

En aquest sentit, hi ha hagut a Espanya, a Amèrica i també a Roma diversos i significatius **congressos de caràcter his-**

De l'11 al 14 de maig se celebrà a Roma —a la sala del Sínodo del Vaticà— un simposium el tema del qual fou "Història de l'Evangelització d'Amèrica. Trajectòria, identitat i esperança d'un continent". Organitzà el simposium la Comissió Pontificia per Amèrica Llatina amb la col·laboració del Consell Pontifici per a la cultura. Al final de la trobada, el papa Joan Pau adreçà als participants un discurs, del qual en transcrivim els paràgrafs més significatius.

El Sant Pare conversant amb els participants del simposium

Simposium sobre la història d'Amèrica

Joan Pau II demana una nova estratègia evangelitzadora

tòric. Aquesta trobada se situa igualment en aquesta línia, com també l'**Exposició** de llibres i documents anteriors al 1600, organitzada per la Biblioteca apostòlica vaticana i l'Arxiu secret.

Aquest Simposium té lloc abans de la **IV Conferència general de l'Episcopat llatinoamericà** que, durant el proper mes d'octubre, tractarà a Santo Domingo sobre una **nova estratègia evangelitzadora per al futur**. La Conferència tindrà com a tema "Nova evangelització, promoció humana, cultura cristiana, posant el Redemptor del home i Senyor de la història en el centre del seu programa evangelitzador: "Jesucrist és el mateix ahir i avui i per sempre".

Tasca excepcional dels ordes religiosos

En parlar de la cristianització del nou món, cal posar en relleu, com ho ha fet aquest simposium, la tasca excepcional realitzada pels **ordes religio-**

sos. Pel que fa això, vull reiterar la valoració globalment positiva de l'actuació dels primers evangelitzadors, que eren en gran part **membres d'ordes religiosos**. Molts van haver d'actuar en circumstàncies difícils i, en la pràctica, inventa-

ren nous mètodes d'evangelització, projectats vers pobles i gent de cultures diverses.

Com he assenyalat en l'encíclica "**Redemptoris missio**" la nostra època exigeix un **nou impuls en l'activitat missionera de l'Església**. Els horitzons i les possibilitats de la missió s'amplien i nosaltres els cristians estem plens de la força apostòlica, basada en la confiança en l'Esperit. **Ell és el protagonista de la missió!** En la història de la humanitat són nombrosos els canvis periòdics que afavoreixen el dinamisme missioner. L'Església, guiada per l'Esperit, hi ha respost sempre amb generositat i precisió.

La humilitat de la veritat

Amb iniciatives com la del present simposium, l'Església, en el que es refereix a ella, vol apropiarse a celebrar aquest centenari amb la humilitat de la veritat, sense triomfalismes ni falsos pudors; només mirant a la veritat, per donar gràcies a Déu pels encerts, i treure de l'error motius per projectar-se renovada vers el futur.

Abans de finalitzar aquesta trobada desitjo agrair vivament a tothom la seva generosa participació en els treballs del simposium i els alento a continuar en les tasques d'estudi i investigació com a servei a la veritat i homenatge a tants homes i dones que han dedicat i dediquen la seva vida a favor dels nostres germans del continent americà.

● O.R.

FILTRANT LA NOTÍCIA

Expectació davant una assemblea de tot l'episcopat llatino-americà

"Urgeix una nova estratègia evangelitzadora pel futur d'Amèrica Llatina", ha dit el Papa als participants en el simposium celebrat a Roma per estudiar el Descobriment d'Amèrica. El tema del simposium era: Trajectòria, identitat i esperança d'un continent". En un altre lloc del seu discurs, Joan Pau II digué: "En l'evangelització, com en tota obra humana, hi hagué encerts i desencerts, llums i ombres, però més llum que ombra". I encara recalca: "L'historiador no ha d'estar condicionat per prejudicis interpretatius, sinó que ha de buscar la veritat dels fets".

Si la celebració del V Centenari del Descobriment ha aixecat molta polseguera, que encara dura, l'anunci de la IV Assemblea General del Consell Episcopal Americà (CELAM), que se celebrarà el proper octubre a Santo Domingo amb l'assistència del Sant Pare, tampoc no ha estat sense incidents. En l'elaboració de la temàtica que es discutirà, ha intervingut un corrent eclesial molt tradicional, tancant les portes a altres aportacions més avançades que invocaven les propostes aprovades en les anteriors assemblees de Medellín i Puebla, on s'accentuà el compromís preferencial pels pobres.

Darrerament, segons informa l'agència APIC, el document oficial del Vaticà per l'assemblea de Santo Domingo, encara accepta esmenes. Segons

fonts eclesiàstiques brasileres, cal recordar les propostes aprovades a Medellín i Puebla i acceptar les aportacions valuoses de les anomenades "comunitats cristianes de base".

Segons el rotatiu catòlic anglès, "The Tablet", el nou secretari del CELAM, monsenyor Raimon Damasceno Assis, ha anunciat que les preses de posició de les Esglésies locals de nombrosos països llatino-americans, han arribat massa tard a Roma, tot i que encara poden ser tingudes en consideració. Els suggeriments han estat qualificats de "segona relació". Van exposats en tres parts: "La història i anàlisi de la situació social; anàlisi teològic sobre el Regne de Déu i la nova evangelització, amb una insistència a l'opció preferencial dels pobres i el valor just que cal donar a les comunitats de base".

El Papa advertia en el discurs esmentat que "en la història de la humanitat són nombrosos els canvis que afavoreixen el dinamisme evangelitzador. L'Església, guiada per l'Esperit, hi ha de respondre sempre amb generositat i precisió, i mirar solament la veritat per donar gràcies pels encerts, i treure de l'error motius per projectar-se, renovada, cap al futur".

■ Francesc Gamissans

**CASA
GAY**

Servei de lloguer per
a festes i banquets.
Cadres, taules,
cristeria, vaixela, etc.

Roger de Llúria, 12 i 14
Tels. 318 14 95 - 301 67 31

El primat del Papa no és honorífic i sense la comunió amb ell no hi ha autèntica Església

El Cardenal Ratzinger refusa el principi de la "sobirania popular" per governar l'Església

El document que la Congregació per a la doctrina de la Fe ha enviat a tots els bisbes posa fre a uns conceptes equivocats sobre la comunió eclesial. L'Església catòlica no és una federació d'esglésies particulars, ni "neix de la base".

Immediatament després del Concili, afirmà el cardenal Ratzinger, el concepte de comunió i de poble de Déu foren les dues nocions que més van atreure l'interès dels teòlegs. "Malgrat els notables mèrits i els reals progressos de la reflexió eclesiològica del postconcili, van aparèixer algunes tendències que interpretaven d'una manera reduïda aquests conceptes clau, amb el perill d'alterar radicalment l'eclesiologia catòlica".

La fórmula poble de Déu "es va concebre cada vegada més en el sentit d'una 'sobirania popular', mentre que s'oblidava l'element constitutiu d'aquest poble, és a dir 'Déu', el veritable sobirà del seu poble". "D'aquesta manera similar apareixia la tendència a reduir el concepte de comunió a una visió més o menys horitzontal, sociològica. Aquesta visió utilitza aquesta paraula per una idea anti jeràrquica de l'Església, una Església que seria més una federació d'Esglésies locals, que precedeixen en tots sentits a l'Església universal".

El prefecte de la Congregació de la Fe negà que el Vaticà pretengui ara fer una nova eclesiologia, sinó "només subratllar alguns conceptes essencials sobre la comunió, perquè és un dels instruments essencials per entendre bé el de pobles de Déu". "Es tracta de tendències horitzontalistes, que consideren l'Església com una associació de persones amb finalitats religioses, morals, però sense cap connexió amb Déu, i que oposen la comunitat a la jerarquia".

Eucaristia i Episcopat

Aquest tema és tractat en el capítol central del document, que versa sobre comunió de les Esglésies, Eucaristia i Episcopat. El redescobriments d'una eclesiologia eucarística, "s'ha expressat a voltes amb accentuacions unilaterals del principi de l'Església local", diu la carta, que prossegueix: "s'afirma que on se celebra l'Eucaristia es fa present la totalitat del misteri de l'Església, de manera

que caldria considerar no essencial qualsevol altre principi d'unitat i d'universalitat".

"Unes altres concepcions tendeixen a radicalitzar encara més aquesta perspectiva particular de l'Església, fins al punt de considerar que és el reunir-se en el nom de Jesús el que genera l'Església: l'assemblea que en nom de Crist es fa comunitat, tindria en ella mateixa els poders de l'Església, àdhuc el referit a l'Eucaristia; l'Església, com alguns diuen, naixeria "de la base".

"Aquests i altres errors similars no tenen prou en compte que és precisament l'Eucaristia la que fa impossible tota autosuficiència de l'Església particular. En efecte, la unitat i indivisibilitat del Cos eucarístic del Senyor implica la unitat del seu Cos místic, que és l'Església una i indivisible".

"L'Episcopat és un, com una és l'Eucaristia", i com manifesta la litúrgia en el cànon de la Missa, tota celebració de l'Eucaristia es fa en unió no solament amb el mateix bisbe, sinó també amb el Papa, amb l'ordre episcopal, amb tot el clergat i el poble sencer.

La promoció de la unitat és tasca primordial del romà Pontífex per tota l'Església, i de cada bisbe en l'Església particular que li ha estat confiada, diu el document.

Culte als sants

El document il·lustra també el concepte de la comunió dels sants, i recorda que "hi ha una mútua relació entre la Terra i l'Església celestial en la missió salvífica". D'aquí la importància de la intercessió no solament de Crist, sinó també dels sants "i d'una manera eminent, de la Benaurada Verge Maria".

L'essència de la devoció als sants tan present en la pietat del poble cristià, respon per tant a la profunda realitat de l'Església com a misteri de comunió".

Sobre la qüestió ecumènica, es reconeix que hi ha una comunió per bé que no perfecta amb les Esglésies i comunitats no catòliques.

Telegrama del Papa al cardenal Lubachivsky

Per primera vegada des de l'any 1946 es va reunir a Lovov del 16 al 31 de maig, el Sinode de l'Església de ritu bizanti ucraïnès sota la presidència del cardenal Myroslav Ivan Lubachivsky, arquebisbe major. Hi prengueren part els eparques i exarques de l'Església de ritu bizanti ucraïnès residents a Ucraïna i en la diàspora. Joan Pau II s'uní a la joia amb el següent telegrama, que envià el 15 de maig al cardenal Lubachivsky:

Amb goig m'uneixo amb el pensament i amb l'oració a la vostra eminència i als seus germans bisbes reunits per celebrar el Sinode de l'Església de ritu bizanti ucraïnès. Després de tants anys de proves i sofriments a la terra pàtria i en l'exili, les vostres comunitats poden manifestar lliurement la seva fe i donar obertament testimoni de la seva fidelitat perseverant a la Seu Apostòlica. Imploro sobre vós i sobre els membres del Sinode els dons de l'Esperit Sant a fi que tots tinguin la prudència, la saviesa i el valor per afrontar, "cor unum et anima una", els desafiaments pastorals de les noves situacions a Ucraïna i en la diàspora. M'alegro que el nou nunci apostòlic us arribi molt aviat per estar entre vosaltres, com a testimoni de l'afectuosa sollicitud amb la qual acompanyo el vostre ministeri. Amb la meua benedicció apostòlica.

"L'únic que em pot destituir és Déu"

El patriarca de Moscou i de totes les Rússies, Alexis II, va beneir el president rus, Boris Ieltsin, en acabar una solemne missa celebrada en la festivitat de la Santíssima Trinitat. Alexis II va beneir Ieltsin "pel seu treball pel bé de la pàtria" i li desitjà èxit en la seva visita als Estats Units.

Després de la cerimònia religiosa, Ieltsin s'adreçà als congregats des del balcó de la residència del patriarca. "He vingut —digué— a rebre la purificació davant aquest llarg viatge", i, amb una cridòria perquè no dimetís, afegí: "L'únic que em pot destituir és el Senyor".

De gran prestigi en arqueologia

Nova seu de l'Estudi Bíblic Franciscà

La Custòdia de Terra Santa ha inaugurat la nova seu de l'Estudi Bíblic Franciscà de la Flagel·lació amb assistència del Cardenal Pio Laghi, Prefecte de la Congregació per l'Educació catòlica, del General de l'Orde franciscà, Herman Schallück, del Rector Magnífic de l'Ateneu Antonià de Roma, Martino Conti. Hi eren presents el R. P. Custodi de Terra Santa, Carlo Cecchitelli, el Vicari Custodial i Guardià del convent de la Flagel·lació, Justo Artaraz, el Director de l'École Biblique, el Superior del Pontifici Institut Bíblic, el Director del Centre Ratisbona de Jerusalem, a més de professors, estudiants del Centre i invitats.

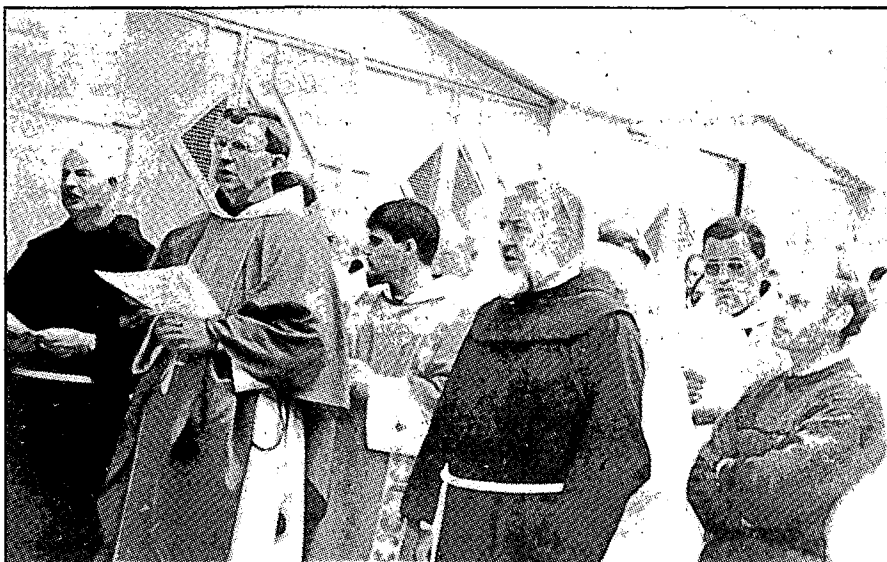
L'Estudi bíblic Franciscà fou ideat el 1901 per la Custòdia, per "un curs complet d'estudis bíblics".

El 1924 la seu es traslladà al santuari de la Flagel·lació, en l'àrea N-O de l'esplanada del Temple. El programa biennal, preveia especialitzacions bíbliques i arqueològiques. Al-

hora s'inauguraven la biblioteca i el Museu arqueològic. La primera campanya d'excavacions tingué lloc el 1933 en el Mont Nebo. El 1951 va sortir el primer número de la revista **Liber Annus**, especialitzada en articles bíblics, arqueològics, lingüístics, etc.

Entre les excavacions realitzades per l'Estudi figuren les dels santuaris evangèlics d'Ain Karem, Betània, Betfagé, Betlem, Cafarnaüm, Canà de Galilea, Emaús-Qubeibe, Dominus Flevit, Getsemani, Sant Sepulcre, Tomba de la Mare de Déu a la vall de Josafat, Herodion, Maqueront, Magdala, Natzaret, Mont Nebo, Tabga i Mont Tabor.

L'Estudi Bíblic Franciscà és obert a tots els estudiants, de qualsevol nació, religiosos i laics, homes i dones, que tenen la necessària preparació científica. Els professors són actualment 15. L'Estudi disposa d'una Biblioteca, especialitzada, oberta al públic, amb 30.000 volums i subscripcions a 390 revistes.

El General dels Franciscans (centre) amb el Custodi de Terra Santa (esquerra) i el Vicari Custodial (dreta), procedeixen a la inauguració de la nova seu de l'Estudi

BARCELONA

• 43 APLECAL MATAGALLS.-

Està preparat per al segon diumenge de juliol, **dia 12**. Els actessón: a les 9.30, proclamació i distribució de les Medalles de la Constància pels 10, 15, 20, 30, 35 i 40 anys d'assistència. A les 10.30, Santa Missa concelèbrada, presidida per Mons. Josep M. Guix, Bisbe de Vic. La commemoració claretiana d'enguany serà sobre l'obra pastoral, cultural i social de sant Antoni M. Claret a l'arquebisbat de Santiago de Cuba, durant els sis anys que en va ser arquebisbe, del 1850 al 1957. De Verdguer recordarem el 90é aniversari de la seva mort a Barcelona, el 1902. A la tarda dedicarem una font restaurada al B.P. Francesc Coll, fundador de les Dominiques de Viladrau, que és la trenta-setena de les fonts que els Aplecs han millorat al Montseny. Per a més informació: P. Illa, tel. 207 02 49; c/ St. Antoni M. Claret, 45, Barcelona.

• FESTA DE SANT MIQUEL DELS SANTS.-

La Pia Unió de

Nota sobre el Corpus Christi 1992

Sembla convenient aclarir com ha estat l'ampliació del recorregut processional del Corpus d'enguany. La iniciativa fou del Sr. Arquebisbe, el qual, en acabar la festa del Corpus del 1991, manifestà als canonges el desig que el curs de la processó s'estengués per altres carrers, més enllà dels murs de la catedral.

Des d'aquell dia, el capítol ha projectat diversos itineraris significatius d'una presència a indrets característics de la nostra ciutat.

Dins l'any present, el Sr. Alcalde de Barcelona proposà al Sr. Arquebisbe l'aportació, per part de l'Ajuntament, a la celebració religiosa del Corpus d'enguany dels elements folklòrics tradicionals. L'anterior propòsit episcopal fou el senyalat, i per tots acceptat, perquè el seguici processional s'estengués a l'avinguda del Portal del Àngel i a la Rambla.

Més civisme, si us plau!

L'home és un ésser social i, per això, està condemnat a conviure amb els seus semblants. L'home és un ésser civilitzat i, per això, la convivència ha de ser civilitzada. L'home és un ésser educat, culte i polític i, per això, les relacions amb el proïsme han de ser assossegades i respectuoses. Aquest home, si és cristià, a més de respectar el proïsme l'ha d'estimar. Potser estaria més ben explicat dir que com que estima el proïsme com a germà, el respecta i procura conviure-hi en pau i bona harmonia.

Queden molt enrere aquells temps de la "capa i espasa" i també estan prou superats els del Colt del 44 penjant del cinturó. Avui s'ha arribat a un nivell de civilització prou elevat i prou generalitzat, i això representa un gran avantatge per a la convivència social, en què cadascú respecta els drets dels altres. Hi ha més cultura i hi ha més llibertat per a tothom. I tothom sap que la llibertat té uns límits constituïts per la llibertat dels veïns. Potser no ho sap tothom, perquè el cas és que sembla que molts ho ignoren.

Així que hom surt de casa, comprova que existeixen uns punts negres que, malauradament, sembla que són molt freqüents. És un aspecte de la vida social força negatiu que ens porta per molt mal camí, i que reclama mesures d'urgència. Falta educació, i falta humilitat. Molta gent va pel món amb aires de perdonavides i no respecten els drets de ningú. Són molts els qui, per

exemple al metro, si necessiten passar no t'ho demanen sinó que t'empenyen (aparta't que passo jo!) sense ni mirar-te; els qui ni se'ls ocorre de cedir el pas a les entrades i sortides; els qui mai no s'aixequen per a cedir el seient a una senyora... Com si s'hagués col·locat la força dalt d'un pedestal, s'estén l'admiració envers els forts, i es passa de llarg amb indiferència davant les dificultats del débil. I és ben trist que, aquests principis tan contraris als del bon samarità, sembla que tenen molta incidència entre la població i són un mal exemple per als joves.

S'imposa una ferma reacció perquè l'educació, autèntic lubricant de les relacions socials, sigui a la presidència de la vida fins que el mot "perdó" pugui espontani quinze vegades cada dia a la boca de cada ciutadà, junt amb el "si us plau" i el "gràcies". Massa sovint, la primera reacció és airada i insultant: "animal!", "badoc!", "mira on trepitges, enze!" i hem de procurar que la primera reacció, instintiva, sigui "perdó!", "perdó!", "perdó!"

Em sembla que convindria que, per les autoritats a qui correspongui, s'engegués una intensa campanya fins que **tothom** conegui i respecti els drets dels altres. D'això se'n diu civisme que més o menys podria significar viure correctament en la ciutat, conviure civilitzadament.

■ Antoni Munné i Tomàs

• PIA ASSOCIACIÓ DE SANT ENRIC.-

La Pia Associació de Sant Enric, establerta a l'església de Maria Auxiliadora, c/ Sepúlveda, 62, celebrarà la festa del seu Sant Patró, el dia **13 de juliol**, dilluns, a les vuit del vespre, amb una Missa que serà seguida de la veneració de la relíquia del Sant. Tots els Enrics, Enriques i Enriquetes hi són convidats especialment.

PREGUEM AMB EL SANT PARE JOAN PAU II

Aquest mes de juliol, el Sant Pare ens demana pregàries PERQUÈ LA CURA DEL MEDI AMBIENT, DINTRE DEL RESPECTE DE LA CREACIÓ, SIGUI PART INTEGRAL DE L'ESPIRITUALITAT CRISTIANA.

La consciència de l'home va evolucionant amb el temps: Ara diem que moltes coses que abans eren pecat ja no ho són. La llei del dejuni eucarístic ha canviat, per dir un exemple. Però el progrés ens porta a descobrir nous pecats. Avui dia ja tenim consciència que hi ha pecats contra la naturalesa. Cremar un bosc ofèn la naturalesa, que es degrada; ofèn la resta de la humanitat que no podrà gaudir més del bosc i ofèn el Creador.

Déu vol que anem transformant el món per millorar-lo: que la contemplació de la natura ens porti a l'amor del Creador. Ens manca temps per a la contemplació. El neguit de l'activitat ens resta possibilitats i fruit de la natura ens costa molt més que abans.

El cristià ha de comprendre que per estimar Déu sobre totes les coses, vol dir també estimar les coses que Déu ha posat en el món.

INTENCIÓ MISSIONAL

El Sant Pare també ens demana pregàries PERQUÈ LA PASTORAL DEL TURISME I LES MIGRACIONS HUMANES FACIN AUGMENTAR ELS VINCLES DE LA SOLIDARITAT SOCIAL I CRISTIANA.

El respecte al foraster, l'acollida de l'estranger és un deure humanitari que veiem lloat a la Bíblia i que altres cultures consideren sagrat. Aquesta acollida ha de ser per a tots, també pels que vénen famolencs, perquè en el seu país no poden guanyar-se el pa de cada dia.

■ Antoni Mª Serrallonga sj.

de Sant Miquel dels Sants celebrarà la festa del seu Patró, el diumenge **dia 5 de juliol**, amb una Missa Solemne que tindrà lloc a les 11.30 a la Parròquia de Sant Jaume, de Barcelona. En aquesta Parròquia es conserva especialment la devoció a Sant Miquel dels Sants, perquè en el seu emplaçament al carrer Ferran, s'hi trobava el convent de la Sma. Trinitat, on va ingressar de novici Sant Miquel dels Sants.

• **TANDES FEMENINES D'EXERCICIS ESPIRITUALS. CASA DE BETÀNIA.-** Cornellà de Llobregat. **Mes d'agost, del 17 al 23**, dirigida per Mn. Jordi Carrera, m.d.; i **del 24 al 30**, dirigida pel P. Pere Suñer s.j. Inscripcions: c/ Bonavista, 37. Cornellà. Tel. 375 11 02 (Metro Línia V. Estació Gavarra).

GERMANOR AMB ELS NOSTRES MISSIONERS

Ja són més de 500 les missioneres i missioners que reben Catalunya Cristiana gràcies a les persones que "apadrinen" la seva subscripció.

"En les meves oracions demano al Senyor que els mantingui en la tasca tan formosa que realitzen al servei de l'Evangeli arreu del món." **Fra Juan José Aristi, BOLÍVIA**

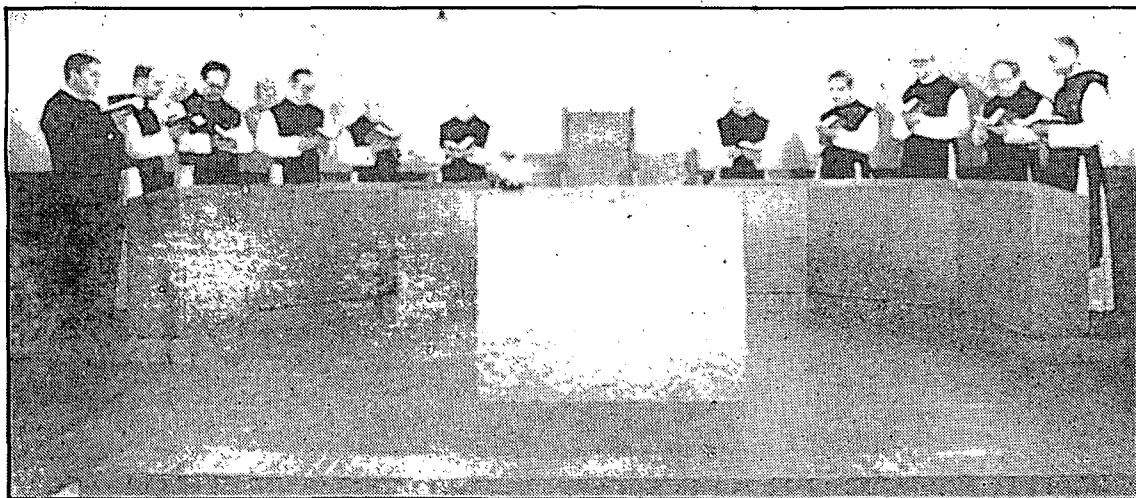
MISSIONERS QUE ESPEREN PADRÍ:

ANGELINA BUFI BRUTAU GRIJALBA, 324 IBARRA ECUADOR.....	21.892 Ptes.
JOSEP RUBIO CAJA POSTAL 1227-CANMPINAS. 024 CEP 09300 MAVA SAO PAULO BRASIL.....	21.892 Ptes.
MARGARITA RIBAS I PADROS COL. M.SALVADORI CARACAS VENEZUELA.....	21.892 Ptes.
P.SALVADOR ROMANO MISSION CATHOLIQUE GOUNOU GAYA BP 9 PALA (TXAD).....	21.892 Ptes.

BUTLLETA DE SUBSCRIPCIÓ

Nom i cognoms.....	Tel.....
Direcció.....	D.P.....
Població.....	Provincia.....
subscriu a "CATALUNYA CRISTIANA" el missioner..... (nom i cognoms)	
L'import el faré efectiu mitjançant:	
☐ taló que adjunto	☐ gr postal
☐ domiciliació segons l'adjunta autorització:	
Domiciliació: Banc / Caixa.....	
Sucursal nº.....	
Nº. compte corrent.....	
Població.....	
Provincia.....	
Prego al Banc / Caixa que consideri aquesta butlleta com la meua autorització per aquest pagament.	
Població.....	Data.....
Signatura.....	

"CATALUNYA CRISTIANA" c/. València, 244, 2º. - 08007 Barcelona - Tel.: 215 27 39

El cardenal Jubany presidi la missa concelebrada

25 anys de la fundació del monestir de Solius

SOLIUS.— El cardenal Narcís Jubany va presidir el diumenge, dia 14 de juny, la missa concelebrada a l'església del monestir de Solius, al Baix Empordà, amb motiu dels 25 anys de la fundació d'aquest monestir. Acompanyaven al doctor Jubany, l'abat de Solius, Edmon Garreta, el de Poblet, Maur Esteve, el de Montserrat, Sebastià Bardolet, el bisbe de Girona, Jaume Camprodon i una dotzena de sacerdots i monjos.

En la seva homilia el cardenal Jubany va afirmar que es tractava de celebrar "una data memorable amb un sentit profund d'acció de gràcies". Una acció de gràcies —

digué— perquè el monestir de Solius ha estat una benedicció, ho és i ho serà pel Bisbat de Girona ja que hi viuen persones entregades fonamentalment a la pregària i a donar testimoni de fe".

Amés, el doctor Jubany va recordar que el monestir de Solius "és un edifici petit, però gran per la seva profunditat de la seva vida espiritual, pel seu testimoni de pobresa, pel seu signe escatològic". I va afegir: "En aquests temps de modernisme i progrés en què no es pensa gaire en l'altre món és bo que els monjos ens ho recordin, com també els altres valors de l'Evangeli, de l'amor i de la pobresa".

Després de la cerimònia la gent que omplia l'església de gom a gom va participar en un refrigeri preparat pels mateixos monjos. Actualment la comunitat està composta d'onze monjos i segons ha manifestat el pare abat "hi ha bastants candidats que volen ingressar-hi, però molts no tenen la base d'una formació religiosa adequada". El treball principal és l'enquadernació de llibres, si bé també conreen alguns trossos de terra. L'alcalde de Santa Cristina va entregar una placa i un pergami al pare abat en recordança de la festa.

M. Caballé

300 malalts gironins han anat a Lourdes amb el XXVII Tren de l'Esperança

GIRONA.— Prop de tres-cents malalts han peregrinat al santuari de la Mare de Déu de Lourdes amb el XXVII Tren de l'Esperança que ha organitzat una vegada més l'Hospitalitat que porta el mateix nom. El bisbe de Girona, Jaume Camprodon, ha acompanyat la peregrinació i ha presidit la missa concelebrada en l'església soterrània de Sant Pius X.

Els malalts han estat assistits per portalliteres i infermeres voluntàries, així com per mitja dotzena de metges i religiosos. També han acompanyat l'expedició una dotzena de capellans que han prestat els seus auxilis espirituals a tots els pelegrins. La sortida del Tren de l'Esperança de l'estació de Girona va tenir lloc el dia 24 a dos quarts de nou del matí i la tornada ha estat el dia 28 a les sis de la tarda.

M.C.

Denuncien els obstacles posats a l'obertura del camí de l'ermita de Bell-lloc, de Palamós

PALAMÓS.— La guàrdia civil de Palamós va aixecar un atestat després que un fill d'aquesta població denunciés que el propietari de la finca que envolta el camí d'accés a l'ermita de Bell-lloc estava posant-hi grans quantitats de terres i pedres que l'estrenyien. La denúncia va ser presentada posteriorment al Jutjat de la Bisbal ja que fa cosa d'un mes el Governador Civil de Girona havia obert el camí al públic.

Aquest camí ha estat d'ús públic des de temps immemorial i havia estat utilitzat pels devots de la Mare de Déu de Bell-lloc fins que fa una quinzena d'anys va ser tallat per l'amo de la finca que l'envolta. Després d'un llarg procés de denúncies per part de grups de devots i ciutadans finalment les autoritats judicials van manar la seva reobertura.

M.C.

Casa d'espiritualitat del Santuari d'El Miracle

Del 26 al 30 d'agost

EXERCICIS ESPIRITUALS. P. Andreu Marquès, monjo.

Del 7 al 13 de setembre

REFLEXIÓ I PREGÀRIA. Testimoniar el Crist.

P. Oriol Diví, monjo.

Del 23 al 27 de setembre

REFLEXIÓ I PREGÀRIA. Els Salms: pregària del Messies.

P. Ramon Ribera, monjo.

Del 28 de setembre al 4 d'octubre

REFLEXIÓ I PREGÀRIA. Mns. Antoni Deig, bisbe de Solsona.

Del 16 al 18 d'octubre

RECÉS. La recerca de Déu en el món d'avui.

Lluís Juanós, monjo.

*Totes aquestes activitats comencen i acaben a la tarda.

SANTUARI I MONESTIR BENEDICTI

El SANTUARI D'EL MIRACLE és un centre d'espiritualitat integrat pel Santuari, pel Monestir Benedícti i per la Casa d'Espiritualitat que està oberta tot l'any. Sota la direcció dels monjos benedictins de Montserrat i d'El Miracle i atesa per les Germanes de la Fraternitat de Maria Verge, tot utilitzant i adaptant les instal·lacions de l'antic hotel, acull al llarg de tot l'any centenars de persones i grups que cerquen un ambient de silenci, reflexió i pregària en la pau del Santuari i del seu entorn, afavorit per la participació en la litúrgia monàstica.

PER INFORMACIÓ I INSCRIPCIONS

Per telèfon: (973) 48 00 45. De 9 a 12 i de 16 a 20, tots els dies.

SERVEIS PÚBLICS D'ACCÉS A EL MIRACLE

- Des de Barcelona i Lleida: Alsina Graells, fins a Solsona.
- Des de Manresa: T.R.A.G., S.A., fins a Solsona.
- Des de Solsona a El Miracle, 12 quilòmetres: la Casa pot enviar un taxi per als qui ho desitgin.

CASA D'ESPIRITUALITAT. 25287 EL MIRACLE (El Solsonès)

Onze colombianes s'integren a una comunitat de religioses

Les missions evangelitzen

LA SEU D'URGELL

PUIGCERDÀ.— Onze noies de Bogotá s'han incorporat a la comunitat de religioses del Sant Àngel Custodi, de l'hospital de Puigcerdà, per conèixer la dedicació i el treball i ingressar a la vida religiosa. La iniciativa garantiria la continuïtat de l'Institut religiós i ampliaria les seves possibilitats de servei.

Les joves, que tenen entre 18 i 28 anys, formaven part dels grups d'evangelització de la parròquia de la Sagrada Família, de Bogotá, comunitat que regenta el prevere urgellenc Sebastià Bonjorn, fill de Vallverd d'Urgell. Francesc Balcells, arxiprest de Cerdanya, Sebastià Bonjorn i la superiora de les religioses de l'hospital de Puigcerdà han protagonitzat la iniciativa que canalitzaria la vocació apostòlica de les joves, garantiria la continuïtat de l'Institut del Sant Àngel Custodi i esdevindria també un signe de col·laboració entre les esglésies de Bogotá i Urgell. L'arxiprest de Cerdanya anà a Bogotá per informar el grup de joves missioneres sobre la dedicació de les religioses de Puigcerdà i la problemàtica vocacional de l'Institut. Onze noies van acceptar lliurement la proposta i han iniciat ja una experiència de vida religiosa a Puigcerdà. Actualment fan un curs de teologia, es familiaritzen amb la vida i el treball de les religioses i coneixen el seu nou país. Han visitat Montserrat, la Seu d'Urgell, Andorra, manifesten que estan satisfetes de la seva decisió i tenen ganes de treballar apostòlicament a la Diòcesi.

Aquesta iniciativa garantiria la continuïtat d'un Institut amb poques religioses i d'edat avançada. Per altra banda també seria un signe de reconeixement i col·laboració entre les esglésies de Bogotá i Urgell, bisbat que els anys 70 envià set sacerdots diocesans a la capital colombiana. La iniciativa, però no és pionera. Efectivament una comunitat religiosa d'origen colombiana es responsabilitzà el 1990, dels serveis dels ancians acollits a la Residència Serafi Casanoves, de Sort. Si l'experiència es consolida, hom podria afirmar que les missions evangelitzen.

biana. La iniciativa, però no és pionera. Efectivament una comunitat religiosa d'origen colombiana es responsabilitzà el 1990, dels serveis dels ancians acollits a la Residència Serafi Casanoves, de Sort. Si l'experiència es consolida, hom podria afirmar que les missions evangelitzen.

■ A. Mirabet

El Superior General dels Salesians assisteix a la festa commemorativa

ANDORRA LA VELLA.— Amb motiu del 25è. aniversari del col·legi Sant Ermengol d'Andorra, el Superior General dels Salesians, P. Egidi Viganó, els dies 9 i 10 de maig, va visitar Andorra i participà als actes commemoratius organitzats pel centre educatiu.

El diumenge dia 10, a l'església parroquial de sant Esteve d'Andorra la Vella, Egidi Viganó va presidir l'Eucaristia concelebrada per la comunitat salesiana i els preveres de les Valls. A continuació, al pati del col·legi Sant Ermengol, assistí a una mostra esportiva i folklòrica i al dinar familiar amb educadors, pares, alumnes i ex-alumnes del centre. Un total de 800 persones van compartir la taula de la festa salesiana. A la tarda el grup teatral Salesians Rocafort va presentar el Musical Don Bosco, muntatge escènic en el qual intervenen quaranta joves. L'obra, que ressalta el coratge, la fe i l'alegria de Don Bosco, va entusiasmar el públic andorrà.

Egidi Viganó va néixer a Itàlia el 1920, però ha viscut molts anys a Xile. És doctor en teologia i participà al concili Vaticà II com a expert de l'episcopat xilè. Des del 1978, per tres eleccions successives, és superior general dels salesians. Al govern de la família salesiana és el setè successor del seu fundador, sant Joan Bosco. Avui la congregació compta amb 17.000 membres, repartits en més de 1.600 comunitats que treballen en un centenar de països. Els motius de la seva visita a Andorra han estat el contacte amb la comunitat religiosa professors i alumnes del Sant Ermengol i realçar l'efemèride del 25è. aniversari del centre educatiu.

■ A.M.

FETS I CRITERIS

A Lourdes, conèixer i viure la pobresa

L'Hospitalitat de la Mare de Déu de Lourdes de Tarragona té enguany el seu pelegrinatge del 9 al 13 de juliol d'aquest mes. El Consell internacional de Pastoral proposa, per als anys 1992 i 1993, el tema "Lourdes o el crit dels pobres".

A Lourdes hi trobem dues persones que van conèixer i van viure la pobresa: la Verge Maria i la Bernardeta. Són dos exemples vivents que ens ensenyen la pobresa amb la seva vida i no pas amb lliçons teòriques. Seguirem l'exemple de Maria i de la Bernardeta per aprofundir el coneixement evangèlic de la pobresa.

Maria fou una humil filla d'Israel, del poble escollit per Déu. Promesa amb Josep, que era fuster. Va seguir l'experiència dels pobres: a Bet-Lèhem no hi havia lloc a l'hostal. Va haver de fugir cap a Egipte. De tornada, a Natzeret, fa la feina de casa: rentar, cosir, fer el menjar, anar a la font...

Bernardeta fou filla d'una família pobre. La primera dels 8 fills que Déu concedí al matrimoni Francesc i Lluïsa. El seu pare era moliner. Van haver d'anar a viure a una habitació de la presó de Lourdes. Va demanar anar a la classe dels pobres. Més endavant explicarà que la Verge Maria es va servir d'ella com d'una escombra: "després em va posar al meu lloc que és darrera la porta".

L'Evangeli considera la riquesa com a perillosa: "Mireu, guardeu-vos de tota ambició de riquesa, perquè ni enmig de l'abundància la vida d'un no li ve dels seus béns" (Lc 12, 15). En una altra ocasió hi ha aquest advertiment: "Cap criat no pot servir dos senyors... no podeu servir Déu i el diner" (Lc 16, 13).

Les riqueses són perilloses perquè un s'hi pot agafar com a una falsa seguretat o a un objecte estimat. La condició del ric envers la salvació és difícil i perillosa; la condició del pobre, en tant que manifesta una confiança en la providència paternal de Déu, és millor.

En el món d'avui hi ha grans desigualtats: els països "pobres" i els països "rics". Dins dels països "rics" tenim també moltes pobreses i nous pobres: els qui no tenen família, els ancians, els aturats, els drogaaddictes, els malalts de la Sida.

Jesús va proclamar: "Feliços els pobres en l'esperit, el Regne del cel és per a ells". Hem de revisar si el nostre "esperit de pobresa" és conforme a la vida i a l'ensenyament de Jesús. A Lourdes ens hi ajudaran la Verge Maria i la Bernardeta.

■ † Ramon Torrella i Cascante
Arzobispo de Tarragona y Primado

La matrícula de l'Escola Diocesana de Teologia ha superat els 200 alumnes

LA SEU D'URGELL.— Per primera vegada des de la seva creació, fa catorze anys, la matrícula de l'Escola Diocesana de Teologia, el curs 1991-92, ha superat els dos centenars d'alumnes. L'ensenyament, per facilitar l'assistència dels alumnes, es fa en vuit centres o caps de comarca del bisbat. Preveres, religioses i laics estan inscrits als diferents grups i destaca la presència d'un grup considerable de joves. Sis preveres, especialitzats en diferents matèries, imparteixen les classes de teologia, sagrada escriptura, moral i pastoral. Enguany la cloenda de curs se celebrà a Agramunt el dia 23 de maig. Professors i alumnes van aplegar-se per conèixer-se els diferents grups i fer festa plegats. Després de ser informats sobre la programació del proper curs, vint-i-tres alumnes van rebre el diploma acreditatiu de la seva assistència a les classes durant el darrer quadrienni. A continuació van visitar el temple de Santa

Maria d'Agramunt, van participar a l'Eucaristia i una festa va cloure la diada.

Alguns alumnes es distingeixen, per la seva assiduitat a assistir a les classes de l'escola Diocesana de Teologia. Sis alumnes del grup de Tremp-La Pobla de Segur han assistit als catorze cursos impartits per l'Escola des de la seva creació i un d'Agramunt a tretze cursos. El darrer curs el grup més nombrós ha estat el d'Andorra amb trenta-sis alumnes.

■ A.M.

Si desitja col·laborar en apostolat reparador l'esperem.
Truqueu als tels.:
428 38 77
215 38 57

Document dels bisbes catalans sobre el món rural

“Cal crear a cada parròquia un nucli comunitari”

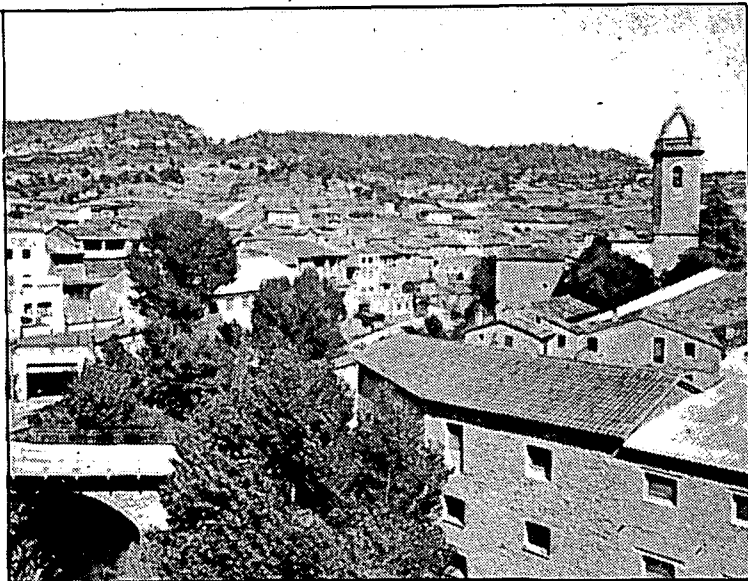
BARCELONA

Els bisbes de Catalunya tracten en el document "Església i Món rural", els trets peculiars del nostre món rural, les seves crisis econòmiques i socials, especialment els problemes religiosos, entre els quals es distingeix l'atenció als pobles petits.

Els que viuen en l'ambient rural comparteixen els mateixos problemes d'aïllament i manca de serveis, malgrat l'esforç real que han fet les administracions. Els pagesos, endemés, passen un moment difícil després de la integració al Mercat Comú. Cal que les autoritats polítiques els ajudin i que ells mateixos aprenguin a competir.

La cultura rural manté una part dels seus elements tradicionals. Les relacions humanes més personals, la família, el contacte amb la natura i les festes. Els serveis escolars bàsics estan assegurats. Però la influència de la mentalitat urbana és molt gran, sense però que hi arribin tots els serveis qualificats.

La situació religiosa acusa falta d'iniciativa i es recolza en la tradició i la inèrcia. La Missa del diumenge i el treball del rector són el que més destaca en la vida de

fe. Això, però, també fa crisi i cal crear en cada parròquia un nucli comunitari, amb la col·laboració dels laics, que assumeixi les diferents responsabilitats. També es demana a les institucions diocesanes que reflexionin i es preocupin del món rural. I que es doni suport als moviments cristians que hi treballen.

S'anima els preveres, religiosos i laics, fins i tot els que hi passen el cap de setmana, a formar equips pastorals que treballin conjuntament, després de programar i revisar les seves

activitats.

Es demana un esforç de tota la societat, i especialment de les instàncies polítiques, per evitar l'esfondrament del món rural, cada vegada més marginat i depenent respecte del món urbà.

El document acaba recordant el marc rural de l'Evangeli i la forta tradició cristiana de la cultura rural i, amb això, fa una petició al Senyor perquè doni llum i esperança a tots els que hi viuen i hi treballen.

● C.C

FINESTRAL DE LA CARITAT

Un pacte social contra la pobresa

La Comissió Episcopal Social en el seu comunicat del Dia de la Caritat, entre altres, diu: "...ens dirigim... a tots els que lluiten per l'alliberament integral de l'home juntament amb totes les forces socials, polítiques, empresarials i sindicals, perquè es promogui i dugui a terme solidàriament UN PACTE SOCIAL CONTRA LA POBRESA I LA INJUSTÍCIA SOCIAL".

177.— Matrimoni amb dos fills han de viure amb uns familiars per falta de recursos. Està en estudi un tractament social que els ajudi a sortir d'aquesta situació. Mentrestant, per a deutes d'aliments, 60.000 ptes.

178.— Pare de família. Cinc fills. Va treballar com a autònom. Té greus problemes de salut. Podria tenir una pensió si pagués les quotes endarrerides. Li calen 174.367 ptes.

179.— Esposa abandonada, amb dos fills petits. Per a evitar el desnonament urgeixen 95.000 ptes.

180.— Persona sola amb una minusvàlua que limita les seves possibilitats de feina. Per a comprar material amb els quals fa treballs d'artesania demana 36.000 ptes.

181.— Matrimoni amb un fill petit. Ell està a l'atur i no cobra subsidi. Per a ajuda aliments, 60.000 ptes.

182.— Mare sola amb cinc fills a càrrec seu. El gran fa treballs eventuals. Ella neteja escales. Per a ajuda de necessitats bàsiques, 25.000 ptes.

183.— Família amb quatre fills petits. El pare està convalescent d'un accident els seus recursos són molt minsos. Per a necessitats bàsiques urgeixen 40.000 ptes.

184.— Venedor ha perdut la seva feina. Té en tràmit el subsidi d'atur. Mentrestant: per a ajuda d'aliments, 50.000 ptes.

185.— Matrimoni amb dos fills. Els recursos són mínims. Per a rebuts de llum pendents, 4.700 ptes.

186.— Esposa abandonada amb un fill petit. Per a aliments sol·licita 25.000 ptes.

187.— Senyor sol i malalt. Va treballar a l'estranger. Fa tres mesos que no rep la pensió a la qual té dret. Per a lloguers pendents

li urgeixen 42.000 ptes.

188.— Mare sola amb una filla acabada de néixer. Per ajuda de necessitats bàsiques, 40.000 ptes.

189.— Mare sola amb tres fills, la petita té una malaltia crònica que exigeix una atenció continuada. Per a deutes de llum, 18.730 ptes.

190.— Esposa separada, amb tres fills. Els seus ingressos són molt precaris. Per a aliments, 30.000 ptes.

191.— Viuda amb un fill disminuït. Per a poder participar en un torn de colònies d'estiu necessita 6.000 ptes.

192.— Anciana amb una pensió de viduitat molt reduïda i un fill malalt a càrrec seu. Per a rebuts de llum pendents, 6.201 ptes.

NOTA: Tots els donatius envieu-los a: CARITAS DIOCESANA-Plaça Nova, 1 - 08002 BARCELONA - Tel. 301 35 50.

CARTA DOMINICAL

L'esport, paràbola de la fe

D'aquí a vint dies, en la diada de Sant Jaume apòstol, s'inauguraran a Barcelona els XXV Jocs Olímpics de l'època moderna. Milers d'atletes s'esforçaran per assolir unes marques, que són per ells un ideal. Per arribar-hi, s'han imposat sacrificis i llargs entrenaments, però amb el goig de qui pensa en allò que es proposa d'assolir, més que no pas en allò a què ha renunciat. No és pas diferent la manera de viure el goig de la vida de la fe.

Té, per tant, la seva lògica la relació que estableix la tradició cristiana, ja de bon principi, entre els jocs olímpics i la vida cristiana. D'això parlàvem ja en una altra carta dominical. Hi ha, però, una altra coincidència curiosa. Les olimpíades, pel fet de celebrar-se cada quatre anys, servien de mòdul per al còmput de dates. La primera fou el 776 abans de Jesucrist, i coincideix amb l'inici de la segona època de la història de Grècia. L'afany de superació dels atletes va servir de referència temporal durant molts segles. Després del naixement de Jesucrist —l'acció més notòria i decisiva de l'amor de Déu als homes—, el còmput del temps es refereix a aquesta fita bàsica de la història de la humanitat.

En els jocs olímpics, els atletes es proposaven superar els altres participants. La mesura dels seus esforços, la donava la capacitat dels oponents. En irrompre Jesucrist en la història de la humanitat, la mesura de l'home autèntic queda reflectida en la seva persona. Però l'esforç per assemblar-se a ell no és purament humà, sinó que és la força de l'Esperit Sant, a la qual s'afegeix la resposta col·laboradora de la voluntat de l'home, que comporta una ascensió; un autèntic "exercici" de la voluntat.

És un canvi de perspectiva, a què es refereix Kierkegaard, tot recordant que el creixement gradual de la consciència del jo es movia dins la categoria del jo humà, i la seva mesura era l'home. Però ell afegeix: "¿Què potser no és una nova realitat infinita la que assoleix el jo, quan sap que existeix davant Déu?... Quin raig infinit no assoleix el jo, quan 'Déu es converteix en mesura' seva!"

Pel que fa a aquesta "mesura", un atleta de l'esperit com sant Joan de la Creu, escriu a Anna de sant Albert aquesta frase tallant: "Li dic que no es perdi en temps que acovardeixen l'ànima; que sembla com si volgués 'mesurar Déu amb la mesura de la seva capacitat', i no ha de ser així. Estigui a punt, que Déu vol fer-li una mercè molt gran."

Hi ha una mesura de renúncia esforçada i joiosa, necessària per a tots els qui correm, no pas darrera un ideal, sinó darrera una persona, que és Crist: renunciar a tot el que no sigui evangèlic en la nostra vida. Als esportistes i als creients es pot aplicar la frase de Malraux: "¿Què és, per vosaltres, la cosa millor que pot fer un home de la seva vida?— Transformar en consciència una experiència com més àmplia millor." No poden ser cristians d'aquella mena que no transparenta la "diferència" de vida que emana de la seva fe en Déu.

L'esport ha estat vist, de sempre, com una paràbola de la fe, perquè tots dos comporten el desafiament constant d'adaptar l'esforç a les exigències, en el nostre cas, de la fe, sense caure en la temptació de trastocar-ho a adaptar les exigències de l'evangeli a les nostres febleses.

■ † Ricard M. Carles

Arquebisbe de Barcelona

IMPROMPTU

Sant Miquel de Cuixà

Seguint els viatges culturals del nostre setmanari, a vegades estirem més el braç que la màniga, vull dir que en fem un una mica diferent, extraordinari. Això gairebé sempre s'esdevé a fi de curs... ¿Fi de curs? Doncs sí, perquè ha passat un curs més de la nostra escola que només té una assignatura: conèixer el país.

Jo no sé fins on els "alumnes" aprofitem aquestes "lliçons" que rebem una vegada al mes, si fa o no fa, perquè tot depèn, com sempre i en tot, de l'interès que cada u posa a "aprendre".

Pensava això visitant el monestir de Sant Miquel de Cuixà, curiosament rescatat de les runes i la cobdícia dels col·leccionistes desaprensus. Pensar que la meitat, més o menys, del meravellós claustre és a Nova York, causa tristesa... I tot perquè a la veïna França, com aquí, en una època varen creure que els monestirs i les esglésies no eren més que record d'un passat obscurantista que calia esborrar... Sort n'hem tingut de gent com els Toda i els Puig i Cadafalch que, estimant per damunt de tot la seva terra amb tota la seva història, van emprendre la reconstrucció, d'aquest i altres monuments, com un repte a la pròpia dignitat.

■ Oriol Camps

Als nou mesos de l'end

Han passat més de 9 mesos del cop que en derrocà el president d'Haití, el pare Jean Bertrand Aristide. Els "intents" de l'Organització d'Estats Americans (OEA) i dels Estats Units per treure els colpistes haitians no han retornat la democràcia al país.

Un proverbi crioll haitià diu: "Konstitisyon se papyé, bayonet se fé" (La Constitució és de paper, les baionetes de ferro). Una sentència per a un poble de sis milions d'ànimes: Haití.

El cop d'Estat a Haití el 30 de setembre passat va truncar un dels processos democràtics més interessants que ha viscut Llatinoamèrica en els darrers decennis. Però, malgrat tot, el moviment popular d'Aristide, Allau, és massa poderós per permetre que els colpistes ho tinguin tan fàcil.

Aquesta era la gran preocupació, l'u d'octubre de l'any passat, del president deposat, Jean Bertrand Aristide, que temia un bany de sang al país. Els haitians no podien permetre que l'exèrcit assassinés, sense més ni més, les esperances que havien posat en "Lavalas", un moviment d'organitzacions populars amb l'objectiu de fer avançar Haití.

Després de dècades de dictadures cruels, la dels Duvalier —Papa Doc i Baby Doc— i una transició marcada per la violència i la corrupció, el pare Jean Ber-

trand Aristide s'erigia com l'alternativa popular i pacífica cap a un règim de llibertats fins aleshores desconegut en aquella petita república del Carib.

Pels Haitians, Aristide, "Titid" —com se'l coneix popularment—, era algú que pensava com ells i que estava amb ells. Les diferents campanyes dirigides per l'oposició conservadora contra el president no van aconseguir arrencar-li el suport popular massiu.

Però Aristide va anar massa lluny: acusà la veïna República Dominicana d'esclavitzar els haitians a la safra i d'expulsar-los quan ja no els necessitava. També va denunciar la situació dels seus conciutadans a Estats Units desvelant una cruel realitat, oblidada de molts anys ençà.

El país de les esperances avortades

Fa 200 anys, l'agost de 1791, els esclaus de l'oest de l'illa espanyo-

la, colònia francesa anomenada Saint Domingue, es van rebel·lar en nom de la llibertat i la independència. La victòria arriba després de tretze anys de lluita i proclamen la independència d'Haití. Era l'u de gener de 1804.

Aquesta va ser la primera revolució protagonitzada per esclaus que sortia victoriosa. Però la independència va provocar la fúria de França i d'altres països colonialistes. I decidiren imposar un bloqueig econòmic a Haití intentant asfixiar la nova república.

Les coses no podien haver començat pitjor. Es fa forjar una nova classe dirigent que seguia els models de la colònia, reinstaurant les velles estructures colonials. Aquest sistema s'ha mantingut fins als nostres dies amb el suport dels Estats Units, que ocuparen l'illa entre 1915 i 1934 i que més endavant es convertirien en el suport dels dictadors que van subjugar la república.

Encara que la situació d'Haití ja era dramàtica, a partir del 1957 el deteriorament nacional s'accelerà

Haití en retorn "Mes

amb l'entrada de François Duvalier, "Papa Doc" (motiu escollit per ell mateix). La fortuna amassada pels Duvalier mentre estaven en el poder s'ha xifrat en uns 500 milions de dòlars (uns 50.000 milions de pessetes).

Però, qui era "Papa Doc"? François Duvalier, etnòleg i metge rural, arriba al poder el 1957 amb el suport dels Estats Units. Coneixedor de la realitat social i del costumari haitià, Duvalier es val de les creences populars —el 80% dels haitians compartia o practicava les creences vodús— i es presenta davant els haitians com un "gran houngan" (gran sacerdot del culte vodú), protegit pels "loas" (esperits protectors)...

Per mantenir el poder, va haver d'enfrontar-se en primer lloc a l'exèrcit, i després el relegà a un segon pla a favor dels seus Voluntaris de la Seguritat Nacional, coneguts popularment com els "Tonton Macoutés"; també afrontà l'Església Catòlica" expulsa l'arquebisbe de Port-au-Prince (1960), 18 jesuïtes més canadencs (1964) i molts sacerdots haitians... La repressió també va caure sobre els estudiants, els camperols, els moviments populars... "Papa Doc" actuava sense contemplacions.

François Duvalier mor l'abril de 1971. Unes 30.000 víctimes mortals de la repressió duvalierista

van formar part del llegat de Papa Doc... a part de la ruïna del país.

Però Jean-Claude Duvalier, conegut per "Baby Doc", continuà la dictadura del seu pare, François Duvalier. I la història d'Haití seguiria en la mateixa línia. Si mai havia existit alguna esperança de llibertat, aquesta es va esvaïr ràpidament.

El llarg camí cap a la democràcia

Després de trenta anys d'arbi-

★ Han fracassat l'OEA per re-democràcia

trietats contra la població, s'aconseguí enderrocar un dels dictadors més arrogants i cruels de la història, Jean-Claude Duvalier, que va fugir a França el 7 de febrer de 1986, en un avió militar dels Estats Units.

Aquest va ser el resultat d'una lluita que es remuntava a l'any 1975, moment en què els mitjans de comunicació haitians comencen a denunciar la situació; a aquestes denúncies s'hi afegeixen els sectors catòlics de la nació.

Aristide conduïa la marxa cap a la dignitat del poble d'Haití. Un cop d'Estat del 30 de setembre del 91 va truncar un procés democràtic en què tenien disposades moltes esperances els ciutadans d'aquest país

rrocament d'Aristide

confia el n del sies"

El maig de 1984 el poble, desesperat, es llança al carrer. Tota la barbàrie del règim de Duvalier es fa evident... I Estats Units el seu principal valedor, se sent incòmode. I això precipita les coses. Un cop d'Estat porta al poder el general Prosper Avril, col·laborador de Duvalier, i "Baby Doc" Duvalier del país en un avió de l'exèrcit dels Estats Units.

Però no acaben els abusos de poder contra la població amb l'exili del dictador: per esmentar un exemple, el juliol de 1987 moren més de 300 camperols a

setembre, pel general Prosper Avril. Aquest abandona el poder el març de 1990, per pressions populars, i és substituït per Ertha Pascal Truillot que es mantindrà, interinament, en el poder fins a les eleccions de desembre de 1990.

El pare Jean Bertrand Aristide és elegit president del país, el 16 de desembre d'aquell any, per 1.107.125 sufragis, aproximadament el 70% dels vots emesos.

I després d'un nou, i avortat, intent de cop, el gener de 1991 Aristide assumeix el 7 de febrer la presidència del país.

"Lavalas", l'allau popular

"Poble haitià, poble de dignitat, l'esperança fa viure, viure amb esperança. Som nosaltres mateixos la nostra esperança, poble haitià. L'esperança fa viure, Haití vol viure amb esperança. Visca Haití! Rics, pobres, militars, civils... separats som dèbils, junts som forts, tots junts som Lavalas". Aquestes eren les paraules d'Aristide el desembre de 1990.

"Separats som dèbils, junts som forts, tots junts som Lavalas", repetia constantment el president haitià Jean Bertrand Aristide. "Lavalas" significa allau, en llengua criolla.

Lavalas és el projecte, el movi-

ment popular que ha aconseguit ajuntar organitzacions populars de tot tipus en un projecte de futur. Transparència, justícia i participació sintetitzen els objectius d'aquest moviment. En definitiva, cal portar a terme un procés de transformació política i social per la via pacífica i civil.

D'aquesta manera, Haití podia haver protagonitzat la primera revolució no armada de la història d'Amèrica Llatina. I el seu exemple podria obrir el camí cap a transformacions polítiques de tipus progressista, per als països més pobres de la Terra.

Entusiasmar els més pobres entre els pobres

Sis milions i mig d'haitians disposen d'un producte nacional brut mitjà per cap de 380 dòlars (unes 3.200 pessetes al mes), xifra molt allunyada de la que tenen els seus veïns del Carib i centramericans. L'esperança de vida en aquesta part de l'illa, que comparteix amb la República Dominicana, és de 55 anys (a Espanya és de 77) i l'analfabetisme arriba al 65%. Pel que fa a la mortalitat infantil és

gairebé del 10%, mentre que en el món desenvolupat no arriba al 10 per mil. Quant a ocupació, tan sols disposen d'un treball estable quatre de cada deu haitians en edat laboral.

Aquest va ser el país que va trobar el president Aristide. I, malgrat tot, quan l'ambaixador dels Estats Units va comentar-li, poc abans de ser president, que "després del ball, els tambors són pesats", Aristide li va respondre: "Quan s'és nombrós, la càrrega és lleugera".

I, efectivament, els haitians van assumir el govern de la nació com a propi, per primera vegada en moltes dècades. Els pobres d'Haití van recollir, la primavera passada, prop de 100.000 dòlars —10 milions de pessetes aconseguïdes per persones que ignoren si l'endemà podran menjar!— per donar suport al govern.

Aquest fet insòlit fou promogut per les Comunitats Eclesials de Base (CEB). El president del país proposà que aquest capital s'invertís en una campanya nacional d'alfabetització, una de les prioritats del país.

D'altra banda, els haitians residents a l'estranger —una gran part d'ells en condicions infrahumanes— també recaptaren fons

per al nou govern popular. Van arribar al país un total d'un milió de dòlars procedents dels expatriats, a fi de donar suport a la política del president Aristide.

A Haití s'estava desenvolupant un projecte polític popular, amb Aristide, que plantejava una reestructuració de la vida econòmica i política per al país, basada en una participació popular real.

Haití, un dels països més pobres, castigats del món, havia començat a caminar esperançadorament, amb Aristide, cap al seu futur.

El cop d'Estat ha truncat un procés democràtic que tenia com a objectiu garantir les llibertats polítiques i el dret al desenvolupament. Un dret secularment negat al poble d'Haití.

Avui, el cop sembla haver triomfat. I un cop més, aquell proverbi crioll haitià que diu "Konstitisyon se papyé, bayonet se fé" (La Constitució és de paper, les baionetes són de ferro) ha tornat a esdevenir real.

● S. N. I.

L'arquebisbe de Port-au-Prince, capital d'Haití, presideix una processó a la ciutat

El president algerià, Mohammed Budiaf, assassinat mentre feia un discurs a la ciutat d'Annaba

L'arquebisbe sud-africà, Desmond Tutu, plora per les víctimes de la matança de Boipatong

El P. Leonard Boff, brasiler, ha decidit renunciar a l'exercici del sacerdoci i a la seva pertinença a l'Orde Franciscà.

23, dimarts

Jerusalem: avui eleccions clau per al procés de pau

Els israelians acudiran avui a les urnes per elegir els 120 representants al **Knesset** o **Parlament**. Segons les enquestes es preveu un triomf del **Partit Laborista**, si bé insuficient per governar sol. A més dels dos grans partits, el **Laborista** i el **Likud**, els majoritaris, n'existeixen dotze més amb representació al **Parlament** actual, amb 7 representants el que més. Alguns d'aquests partits són d'ultra dreta i podria fer balança en la constitució del nou govern.

Moscou: el conflicte ètnic a Moldàvia

El president de **Moldàvia**, **Snegur**, i **Boris Ieltsin**, president de **Rússia**, han arribat a un acord d'alto-el-foc a la regió rebel del **Dnièster** habitada majoritàriament per eslaus. Segons **Snegur**, aquesta regió està ocupada per forces armades russes, i **Moldàvia** està per això en guerra amb **Rússia**. El president moldau ha enviat un missatge al **Secretari** general de l'**ONU**, **Butros Gali**, expressant la seva inquietud davant les amenaces de **Moscou**, i ha acusat la nova **Rússia** de **Ieltsin** de "no voler abandonar el vell somni imperial soviètic".

Viena: tempesta després de relativa calma a Sarajevo

Continua la pressió sèrbia contra **Sarajevo**, i després d'una nit de relativa calma l'artilleria ha reprès els atacs contra el centre de la ciutat. L'atac ha causat 8 morts i més de 80 ferits. El general **MacKenzie** de les forces de l'**ONU** continuava ahir les seves gestions per aconseguir la reobertura de l'aeroport i que pugui arribar l'ajuda humanitària.

24, dimecres

París: endavant la ratificació del Tractat de Maastricht

El **Congrés** francès (sessió conjunta de l'**Assemblea Nacional** i el **Senat**) va aprovar ahir la reforma de la **Constitució** per una àmplia majoria de 592 vots a favor i 73 en contra. El president **Mitterrand** podrà convocar el referèndum de ratificació del **Tractat de Maastricht**. Sembla que la consulta es durà a terme passat l'estiu.

Jerusalem: el partit laborista ha estat el més votat

Segons primeres estimacions de la televisió israeliana, l'esquerra, escapçalada pels laboristes, ha guanyat les eleccions. **Yitzhak Rabin**, líder del **Partit laborista**, que va obtenir la majoria relativa, amb 47 escons (8 més que en l'anterior contesa), podria formar govern amb el partit d'esquerra **Meretz** (13 escons) i altres partits menors que en total sumarien 64 escons, del total de 120 que en té el **Knesset**. Es té l'esperança que el nou govern ajudaria força per continuar les negociacions en la **Conferència per la Pau al Pròxim Orient**.

Londres: cimera de presidents bàlcanics amb Lord Carrington

Els presidents de **Sèrbia**, **Slobodan Milosevic**; de **Bòsnia**, **alija Izetbegovic**; i **Croàcia**, **Franjo Tudjman**, han acceptat la invitació del mediador de la **CE**, **Lord Peter Carrington**, per dialogar aquesta setmana —probablement demà a **Estrasburg**— sobre el conflicte de **Bòsnia-Hercegovina**. Sembla molt difícil que pugui assistir-hi el president de **Bòsnia** a causa de no poder sortir de **Sarajevo** pels combats que hi tenen lloc.

25, dijous

Jerusalem: victòria electoral del Partit Laborista

El resultat de les eleccions celebrades dimarts ha estat plenament favorable al **Partit Laborista** que ha obtingut 45 escons, dels 120 en litigi, mentre que el **Likud** n'ha obtingut 32. En total, el bloc d'esquerrers, suma 62 escons i obté així la majoria absoluta. Sembla que el líder laborista, **Yitzhak Rabin**, pròxim primer ministre, té la intenció de buscar el màxim suport parlamentari i, d'entrada, no exclou cap formació política com a possible component d'una coalició governamental. El gran perdedor ha estat el conservador **Likud** que ha perdut 8 escons en relació a les eleccions del 1988; **Yitzhak Shamir**, ha anunciat ja que pensa retirar-se de la vida política. Sembla que la clau de l'èxit laborista ha estat haver-se guanyat el vot dels immigrants jueus russos, dels sefardites i dels palestins israelians. Un afer prioritari per **Rabin** serà l'estudi immediat de la possible autonomia palestina dels territoris ocupats.

Moscou: cimera a Sochi i a Istanbul

Ahir se celebrà una cimera russo-georgiana a **Sochi** entre el president de **Rússia**, **Boris Ieltsin**, i el dirigent georgià, **Eduard Xevarnadze**, pel tal d'aconseguir un alto-el-foc entre les tropes governamentals georgianes i els separatistes d'**Ossètia del Sud**. L'acord va ser signat; **Rússia** enviarà tropes d'interposició entre els contendents. Per altra banda avui es reuniran a **Istanbul**, els presidents de **Rússia**, **Ucraïna**, **Moldàvia** i **Romania** per parlar de l'autoproclamada **República del Dnièster**, majoritàriament russòfona, i que vol independitzar-se totalment de **Moldàvia**.

Johannesburg: no del CNA a reprendre el diàleg amb el govern

Frederik De Klerk va abreuçar la seva visita a **Madrid**, sorprès per la notícia que el **CNA**, arran de la massacre de **Boipatong** en la qual moriren 43 persones la setmana passada, havia abandonat les converses per donar una **Constitució** democràtica a **Sud-àfrica**. L'acusació és que els zulús d'**Inkatha** i les forces governamentals, van junts a l'hora d'atacar els membres del **CNA**.

26, divendres

Istanbul: neix la Comunitat Econòmica del Mar Negre

Els caps d'Estat d'onze països liderats per **Turquia**, **Rússia** i **Ucraïna**, van firmar ahir a la ciutat turca d'**Istanbul** l'acta fundacional de la **Zona de Cooperació Econòmica del Mar Negre (CEN)**. Aquesta nova organització superestatal basada en el model de la **Comunitat Econòmica Europea (CE)**, a més dels tres Estats abans esmentats compta amb **Grècia**, **Bulgària**, **Moldàvia**, **Geòrgia**, **Azerbaidjan**, **Armènia**, **Romania** i **Albània**. En aquesta nova entitat es dona el cas curiós de **Grècia**, que també forma part de la **CE** i l'**OTAN**.

Zagreb: un any d'independència croata

Croàcia ha complert el primer any d'independència i el moment no és pas adequat per a celebracions, ja que la continuació de la guerra amb **Sèrbia** la sotmet a una gravíssima crisi econòmica difícil de superar. Quan **Croàcia** pugui ingressar al **Fons Monetari Internacional (FMI)**, que se suposa que hi serà admesa pel setembre o octubre pròxims, podrà emprendre el camí de la recuperació econòmica que tant necessita.

Lisboa: el procés de ratificació de Maastricht

Avui es reuniran a la capital portuguesa els caps d'Estat i de Govern de la **Comunitat Europea**, amb l'ombra del "no" de **Dinamarca**, que sens dubte condicionarà la discussió dels temes pendents. Sembla que **Dinamarca** no està disposada a assumir ella sola les conseqüències del seu "no", i reclama de la resta d'Estats un gest que li permeti una nova consulta popular. Per altra banda és possible que els "onze" activin des d'ara l'entrada a la **CE** d'**Àustria**, **Suïssa**, **Suècia**, **Finlàndia** i **Noruega** (aquesta no ha demanat l'ingrés), com a contrapartida al "no" danès.

Mons. Sodano, secretari d'Estat del Vaticà, saluda el ministre de Justícia espanyol, després de presidir el Dia de la Santa Seu a l'Expo de Sevilla

Una gerra de cervesa per apagar la set, durant la celebració a Karlsruhe, del Katholikentag. 100.000 persones hi participaren; dues tercers parts de menys de 30 anys

Carla Faye Tucker, convicta d'assassinat, i que podria ser la primera dona executada a Texas des del 1863. Aquí la veiem a la cel·la de la presó, expressant amb el cant i el mim els seus sentiments

27, dissabte

Viena: prou de bombardeig a Sarajevo?

Segons va anunciar el líder serbi de Bòsnia i Hercegovina, Radovan Karadzic, hi haurà un alto-el-foc que preveu el final dels atacs a Sarajevo i el lliurament de l'aeroport a la Forpron (Forces de les Nacions Unides). Però els bosnians no s'ho acaben de creure. Ara bé, segons notícies de Washington, els Estats Units estan preparant una operació militar per fer arribar tota l'ajuda que calgui a Sarajevo. I, finalment, vista la situació, Bèlgica ha demanat la reunió urgent del Consell de Seguretat de l'ONU. I embolica que fa fort.

Lisboa: el procés de ratificació del Tractat de Maastricht

Els Dotze cerquen adeleradament un compromís entre pobres i rics per tal de no obstruir el camí de la projectada unió. El cert és que el "no" danès preocupa a tots. Si els "Onze" diuen que el Tractat de Maastricht és intocable i Dinamarca insisteix a no celebrar una nova consulta sobre un mateix text, es fa molt difícil la solució. I de moment, per buscar solucions, s'accontenten discutint sobre la seu de les institucions europees... S'espera el comunicat que avui es facilitarà com a final de la cimera de Lisboa.

Tel Aviv: després de les eleccions

El líder del Partit Laborista triomfador en les eleccions recents, Yitzhak Rabin, va assegurar ahir que abans d'un any el seu país haurà arribat a un compromís per iniciar un procés de transferències d'autoritat als palestins dels territoris ocupats, i que Israel respectarà els acords que firmi en el marc de la Conferència de Pau.

Alger: judici contra els dirigents del FIS

Avui comença el judici militar contra dos alts dirigents del FIS (Front Islàmic de Salvació), Abassi Madani i Ali Belhadj, acusats de conspirar contra la seguretat de l'Estat. Podrien ser condemnats a l'última pena, i el judici és seguit apassionadament tant pels seus adeptes com pels seus enemics.

28, diumenge

París: viatge sorpresa de Mitterrand a Sarajevo

Quan gairebé semblava que les notícies dels Balcanis no passaven de ser rutina, vet ací que ha sorprès arreu la notícia que el president de França, François Mitterrand és esperat avui a Sarajevo en un intent d'imposar la seva autoritat moral en la recerca de solució al problema de la guerra civil a Bòsnia-Hercegovina. Ahir Mitterrand va arribar en avió a Split (Croàcia) i avui s'espera que pugui traslladar-se a Sarajevo. En la cimera de Lisboa, Mitterrand va insistir en la necessitat de prendre mesures urgents i directes per acabar amb el calvari dels 300.000 habitants de la capital bòsniana.

Algèria: el judici contra els caps del FIS, ajornat

El judici que se celebra a Blida, on un tribunal militar havia de dictar sentència contra els alts dirigents del Moviment Islàmic de Salvació (FIS), ha estat ajornat sine die davant l'actitud dels acusats i els seus advocats defensors que al·legaren l'absència com a observadors d'advocats, premsa, i representants d'organitzacions humanitàries.

Santiago de Xile: se celebren les primeres eleccions municipals

Uns vuit milions de xilens estan cridats a les urnes en les primeres eleccions municipals que se celebren després del restabliment de la democràcia al país. Aquestes eleccions municipals, el govern vol considerar-les com una mena de plebiscit sobre l'actuació del president Aylwin i la seva administració.

Lisboa: se celebren els resultats de les eleccions a Israel

Els Dotze han rebut amb satisfacció el resultat de les eleccions a Israel, i creuen que això afavorirà el procés de pau, i reiteren, per altra banda, el principi de "pau per territoris", consagrat en les resolucions 242 i 338 de l'ONU. També s'ha repetit la petició a Israel d'aturar els assentaments jueus en els territoris ocupats.

29, dilluns

Sarajevo: Mitterrand allibera l'aeroport

El gest sorpresiu i coratjós del president Mitterrand de traslladar-se personalment a Bòsnia-Hercegovina per intentar que l'aeroport de Sarajevo quedi lliure i obert a l'ajut humanitari internacional, sembla que de moment ha donat bon resultat. Els serbis han entregat l'aeroport de la capital bosniana als cascos blaus. Dos avions francesos carregats amb tones d'ajut alimentari i sanitari estaven ahir en camí de Sarajevo; si realment poden aterrar, el setge de la ciutat quedaria en part trencat. Tot i la més que possible intencionalitat electoralista, les cancelleries europees han aprovat el gest de Mitterrand, i és que tot és benvingut quan pot aturar la guerra i afavorir la pau.

Roma: nou govern

El nou govern italià presidit pel socialista Giulio Amato, i format per deu demòcratacristians, sis socialistes, dos socialdemòcrates, dos liberals i cinc tecnòcrates, va prestar jurament ahir davant el president de la República, Oscar Luigi Scalfaro. El govern s'ha reduït a 25 ministres (l'anterior en tenia 33). El gran exclòs d'aquest govern és Giulio Andreotti, després de 45 anys de presència en el govern de la nació. El president del govern presentarà avui al Parlament el seu programa que pot resumir-se en quatre punts principals: reduir el dèficit, lluitar contra la Màfia, reforma institucional i sanejament ètic de la vida pública.

Los Angeles: fort terratrèmol al Sud de Califòrnia

Ahir, a la matinada, amb una magnitud de 7,4 de l'escala de Richter, es va produir al Sud de Califòrnia un llarg i violent sisme que és el tercer més fort d'aquest segle en aquella zona. Els efectes del sisme es varen arribar a notar fins a 500 quilòmetres de l'epicentre. De moment es parla de la mort d'un nen, de 90 ferits i de quantiosos danys materials. Els sismòlegs han advertit a la població de la zona de possibles nous moviments sísmics en les pròximes hores.

L'aventura de l'avi

Quan divendres passat el president François Mitterrand va dir que calia una acció forta de la Comunitat per resoldre el conflicte iugoslau, pocs dels qui l'escollaven l'acabaven d'entendre. Per tranquil·litzar, va rebutjar la idea d'una croada militar.

Potser el més curiós és saber qui eren els seus interlocutors. L'escollaven, a Lisboa, 11 caps de govern, els de la Comunitat. Els mateixos que l'endemà veien incrèduls com el president francès. —"Dieu" com se'l coneix a casa seva— menava el seu avió de la capital portuguesa directament a Sarajevo.

A la capital de Bòsnia-Herzegovina hi va arribar un dia després, diumenge, desafiant els francitadors. Espantats, els "cascos blaus" de les Nacions Unides, majoritàriament soldats francesos, van vestir el seu president amb una jaqueta antibales. Mitterrand somreia, amb aquella tranquil·litat que confereix, passar de la setantena i el sentiment de tenir bona part de la feina feta.

Què hi ha hagut en aquest gest? França és una de les impulsores de la Unió Europea i de les accions comunes de la Comunitat en política exterior. Just després de clausurar la cimera europea de Lisboa, on la guerra a Bòsnia havia ocupat hores de discussió, un dels assistents a la capital portuguesa se n'hi va.

Queda confirmada la política dels fets consumats, que tant s'estima François Mitterrand. Fa unes setmanes, aquest cop juntament amb el seu amic alemany Helmut Kohl, quedava constituït l'exèrcit franco-germànic. Una fugida endavant al marge de les discussions impossibles dins de la Comunitat Europea sobre la coordinació de la seguretat dels Dotze.

França, curiosament, ha estat el país europeu més reticent a les accions dures contra Sèrbia. Hi ha una aliança històrica entre París i Belgrad, per això Mitterrand aprofita la seva ascendència tradicional per influir en les autoritats sèrbies per aturar la guerra. Amb l'esperança que un gest tingui més efecte que una intervenció armada internacional. La intervenció que hores abans havien suggerit els Estats Units.

Quan Mitterrand era a Sarajevo, la televisió francesa es preguntava orgullosa: "s'imaginem quina vergonya per Europa que el primer a arribar-hi fos George Bush?"

■ Jordi Roigé i Solé

Els astres i l'astrofísica

*El cel parla de la glòria de Déu,
l'estelada anuncia el que han fet
les seves mans.*

(Salm 18)

54. El Sol presenta molts problemes

Les tècniques més avançades que s'han posat al servei de la investigació dels mecanismes de la "vida" de l'estrella més pròxima a nosaltres que és el Sol, no han resolt pas tots els interrogants que s'hi susciten. Certament el problema més gros era el de l'origen de l'energia solar, i ja ha tingut solució: és energia termonuclear; i en base això es va poder establir l'anomenat "model estàndard" del Sol. Però ja vam veure que els neutrins es neguen a obeir els càlculs dels humans, cosa ben preocupant per als astrofísics; és clar que si aquesta desobediència no se soluciona caldrà modificar el model estàndard, però no se sap com. I si això fos poc, trobem encara molts altres enigmes sense resposta. Ja n'hem mencionat uns quants: l'origen del magnetisme solar, el període de l'activitat d'onze anys, les oscil·lacions vibratòries de 2 h i 40 m de la fotosfera, el probable estira-i-arronsa de volum cada 80 anys, però encara hi ha més enigmes solars dels quals parlarem avui.

El moviment de rotació del Sol

El problema no és que el Sol giri, sinó el fet que gira massa a poc a poc! Ja va observar Galileu, fixant-se en les taques solars, que l'astre-rei gira, com els planetes, sobre el seu eix: una taca pròxima a l'equador trigava uns 27 dies a tornar-se a veure al mateix punt. Això vol dir que les regions equatorials del Sol giren cada 25 dies, perquè, és clar, hem de descomptar l'efecte resultant de la translació de la Terra que recorre gairebé 27° de la seva òrbita en 27 dies, i aquesta variació d'angle amb què es veu el Sol al cap d'aquest temps correspon a uns dos dies de la revolució solar. I hem dit regions equatorials perquè no hem d'oblidar que el Sol és una massa gasosa fluida i no gira en bloc com els sòlids sinó diferencialment: un punt de latitud 45° triga 28 dies a fer la

volta sencera, i un de pròxim al pol en triga 34. I la dificultat és la següent: si tot el sistema planetari s'ha originat de l'esfondrament gravitacional d'un núvol còsmic de gas i pols, com ningú no ho dubta des de fa molts anys, resulta que, atenint-nos a les velocitats dels planetes, el Sol ens diuen els càlculs que hauria de girar 200 vegades més de pressa! S'ha dit que ha estat frenat per les eieccions de matèria, erupcions i vent solar, que el magnetisme li alenteix el moviment, que les partícules ionitzades s'emporten energia cinètica, però totes aquestes explicacions plegades no donen raó ni d'una centèsima part d'una frenada tan forta.

L'enigma de la calor de la corona

La temperatura coronal és un altre problema. Que el nucli estigui a milions de graus i tirant amunt la temperatura vagi baixant fins a uns 5500° C a la fotosfera tothom ho troba natural; però que a partir de la capa inversora torni a ser més alta a la cromosfera i segueixi pujant a la corona fins a uns dos milions de graus, i potser encara més, ja és més difícil d'entendre, sobretot si això passa a la distància d'uns 20 radis solars. S'ha buscat la resposta al problema en les "ones d'Alfvén", processos magnetohidrodinàmics de corrents vibratoris generats pel magnetisme solar. És l'explicació d'E. N. Parker exposada a "Astrophysical Journal" 244, 1981: moviments, a la fotosfera, de convecció i turbulència causarien discontinuïtats en

les línies del camp magnètic i això produiria capes de corrent elèctric i ones d'Alfvén que en dissipar-se escalfarien la corona. Aquesta explicació no diu com les ones transferirien la seva energia en forma de calor al gas coronal ni tampoc com podrien originar-hi temperatures tan altes. Pitjor encara, com ens diu Evry Schatzman, no pot ser aquesta l'explicació vàlida perquè els corrents magnètics s'han d'originar a les zones convectives del Sol i els astrònoms han vist que estrelles joves, que encara no tenen zona convectiva, posseeixen una magnífica corona. Així, doncs, la temperatura de la corona segueix essent un enigma, però, diguem-ho tot, és també un requisit essencial per a la vida del Sol i la nostra! Fa que no es refredi l'astre tan de pressa, una mica fent com de botella termos; si no hi hagués la corona no podria haver-hi vida a la Terra per l'enorme calor que hi arribaria i el mateix Sol moriria aviat per les grans pèrdues que tindria.

La composició de l'atmosfera solar

Un altre enigma: quan s'analitza el contingut dels distints elements que hi ha a l'atmosfera solar s'hi troba una mancança notable de liti. L'anàlisi aquesta és avui dia relativament fàcil: quan es descompon la llum solar amb un espectroscopi hi apareixen unes ratlles fosques (ratlles de Fraunhofer) que corresponen a la presència dels diferents elements químics que en estat gasós hi ha a l'atmosfera del Sol. Per la intensitat de les seves ratlles

podem saber el percentatge de cada element. El primer catàleg de ratlles espectrals ja fou establert el 1897 per Rowland, des de 0,30 a 0,73 microns, però avui dia hom fa servir el de Wilson que en senyala 67.000. Fins ara s'han identificat al Sol 67 dels 92 elements naturals. Pel nombre d'àtoms, no en pes, s'han trobat que el 98% són hidrogen, gairebé el 8% heli, i només un 0,1% és ocupat per la resta dels altres 65 enregistrats, que comencen per l'oxigen i continuen pel carboni, nitrogen, bor, i precisament dels últims de la sèrie és el liti: només n'hi ha un àtom per cada mil milions d'àtoms d'hidrogen. Ara bé, segons el model estàndard n'hi hauria d'haver almenys cent vegades més i no faria cap nosa si fos mil vegades. El liti és l'element que segueix en simplicitat a l'hidrogen i a l'heli; només té tres protons en el seu nucli (nombre atòmic 3) i per tant és dels més fàcils de formar-se en una nucleosíntesi espontània com és la que es produeix en el Sol. Com és, doncs, que n'hi hagi tan poc? De quina manera rara funciona el generador solar? Haurem de dir també per causa d'això que el model estàndard no ens va?

Tenint en compte tot el que hem dit no és estrany que els astrofísics se sentin molt insatisfets del que fins ara s'ha pogut saber del Sol, i busquin la manera de solucionar aquests enigmes a partir d'observacions més acurades: per part dels telescopis terrestres poca cosa més podran saber; però, així i tot, no deixen pas de banda aquest mitjà de vigilància del que passa al Sol; però és a partir d'aparells posats en òrbita fora de l'atmosfera terrestre que volen escatir millor les coses. Ja s'han enviat molts aparells a bord de satèl·lits artificials, però hi ha en pla objectius més ambiciosos. Ja en parlarem.

■ **Francesc Nicolau**

Professor de la Facultat de Teologia de Catalunya

SUBSCRIVIU-VOS A CATALUNYA CRISTIANA!

Catalunya Cristiana

València 244, 2n.
08007 Barcelona

Nom Població D.P. Tel.

Adreça Se subscriu a exemplar (s) catàleg català castellà del setmanari **Catalunya Cristiana**.

L'import anual, 9.100,- ptes. es liquidarà de la forma següent:

☐ domiciliació bancària

(En aquest cas vulgueu emplenar l'ordre de domiciliació)

☐ xec nominatiu que adjunto

altra forma de pagament

(indiqueu-la)

Data

Signatura

ORDRE DE DOMICILIACIÓ

Banc / Caixa Agència

Adreça

Senyors,

Els prego que d'ara endavant, fins nou avís, paguin els rebuts que els presentarà **FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA**, amb càrrec al meu compte corrent llibreta

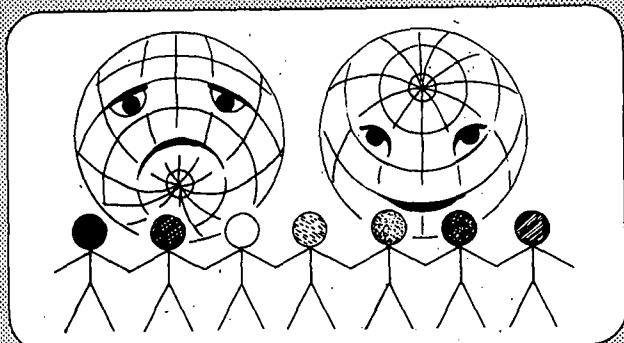
Data

Entitat

Oficina

Compte

Signatura

OBERTS AL MON

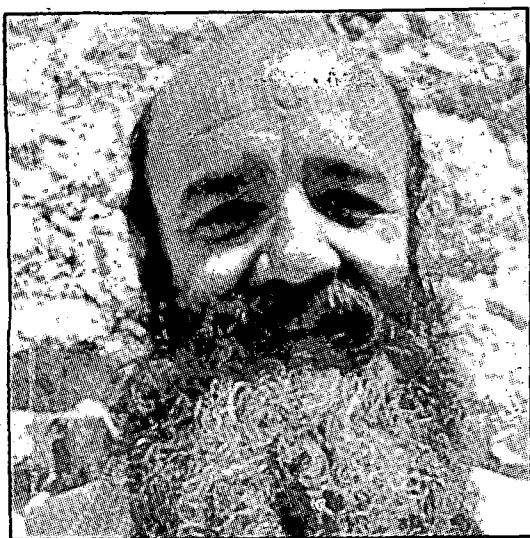
Mèxic: Un escolapi català: 20 anys amb infants abandonats

MÈXIC.— Des de l'any 1972, l'escolapi barceloní Alexandre García-Duran és a Mèxic atenent l'enorme població infantil que viu al carrer. L'exploació en el treball i la inexistència de possibilitats perquè aquests infants i preadolescents es reinseris a la societat i abandonessin els cercles viciosos de droga, narcotràfic i consum d'alcohol, va fer que el pare Alexandre, conegut com a "Chinchachoma", creés les primeres llars infantils per a aquests nens i nenes abandonats.

"Chinchachoma" intenta, d'entrada, que els infants que recull del carrer retornin a les seves famílies d'origen, o bé, si les condicions no ho permeten, intenta que una família estable de la ciutat els aculli, aportant un petit ajut econòmic per al sosteniment del noi. Les famílies no estan molt disposades a acollir aquests infants, ja que compartir la vida amb un nen que ha adquirit hàbits de droga i delinqüència és un risc per a la resta de fills de la família.

El nombre d'infants a atendre és tan gran, que l'any 76 es veu la necessitat de fundar la primera llar. Així, se'n construíran 4 a Puebla i Veracruz amb el nom de "Hogares infantiles Calasanz", i posteriorment, cap a l'any 78, se'n comencen a crear a Mèxic ciutat. Ara, a la capital, ja en funcionen 18 amb el nom de "Hogares Providencia".

Al front de cada llar hi ha un "tio", que és l'amic, el confident i l'educador de, com a màxim, la dotzena de nois que compartiran l'habitatge. El nom de "tio" evita d'anomenar "pare" o "mare" la persona que els ha de retornar la confiança en ells mateixos i d'oferir-los l'afecte i l'acolliment que no han trobat a l'ambient familiar. Als "hogares", els nois hi ingressen lliurement i hi resideixen per voluntat pròpia. Les fugides sovintegen però poden tornar sempre que vulguin, no se'ls

renya per això. L'objectiu de "Chinchachoma", doncs, en captar i oferir acolliment als nois en els "baldíos" (sòlars) o metros de Mèxic, és allunyar-los del vici de la droga, del cicle de la delinqüència i la prostitució, i de la violència a què estan exposats davant dels narcotraficants, els esquadrans de la mort o la mateixa policia. Al mateix temps, intenta alfabetitzar-los i buscar un treball digne per a cadascun d'ells.

Els resultats són esperançadors i indiquen que la resocialització s'acompleix. Un 10% retornen a la seva família d'origen, un 30% acaben els seus estudis primaris i un 65% troben un treball més o menys estable.

Japó: dificultat per a la missió

TÒQUIO.— L'augment de catòlics al Japó durant el 1990 fou gairebé de 4.822, arribant així a la xifra global de catòlics japonesos de 428.830. I atès que l'augment de la població supera al ritme d'augment de la comunitat catòlica, la proporció catòlics-població ha disminuït del 0,343 al 0,341% dels 123 milions d'habitants. Dos terços dels catòlics són dones: només a l'arxidiòcesi de Nagasaki el nombre dels homes catòlics s'apropa al de les dones.

La comunitat catòlica més nombrosa es troba a l'arxidiòcesi de Tòquio (80.641), seguida de les de Nagasaki (71.900, el 4,48% de la població) i d'Osaka (54.728). Les diòcesis més petites per nombre de fidels són les de Takamatsu, Naha i Oita, que compten de 5.000 a 6.000 catòlics. A les 811 parròquies del Japó hi treballen 1.784 sacerdots (518 diocesans i 1.266 Religiosos) i 6.684 Religioses, de les quals 500 són estrangeres. (AIF)

Copiapó (Xile): Missió general

Mons. Fernando Aritzia, bisbe de Copiapó, ha escrit una breu pastoral sobre la Missió General a la seva diòcesi:

"Aquest any 1992 s'ha parlat molt arreu del món prop dels 500 anys de l'arribada de Cristòfol Colom a Amèrica, i dels avantatges i pèrdues que significà aquest "descobriment" d'aquest "nou món" i la seva posterior conquesta.

No ens ficarem en aquest afer. El que sí volem celebrar és que —malgrat tot el bo i dolent dels conqueridors— hi va haver alguna cosa molt positiva: els missioners que arribaren ens portaren l'Evangelí de Jesucrist!

Continuant aquest fet històric de fa 500 anys que fou l'inici de la llavor de la fe i de l'evangelització a les terres d'Amèrica; i prenent molt seriosament la **fam de Déu** que és viva i ardent en moltes persones, és que ens llencem aquest any 1992 a realitzar **a tot Atacama la gran MISSIÓ GENERAL**.

Calen molts centenars de laics missioners a cada un dels llocs de la Regió, i creiem que el Senyor els anirà fent sorgir. Jesús és el que mira als ulls i crida a cada u pel seu nom.

La localitat de Diego de Almagro només, necessitaria 300 missioners; la Parròquia San Francisco de Copiapó en necessitaria uns altres 350 missioners... i així cada Parròquia.

Invitem a tots els catòlics a prendre consciència d'aquest gran repte. Homes i dones, joves i adults, miren de posar-se al davant del Senyor i veure amb Ell la resposta que han de donar.

En la Tercera Regió necessitem entre 6.000 i 8.000 missioners laics. Com poden veure és un projecte gran i àmpliament ambiciós! Però com diu l'Apòstol Pau "tot ho puc en Aquell que em dóna força".

Ordenat a Tahití el primer sacerdot natiu

Abraham Meitai, de 30 anys, s'ha convertit, després de la seva recent ordenació, en el primer sacerdot natiu de Polinèsia. Es dóna també la circumstància que la formació de Meitai ha esdevingut exclusivament a càrrec d'institucions eclesials polinèsies. En la seva ordenació hi foren presents més de 3.000 fidels, arribats alguns des d'altres illes.

La diòcesi de Papeete té actualment 31 sacerdots: 11 d'ells diocesans. A aquests cal afegir 11 diaques permanents casats. La població és de 170.000 habitants, dels quals poc més d'un 32 per cent són catòlics. (OFIM)

Creixement del clergat nadiu a missions

Durant l'any 1991 s'han inaugurat en les missions del Tercer Món 11 nous seminaris. Cinc d'aquests nous centres de formació sacerdotal acullen joves que han acabat estudis de batxillerat: els altres 6, anomenats "seminaris menors", reben adolescents. Amb aquestes inauguracions s'assoleix la suma total de 830 seminaris i els nombre dels seus alumnes sobrepassa la xifra de 75.000. Cal sumar a aquesta dada el referit als novicis i novícies de les congregacions religioses locals que, actualment arriba a un total de 9.609.

Actualment, el clergat nadiu de les missions es xifra en 19.457. En l'exercici de 1991 s'enregistraren almenys 1.651 ordenacions de nous sacerdots. En aquest mateix exercici, els seminaris majors hi han entrat més de 6.000 nous candidats al sacerdoci, dels quals 3.519 són africans i 1.908 asiàtics.

Cal destacar l'extraordinari moviment vocacional a Corea del Sud. El 1991 es va haver d'iniciar la construcció del seu sisè seminari major, concretament a la diòcesi de Pusan. (OFIM)

Les "Testimonis de Jehovà" deriven ideològicament d'un grup eixit dels "Adventistes del 7è dia", encapçalat per N.H. Barbour a la ciutat de Rochester, als Estats Units de Nord-Amèrica. L'initiator del nou grup religiós (1878), fou Charles T. Russell (1852-1916) que el dirigí fins la seva mort. Després l'han presidit Joseph F. Rutherford, Nathan H. Knorr, i Frederick W. Franz. En el curs dels anys, la Societat ha canviat moltes vegades de nom, i a partir de 1931 s'identifica amb la designació que es fa conèixer ara.

La seva teologia barreja sincrèticament cristianisme, judaisme, unitarisme, sinergisme i elements cabalístics. Prediquen que la Bíblia és la paraula de Déu i que el regne de Crist serà un món nou sota el guiatge de 144.000 elegits: els qui no s'adhereixin a la seva confessió seran destruïts. Es creuen els darrers representants d'una llarga llista de testimonis que va des d'Abel fins a Crist. Des del 1880 han predit vingudes secretes de Crist i la fi del món actual, data que han fixat i ajornat mantes vegades. Van contra tota organització eclesiàstica i d'estat, estructures que consideren obres de Satanàs. Els "publicadores" són els promotors de la Societat els quals visiten sistemàticament les llars.

Bíblies

Si es vol entendre les doctrines peculiars dels "Testimonis", cal tenir en compte les seves principals fonts d'informació i com les fan servir. Són sobretot, diferents versions de l'Escriptura en grec, anglès i traduccions interlineals que ells han fet seves. Per demostrar les seves doctrines i pràctiques acostumen a citar versicles—quasi sempre deslligats del seu context literari—, a vegades fins a catorze versions. Amb aquestes referències exhaustives pretenen donar una imatge de credibilitat més que fer entenedor el text bíblic.

Entre els textos principals que fan servir, cal esmentar:

The Emphatic Diaglott. És una traducció literal i "emfàtica" en anglès del Nou Testament, partint de la recensió del Nou Testament grec, feta per Griesbach (1). El traductor es Benjamín F. Wilson, membre d'una església baptista d'Halifax, Anglaterra. El 1844 emigrà a Geneva, Illinois, on instal·là una impremta. Creia que la King James Version i les altres versions angleses de la Bíblia: Wycliffe, Tyndale, Matthew, Coverdale, Geneva i Rheims-Douai no eren prou fidels. Va fer una traducció interlineal en anglès, "paraula per paraula", seguint Griesbach, consultà unes lectures del Manuscrit Vaticà 1209 i algunes aportacions crítiques. Afegí a la seva traducció literal unes notes explicatives, una selecció de referències i un apèndix. La seva obra aparegué el 1865. Els "Testimonis" compraren tots els drets del **Diaglott** (1902), i fins el 1963 imprimiren 202.147 exemplars.

El 1969, publicaren **The Kingdom Interlinear Translations of Greek Scriptures**, la

KATA IOANNHN ACCORDING TO JOHN

1 Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ λόγος, καὶ ὁ λόγος ἦν πρὸς τὸν θεόν, καὶ θεὸς ἦν ὁ λόγος. 2 Οὗτος ἦν ἐν ἀρχῇ πρὸς τὸν θεόν. 3 πάντα δι' αὐτοῦ ἐγένετο, καὶ χωρὶς αὐτοῦ ἐγένετο οὐδὲ ἓν. 4 ὃ γέγονεν ἐν αὐτῷ ζωὴ ἦν, καὶ ἡ ζωὴ ἦν τὸ φῶς τῶν ἀνθρώπων. 5 καὶ τὸ φῶς ἐν τῇ σκοτίᾳ φαίνει, καὶ ἡ σκοτία οὐ κατέλαβεν αὐτό. 6 καὶ ἡ ἀλήθεια ἐγένετο φανερά, καὶ ἡ ἀλήθεια ἐγένετο φανερά, καὶ ἡ ἀλήθεια ἐγένετο φανερά.

1 In [the] beginning was the Word, and the Word was with God, and the Word was a god. 2 This one was in [the] beginning with God. 3 All things came into existence through him, and apart from him not even one thing came into existence. 4 What has come into existence 4 by means of him was life, and the life was the light of men. 5 And the light is shining in the darkness, but the darkness has not overpowered it.

SEGUN JUAN

1 En [el] principi la Palabra era, y la Palabra estaba con Dios, y la Palabra era un dios. 2 Este estaba en [el] principio con Dios. 3 Todas las cosas vinieron a existir por medio de él, y sin él ni siquiera una cosa vino a existir. 4 Lo que ha venido a existir 4 por medio de él era vida, y la vida era la luz de los hombres. 5 Y la luz resplandece en la oscuridad, mas la oscuridad no la ha subyugado.

L'expressió "a god" (= "un déu"), no hi és en la traducció literal de Jn 1,1, de la versió anglesa interlineal, que segueix paraula per paraula el text grec de Westcott & Hort. Però sí que hi és, a les traduccions anglesa i castellana del Nuevo Mundo, les quals hem reproduït al marge. Tanmateix, l'evangelista —un jueu—, mai no bauria donat un claríssim text politeista

Les bíblies dels "Testimonis de Jehovà"

qual segons ells, dona "una traducció literal paraula per paraula", del text grec preparat per Westcott i Hort (2).

De la mateixa King James Version imprimiren una "edició dels estudiants de la Bíblia", amb notes marginals que ampliaren en posteriors edicions, la qual designen en castellà **Manual bereano de los maestros bíblicos**. Conté extrets de **Studies in the Scriptures**, de Russell i de **La Atalaya**, una de les dues revistes oficials de la Societat. Més tard, moltes d'aquestes notes han estat recollides en el llibre **"Asegúrense de todas las cosas"** (1970), un manual de controversia, més que d'estudi i reflexió.

El 1972 la Watch Tower imprimí 100.000 exemplars del treball preparat per Steven T. Byington **The Bible in Living English**, la qual no hem de confondre amb la paràfrasi **Living Bible**, feta per Taylor. Byington començà els primers capítols de Mateu, el 1898 i continuà traduint fins la dècada dels anys 1940. Era membre d'una comunitat congregacionalista la qual posteriorment s'uní a una altra comunitat i constituïren l'Església Unida de Ballard Vale; a Massachussets. Després de la seva mort, la Societat adquirí tots els drets, el 1957.

Encara, cal esmentar un "text grec subjacent" de la King James Version, no gaire o gens divulgat.

Una traducció diferent

De vell antuvi, els "Testimonis" han fet servir tanmateix, les versions corrents que circulen pels països on tenen establertes les seves "sucursals". Fins no fa gaires anys llegien la **King James Version** als territoris de parla anglesa, i, tenien la **Reina-Valera** com a text bàsic, a Espanya. Però influïts pels prejudicis de Wilson van arribar a la conclusió que totes traduccions existents i que

fins i tot, ells mateixos feien servir, són defectuoses. Hi trobaren inconsistències i formes de traduir equivocades, versicles contaminats per tradicions sectàries o "filosofies mundanas", i per tant, "no están en plena armonía con las verdades que Jehová ha registrado en su Palabra." (3). Per la qual cosa, decidiren fer una versió pròpia que s'acostés a les seves creences particulars, i constituïren un grup de treball que anomenaren **New World Bible Translation Committee**, a Nova York.

El 1950 sortí el Nou Testament, que els traductors diuen haver preparat d'acord el "text molt acceptat de Westcott & Hort (1881), per raó de la seva excel·lència". Tanmateix, diuen que van tenir al davant el text d'Eberhardt Nestlé i la compliació feta pel jesuïta espanyol A. Merk (1948, 6ª ed.). Seguiren cinc volums dedicats a l'Antic Testament (1953, 1955, 1957, 1958 i 1960), amb notes a peu de pàgina. El 1961 aparegué **New World Translation of the Holy Scriptures**, és a dir, tota la Bíblia en un sol volum, sense notes però moltes de les notes foren incorporades al text principal. Fins l'any 1970 imprimiren 16 milions d'exemplars. La Societat mai no ha volgut revelar els noms dels traductors perquè, l'obra "no fue producida con el objetivo de glorificar o sostener la memoria del nombre de hombres... específicamente [els traductors] no desean que sus nombres sean publicados mientras estén en vida ni después de muertos".

Més que una traducció de la Bíblia sembla més aviat una interpretació, perquè intencionalment hi han fet afegitons, supressions i la puntuació no sempre es al lloc que li correspon. Súbtilment doncs, es canvia el sentit del text.

De seguida van distribuir la nova versió en les respectives equivalències idiomàtiques: holandès, italià, portuguès, alemany i castellà les quals tenen com a original la traducció americana.

La versió castellana

La Traducción del Nuevo Mundo de las Escrituras Griegas Cristianas (1961), correspon al Nou Testament. El 1967, afegiren **Las Escrituras Habreoarameas**, és a dir, l'Antic Testament. Designen el conjunt **Traducción del Nuevo Mundo de las Santas Escrituras**. Les dues primeres edicions foren de 500.000 exemplars cadascuna, i, 1.000.000 la tercera, totes impreses a la impremta que tenen a Brooklyn, Nova York.

Garanteixen fidelitat, fluidesa i modernitat en el llenguatge. Tant aviat però, com es comença a llegir, sobta una sintaxi estranya, servilment calcada del text americà, i il·legible perquè no es té en compte el que diu la llengua original ni el geni de la llengua castellana.

A tall d'exemple, heus ací una mostra. Jn 19:16-19: (16) "Entonces, pues, se lo entregó a ellos para que fuese fijado en un madero. Entonces se encargaron de Jesús (17). Y, cargando el madero del tormento para sí mismo, salió al llamado Lugar del Cráneo, que en hebreo se llama Gólgota; (18) y allí lo fijaron en el madero, y con él a otros dos, uno de este lado y uno de aquel, pero Jesús en medio (19) Pilato escribió un título también y lo puso sobre el madero de tormento. Estaba escrito: Jesús el nazareno el rey de los judíos".

Diuen que es una traducció literal dels textos hebreu i grec a l'anglès, i de la qual ha eixit aquesta versió. "Fidelidad—reiteren—, en cuanto a traducción también se demuestra por el hecho de que es literal. Esto requiere casi una correspondencia de palabra por palabra entre la manera de verter en inglés y los textos hebreo y griego." Observem que és exacta pel que fa a la seva pròpia versió nord-americana, però dona una traducció diferent de les llen-

gues originals perquè intencionalment els traductors han canviat el sentit del text, com podem comprovar en la il·lustració gràfica.

Pretensions russellistes

Entre els anys 1886 i 1904, Russell publicà els seus famosos **Studies in the Scriptures**, en sis volums, els quals constituïren un canó gairebé infal·lible, durant molts anys. Russell escriu: "Els sis volums dels *Estudios de les Escritures*, constitueixen pràcticament la Bíblia, sistematitzada temàticament. No són simples comentaris a la Bíblia, sinó que són pràcticament la Bíblia mateixa... No podem pas veure el disseny de Déu estudiant solament la Bíblia. Comprovem que si algú deixa de costat els *Estudios* encara que hi estigui familiaritzat amb els continguts i, llegeix la Bíblia sola, passats dos anys retorna a la foscor... Però si llegeix *Estudios de les Escritures*, amb les seves citacions, encara que mai no hagi llegit ni una sola pàgina de la Bíblia, entrarà en la llum al cap dels anys" (4).

L'obra es va retirar ja fa anys, però aquesta mateixa idea i altres de semblants, bé que expressades d'una altra manera, persisteixen. Allò que el "Testimoni" llegeix són els tòpics pensats, preparats i distribuïts per la Societat, centralitzada a Brooklyn. Els "estudios bíblics" que hom escolta en els "Salones del Reino" són la repetició dels continguts dels manuals i de les revistes **La Atalaya** i **¡Despertad!** Aquests comentaris tenen per a ells, igual o més autoritat que l'Escriptura, els quals exclouen altres informacions literàries. Per això al "Testimoni" no li són permeses altres lectures, encara que ells ho neguin.

"Els seus profetes ho tapaven tot amb les seves visions vanes i els seus presagis mentiders, dient: 'Així parla el Senyor Jahvè', quan Jahvè no havia parlat." (Ez 22:28).

Joan González i Pastor

(1) Johann Jakob Griesbach (Buitzbach, Hesse 1745-Jena, Thüringia 1821). Teòleg protestant i professor de NT a la universitat de Jena, des de 1775 fins a la seva mort. Publicà una edició crítica del NT grec.

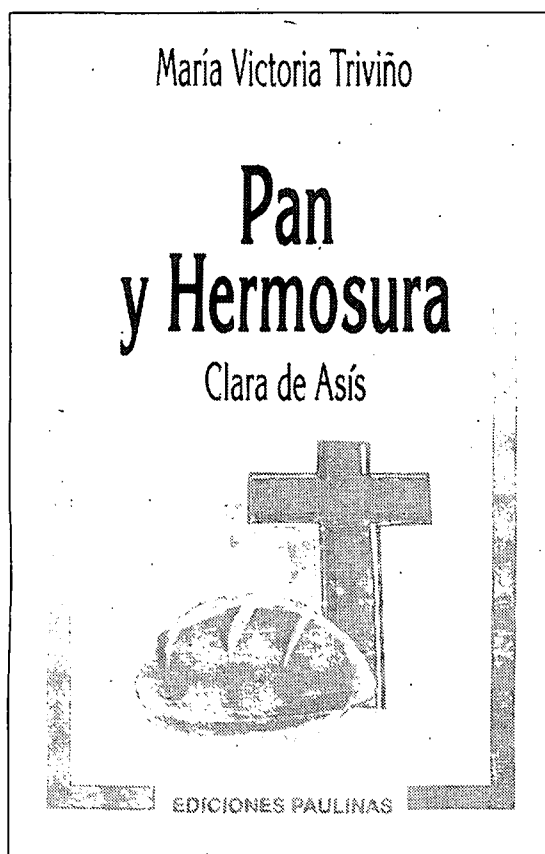
(2) Brooke Foss Westcott (prop Birmingham 1825-Auckland, Castile Durham 1901). Bisbe anglicà de Durham i erudit biblista. John Anthony Hort (Dublin 1828-Cambridge, Cambridgeshire 1892). Clergue anglicà reconegut per la seva profunditat teològica i bon coneixedor dels escrits patristics.

Ambdós treballaren en la preparació d'una edició crítica del NT grec (1881), el qual serví per revisar el NT de l'**English Revised Version of the Bible** (1881).

(3) "Toda Escritura es inspirada de Dios y provechosa" (Watch Tower Bible and Tract Society of New York, Inc. 1968), p. 323.

(4) **La Atalaya**, núm. 15 de setembre de 1910.

Llibres

María Victoria Triviño. **Pan y Hermosura**. Ediciones Paulinas. Madrid

Una clarissa escriu sobre santa Clara

El proper VIII Centenari del naixement de santa Clara d'Assís (1193-1993) comença a despertar interès en els historiadors, escriptors i artistes.

Grata sorpresa ha estat que una dona, religiosa i filla espiritual de santa Clara, hagi obert aquesta inquietud en l'àmbit de tot l'Estat espanyol. En efecte, sor María Victoria Triviño presentava l'any passat un treball molt reeixit sobre la biografia i espiritualitat de la santa. El seu llibre, "Clara de Asís ante el Espejo", d'"Ediciones Paulinas", fou rebut amb expectació i ha tingut una difusió molt considerable.

Ara, la mateixa autora, ens ofereix un altre llibre: "Pan y Hermosura". No es tracta d'una nova biografia, sinó —com diu ella mateixa— de "cantar, des de dins, la saviesa d'una dona pobra (santa Clara), com un dia es va cantar la saviesa d'un pobre (sant Francesc). Triviño fa referència a l'obra de gran volada d'Eloi Leclercq, traduïda també al català. És lògic que cada autor es mogui en un context i estil propi. En el diàleg, Leclercq és sobri, penetrant i colpidor, com a bon francès, mentre que sor María Victoria és brillant i emfàtica, com a bona castellana. El primer és coneixedor de l'home, Triviño revela amb finor el tarannà femení. Tots dos, però, amb la mateixa intenció de fer conèixer i reviu els valors evangèlics de la llibertat i fidelitat, de l'acollida, bondat i fraternitat, de la bellesa i senzillesa que es donen en Francesc i Clara d'Assís.

■ Francesc Gamissans

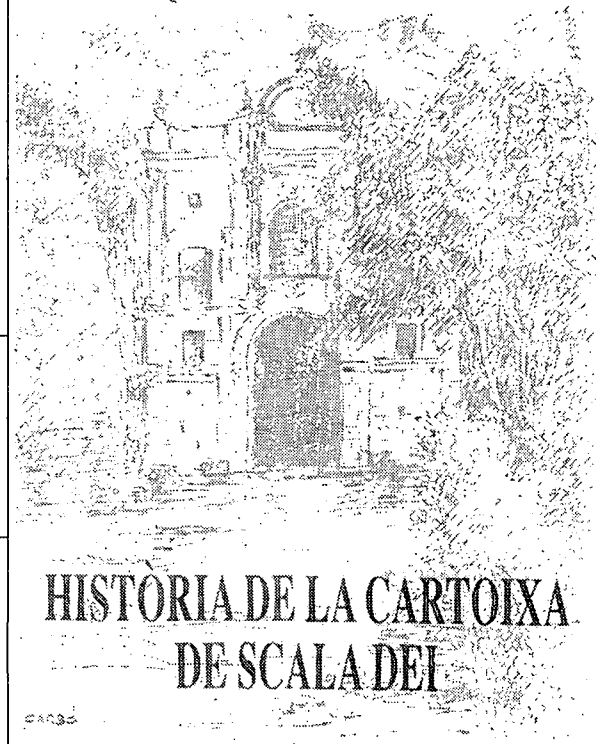

El plaer de plantar

El treball agrícola inherent a l'ésser humà des dels seus començaments, ha passat a ser una activitat gairebé industrial o bé un hobby que molts pocs s'atreveixen a practicar perquè, en desconèixer-lo, el consideren molt complicat. El llibre "El huerto", demostra que és fàcil, divertit i relaxant treballar la terra, ja sigui en una gran extensió o en testos en la nostra pròpia casa. Ens brinda la possibilitat de preparar el menjar amb verdures i hortalisses conreades amb les nostres pròpies mans o obsequiar amb elles els nostres familiars i amics. També ens pot oferir l'al·licient d'obtenir uns ingressos suplementaris amb els nostres productes, sans i ecològics, que transformaran el plaer d'una bona collita en un rendible negoci. En resum, un llibre fonamental que convertirà a qualsevol persona, sense importar l'edat, en un "autèntic" hortolà professional.

Fausto e Isa Gorini

EZEQUIEL GORT I JUANPERE

Ezequiel Gort Juanpere.
Història de la Cartoixa de Scala Dei. Fundació d'Història i art "Roger de Belfort". Santes Creus

Una monografia reeixida

La història ha d'estar ancorada en la realitat dels fets, i els fets han de resultar de documents contrastats o de monuments indiscutibles del passat. Però el treball de l'historiador no acaba verificant l'exactitud dels fets, sinó que li cal sotmetre'ls a un procés interpretatiu, lliure de tota mena de subjectivismes i d'apriorismes, i tan allunyat de la servitud tirànica de les dades, com de la imaginació desfermada d'una subjectiva interpretació massa personal. Ha de ser fruit del diàleg entre el present i el passat, perquè ni es pot entendre el passat si no és a la llum de les idees i de les creences del present, ni podem romandre en el present, sense un procés d'abstracció que ens permeti endinsar-nos en el món dels homes, dels fets i de les circumstàncies del passat. La història, és un procés continuat d'interacció entre l'historiador d'avui i els fets d'ahir perquè la història seria buida i desarrelada, ni tindrien sentit ni vida sense l'alè vivificant de l'historiador d'avui.

Per això és tan important conèixer l'autor d'un llibre, sobretot quan és un llibre d'història, abans de submergir-nos en les dades que conté. És necessari, si hom vol fer història verídica, serena i objectiva, que l'historiador sigui laboriós en la recerca de dades, honest en la

selecció que haurà de fer-ne, i hàbil en la interpretació del bagatge fàctic de què disposa.

Ezequiel Gort i Juanpere l'autor d'aquesta història és un jove historiador, nascut a Reus. Es doctorà el 1988 amb la tesi *La Cambreria de la seu de Tarragona, segles XII i XIII*, obtenint la nota d'excel·lent *cum laude*, i exerceix durant un parell de cursos com a professor titular d'Història medieval a la delegació universitària de Tarragona. Actualment, forma part de l'equip de l'Arxiu històric comarcal de Reus, i es dedica a treballs d'investigació de l'època medieval, bàsicament en el Camp de Tarragona.

Com a col·laborador que és també de la *Catalunya Romànica* en publicació, té encarregada la redacció d'un estudi introductori del Priorat i de part del Camp, així com dels nuclis de Scala Dei, Escornalbou, Alcover i Reus, entre altres. Tot i la seva joventut, ha publicat més d'una dotzena d'obres d'història i articles d'investigació, sobre temes medievals referits principalment al Camp de Tarragona, en diverses publicacions periòdiques, que l'acrediten com a infatigable historiador, especialment dedicat a temes de l'Edat mitja.

En aquesta *Història de la Cartoixa de Scala Dei*, fruit d'una recerca exhaustiva en els arxius públics i privats de Catalunya, de Madrid i de Sevilla, l'autor ens dóna una visió retrospectiva dels vuit segles de vida d'aquest famós cenobi, degà de totes les Cartoixes ibèriques, en les terres entranyables del Priorat.

Priorat de la Cartoixa. Aquesta obra consagrarà el seu autor com a medievalista de pro, especialitzat en temes monàstics, per haver reeixit en un tema fins ara pràcticament inexplorat, tractant-lo amb la més absoluta fidelitat a les fonts documentals, amb un respecte total pel significat ultrancer d'una institució religiosa, imbuïda d'espiritualitat, d'altruisme i de solidaritat, fortament arrelada en el país.

■ Roger de Belfort

LA SARDANA Y LA DANZA

La Sardana a les comarques de Ponent

Enguany s'han celebrat les Segones Jornades de Música amb Cobla a la ciutat de Solsona, després de la bona acollida que van tenir l'any passat en la seva instauració.

Podríem dir que és un intent i també un sacrifici molt ampli per tal de portar a les comarques lleidatanes la presència més extensa de la sardana, encara moltes vegades domiciliada particularment a les comarques de Girona, però sempre un símbol dels catalans arreu on estiguin. En les Jornades s'han fet diversos actes divulgatius de la sardana i han comptat amb la presència, a Solsona, de les noves formades d'instrumentistes que proporcionen les cobles juvenils i infantils. Les Jornades han demostrat la pluralitat de la cobla, que pot fàcilment deixar de tocar sardanes per donar pas a altres tipus d'expressió musical i, per tant, ampliar les seves possibilitats d'existència.

En les jornades es va presentar, una ponència a càrrec del Mtre. Manel Oltra, s'inaugurà l'exposició "Els compositors i la Sardana", i va tenir lloc un concert, a la Catedral, interpretat per la cobla La Principal de La Bisbal, amb una programació d'obres d'Enric Morera.

Cal destacar també una concentració de set cobles, les lleidatanes de Tàrraga, Agramunt, dues de Balaguer, dues de Bellpuig i la Sabadell, un cafè concert a la plaça del Camp, amb tres cobles, i els grups Nakki i Primera Nota, varen cloure les Jornades.

L'edició d'aquest any va tenir un to de profunda tristesa, per la recent mort de qui va ser part important en la seva instauració, el Mtre. Josep Maria Bernat i Colomina, que precisament constava en els programes com a director dels concerts, impresos anteriorment a la seva ràpida i inesperada mort.

Hem perdut un gran treballador per la sardana. Les Jornades de Solsona poden ser un fruit important de la seva feina. Que el record d'ell i les celebracions de Solsona estiguin sempre amb nosaltres.

■ Josep Ventura

III Concurs Literari "Mn. Jusèp Condò Sambeat"

Convoca:

Centre de Normalisacion Lingüística dera Val d'Aran

Lliurament dels treballs:

Centre de Normalisacion Lingüística dera Val d'Aran (Conselh Generau d'Aran)
Cò de Saforcada, s/n. Tel. (973) 64 00 92
25530 Vielha e Mijaran (Val d'Aran)

Resum de les bases:

Premi destinat a obres inèdites redactades en llengua occitana, és a dir, en qualsevol dels seus dialectes (gascó, llemosí, provençal, llenguadocià i alvernès).

S'estableixen els següents nivells:

- a) Premi de novel·la curta, per a participants a partir de 16 anys. Extensió mínima: 60 folis.
- b) Premi de narració, per a participants de 13 a 15 anys. Extensió mínima: 2 folis.
- c) Premi de narració, per a nens de menys de 12 anys. Extensió mínima: 1 foli.

Cada autor podrà concursar amb una sola obra.

Els treballs es presentaran mecanografiats a doble espai i per una sola cara, llevat dels participants del nivell "c", que podran estar escrits a mà amb lletra clara. Aniran en un sobre adreçat al "Illau. Concurs Literari Mn. Jusèp Condò Sambeat, 1992", encapçalats amb un foli on constaran el títol de l'obra, la categoria en què

concursen i el pseudònim de l'autor. Caldrà adjuntar un sobre que contindrà les dades personals de l'autor: nom, cognoms, adreça, telèfon, data de naixement, i una fotocòpia del DNI pels concursants del nivell "a", i a l'exterior del qual figuraran el títol de l'obra, la categoria i el pseudònim.

Altres especificacions:

El termini de presentació de treballs per al nivell "a" és el dia 1.10.92.

Termini de presentació de treballs:

26.11.92.

Veredict:

22.12.92.

Lliurament de premis:

22.12.92.

Dotació:

Nivell "a":

- Primer premi: 200.000 Ptes.
- Segon premi: 125.000 Ptes.
- Tercer premi: 75.000 Ptes.
- Dos accessits de 35.000 Ptes.

Nivell "b":

- Primer premi: 15.000 Ptes.
- Segon premi: 10.000 Ptes.
- Tercer premi: 5.000 Ptes.

Amanida de pollastre (quatre persones)

INGREDIENTS:

4 pits de pollastre
125 gr. de formatge Emental
2 tomàquets vermells forts
2 ous durs
200 gr. de xampinyons
4 cogombres en vinagre
25 gr. tàperes, 1 llimona
Salsa: 1 iogurt natural
1 taronja
sal, pebre, julivert
1 culleradeta de conyac, oli

ELABORACIÓ:

Talleu el peu arenós dels xampinyons, renteu-los sota un raig d'aigua freda i ruixeu-los amb el suc de la llimona. Reserveu-ho.

Salpebreu els pits i rostiu-los. Quan estiguin cuits talleu-los a trossets, poseu-los en una enciamera, afegiu-hi els tomàquets pelats sense llavors i talleu-los petits, els ous durs a daus, els xampinyons en làmines, i el formatge a quadrets. Barrejeu tots els ingredients amb cura i cobriu-los per damunt amb la salsa preparada. Decoreu-lo amb els cogombres en forma de ventall i les tàperes.

Salsa: En un bol petit bateu amb la batedora demà, el iogurt, el suc de la taronja i la pell ratllada, sal, pebre i un raig d'oli, el conyac, i quan tot estigui ben batut, afegiu-hi una mica de julivert picat.

■ Maria Teresa Dachs

HIMNARI LITÚRGIC CATALÀ

Repertori d'himnes per a la celebració cantada de la Litúrgia de les Hores

Aquest nou llibre que tenim el goig d'oferir-vos conté els himnes del Diurnal i d'altres de nova creació, tots ells musicats de manera digna i lloable per coneguts autors musicals. Aquests himnes constitueixen un ampli i enriquidor repertori per tots els temps litúrgics, per les celebracions solemnes o festives del santoral, així com per la litúrgia ferial.

De venda a les llibreries.

Format: 14x20 cms. 408 pàgines - Imprès a dues tintes.
Enquadernació Gualflex, amb dues tintes.
P.V.P. (amb IVA): 2.350 ptes.

EDITORIAL REGINA, S. A.

Mallorca, 87 - 89 - 08029 Barcelona

Residència Geriàtrica BON VIURE

Estem a Horta, en una torre amb jardí, alimentació adequada, calefacció, ascensor, sala repòs, control sanitari i teràpia humana. Estadades per sempre, i per convalescències. Poques places. Tel. 427 44 53.

CENTRE DE RELACIÓ SOCIAL I MATRIMONIAL

Si es troba sola o sol, cerqui la seva parella seriosament. Servei de psicologia, ordinador i vídeo, dirigit per psicòloga col·legiada.

COSM. Balmes, 64, 3^a, 2^a.
Tels. 487 71 80 - 487 71 18
Pref. Concertar entrevista.

televisió

Programació del 5 de juliol a l'11 de juliol del 1992

TV
3

DIUMENGE, 5

09.15 Sardanes
09.30 Club super 3
12.30 Marc i Sophie (D)
13.00 Benson (D)
13.30 Els hotels dels famosos
14.00 Betes i films
14.30 Telenotícies - El temps
15.05 Club super 3
15.45 El capità planeta (D)
16.00 Tarda de cine: «Nevada Smith»
18.00 El salt (D)
19.00 Guata què fan ara
19.30 L'imperdible Parker Lewis
19.55 Magnum (D)
20.00 Gol a gol
21.00 Telenotícies - El temps
21.30 30 minuts
22.00 Dallas (D)
22.25 Gran estrena: «Futur de família»
23.40 T/N última hora
23.45 Innocent o culpable
00.05 Mike Hammer

ESPAIS FIXOS

DE DILLUNS A VIERNES:

13.05 La successora (D)
13.35 Veïns (D)
19.40 T/M comarques
14.30 Telenotícies Migdia

15.15 El temps

15.20 El meu carrer
21.00 Telenotícies - El temps

DILLUNS, 6

10.00 Club super3
11.35 Ballesta, les aventures de Guillem Tell
12.10 Mediterrània
12.40 El meu carrer (D)
15.50 Pel·lícula tarda: «El genet de l'alba»
18.10 Club super 3
19.40 Stingray
20.30 Tinc dos pares
21.40 La granja
22.10 Betes i films
22.40 Pantalla: «Sinatra»
00.30 Telenotícies
01.15 Mike Hammer

DI MARTS, 7

10.00 Club super3
11.35 Ballesta, les aventures de Guillem Tell
12.10 Mediterrània
12.40 El meu carrer (D)
15.50 Pel·lícula tarda: «Hércules contra els mongols»
18.00 Club super 3
19.40 Stingray
20.25 Tinc dos pares

21.35 La granja
22.05 Amor a primera vista
23.30 A dreta llei (D)
00.25 Telenotícies
01.00 Mike Hammer

DIMECRES, 8

10.00 Club super3
11.35 Ballesta, les aventures de Guillem Tell
12.10 Mediterrània
12.40 El meu carrer (D)

15.50 Pel·lícula tarda: «Carta d'una desconeguda»
18.00 Club super 3
19.40 Stingray
20.30 Tinc dos pares
21.40 La granja
22.10 Cinema 3: «El millon»
00.35 Telenotícies
01.10 Mike Hammer

DIJOUS, 9

10.00 Club super3
11.35 Ballesta, les aventures de Guillem Tell
12.10 Mediterrània
12.40 El meu carrer (D)
15.50 Pel·lícula tarda: «Les pistoles del Diablen»
18.10 Club super 3
19.40 Stingray
20.30 Tinc dos pares
21.40 La granja
22.10 Els hotels dels famosos
22.40 Informe reial
23.30 El preu d'una vida (D)
00.20 Telenotícies nit
00.55 Mike Hammer

DIVENDRES, 10

10.00 Club super3
11.35 Ballesta, les aventures de Guillem Tell

12.10 Mediterrània
12.40 El meu carrer (D)
15.50 Pel·lícula tarda
18.00 Club super 3
19.40 Stingray
20.30 Tinc dos pares
21.40 La granja
22.10 La millor Lloï
22.40 Film: «L'ànima de la festa»
00.20 Telenotícies
00.55 Cinema de mitjanit:

DISSABTE, 11

09.15 Sardanes
09.30 Club super 3
12.30 Marc i Sophie
13.00 Amor a primera vista
14.30 Telenotícies - El temps
15.00 Club Super 3
15.45 Tarda de cine
17.30 Gran Hawaii (D)
18.20 Katts i gos (D)
18.40 Adderly (D)
19.30 Hostes vingueren que de casa ens tragueren
20.05 L'espantacells i la Sra King
21.00 Telenotícies
21.30 Lotoshov
21.40 Vindrem a sopar
22.00 Cine nit: «Els rebels»
23.55 Cinema de mitjanit: «La partida de caça»

TV
2

DIUMENGE, 5

07.30 Cadena de las Americas
10.00 Temes i personatges
11.00 SANTA MISSA
11.45 Conèixer Europa
12.15 Domingo deporte
17.45 Marie Curie
19.00 Ponte las pilas
20.00 Sesión de verano: «El gran secreto»
21.30 Línea 900
22.00 Devorame otra vez
22.45 Llamadas a Medianoche
23.30 L'informatiu cap de setmana
00.35 Off cinema: «La calle Hester»
01.30 Mucho jazz

ESPAIS FIXOS

DE DILLUNS A DIVENDRES:

12.30 Xafarranxo
13.30 Força Barça

DILLUNS, 6

07.30 Cadena de las Americas
11.00 Menjar bé
11.30 Chocala
13.30 Bellesa i poder
14.00 On li fa mal
14.30 Dibuja 2
15.00 Cifras y letras
15.30 Tour de Francia
16.30 Falcon Crest
17.30 El mejor deporte
19.30 Tendido cero
20.00 Sesión de verano: «El perro de Baskerville»

22.00 La estrella es... Burt Lancaster: «Motivos de escándalo»
23.40 Redacció de la 2
00.00 El Show de Tracy Ullman
00.30 Treinta y tantos
01.10 Cine club: «El castillo de Dragonwyck»

DI MARTS, 7

07.30 Cadena de las Americas
11.00 Menjar bé
11.30 Chocala
13.00 Bellesa i poder
14.00 On li fa mal
14.30 Dibuja 2
15.00 Tour de Francia
16.30 Falcon Crest
17.30 El mejor deporte
19.30 Barcelona retalls
20.00 Sesión de verano: «Fugitivos»
21.30 L'informatiu vespre
22.00 De risa
23.40 Redacció de la 2
00.00 El Show de Tracy Ullman
00.30 Treinta y tantos
02.45 Cine club: «Medianoche»

DIMECRES, 8

07.30 Cadena de las Americas
11.00 Menjar bé
11.30 Chocala
13.00 Bellesa i poder
14.00 On li fa mal
14.30 Dibuja 2
15.00 Cifras y letras

15.30 Grandes documentales
16.30 Falcon Crest
17.30 El mejor deporte
19.30 Barcelona retalls
20.00 Sesión de verano: «Angel y el pistolero»
21.30 L'informatiu vespre

22.00 Festival de cine: «La última vez que vi París»

23.40 Redacción de la 2
00.00 El show de Tracy Ullman
00.30 Treinta y tantos
01.10 Cine club: «Terror y encajes negros»

DIJOUS, 9

07.30 Cadena de las Americas
11.00 Menjar bé
11.30 Chocala
13.00 Bellesa i poder
14.00 On li fa mal
14.30 Dibuja 2
15.00 Cifras y letras
15.30 Documental
16.00 Tour de Francia
17.30 El mejor deporte
20.00 Sesión de verano: «No todo amor es hermoso»
21.30 L'informatiu vespre
22.00 Jueves cine: «El verano pasado»
23.40 Redacción de la 2
00.00 El show de Tracy Ullman
00.30 Treinta y tantos
01.30 Cine club: «El cuervo»

DIVENDRES, 10

07.30 Cadena de las Americas
11.00 Menjar bé
11.30 Urbanitats
12.00 Alicia
13.00 Bellesa i poder
14.00 On li fa mal
14.30 Dibuja 2
15.00 Tour de Francia

16.30 Documental
17.00 El mejor deporte
18.30 Tendido cero
20.30 Que bello es nacer!
21.00 Barcelona retalls
20.30 L'informatiu vespre
22.00 El mirall: «Claret y Ben»
23.40 Redacción de la 2
00.00 El debat de «El mirall»
01.00 Cine club: «¿Por qué combatimos?»
«Reportaje en las albutians»
«La batalla de San Pietro»

DISSABTE, 11

07.30 Cadena de las Americas
10.00 Juego de niños
10.30 Escudella barrejada
12.00 L'estiu a Catalunya
12.30 Musical català
13.30 Força Barça
14.00 Retransmisión deportiva
18.00 Marie Curie
19.30 Area reservada
20.00 Sesión de verano: «Volver a nacer»
21.30 Días de cine
22.00 Ven al Paralel
23.10 No se bailar
23.45 L'informatiu cap de setmana
00.00 El show de Tracy Ullman
00.30 Noche de telefilm: «Playa de China»
«Jueves y Wostan»

canal
33

DIUMENGE, 5

12.00 Harmonia
13.05 Esports diumenge tarda
15.00 Tennis Wimbledon
20.45 Thalassa
21.30 Diumenge esports
22.00 Bàsquet
23.30 Canal 34

ESPAIS FIXOS

DE DILLUNS A DIVENDRES:

17.15 Harmonia
18.15 Primer entre iguals
19.15 Veïns
19.35 Esports

20.05 Tot l'esport
21.55 Mil paraules
22.00 Les notícies del 33

DILLUNS, 6

20.35 Star Trek, la nova generació
21.30 Ràdio Cincinnati
22.15 Em cridava, el senyor?
23.10 Els anys tendres
00.05 Trifong
00.10 Harmonia

DI MARTS, 7

20.35 Star trek, la nova generació

21.25 Sorteig Super 10
21.30 Ràdio Cincinnati
22.55 Retorn a Brideshead
23.10 Històries del Carib
00.05 Trifong
00.10 Harmonia

DIMECRES, 8

20.35 Star trek, nova generació
21.25 Sorteig Lotto 6/49
21.30 Ràdio Cincinnati
22.15 Fila 33
00.05 Trifong
00.10 Harmonia

DIJOUS, 9

20.35 Star Trek, la nova generació
21.25 Sorteig Super 10
21.30 Ràdio Cincinnati
22.30 Fila 33
23.55 Trifong
24.00 Harmonia

DIVENDRES, 10

20.35 Star Trek, la nova generació
21.30 Ràdio Cincinnati
22.15 Nit de Sputnik
00.15 Trifong

00.20 Harmonia

DISSABTE, 11

12.00 Harmonia
12.45 Vibria
13.00 Perfils de la natura especial
14.00 La màquina meravellosa
15.00 Més enllà del 2000
15.55 Esports dissabte tarda
20.00 Futbol
22.00 Esports 33
22.10 Flash notícies 33
22.15 Temporada de concerts al 33
23.15 Dansa
00.15 Harmonia

TV
1

DIUMENGE, 5
07.30 Informativos en lenguas extranjeras
08.30 Espacio 17
09.00 **TIEMPO DE CREER**
09.15 Hola Raffaella
11.30 Woolf
12.00 **EL DIA DEL SEÑOR - SANTA MISA**
13.00 **PUEBLO DE DIOS**
13.30 Aqualandia
14.35 Dibujos animados
15.00 Telediario-1
15.35 Erase una vez las américas
16.00 Sesión de tarde: «Darby y el rey de los duendes»
17.45 Club Disney
19.15 Telefilm
20.25 Acompañame
21.00 Telediario-2
21.30 Juzgado de guardia
22.00 Domingo cine: «Psicosis» (III)
23.55 Noche de humor: «¿Quién es el jefe?» - «Carol y compañía»
00.45 Perlas del melodrama: «La Escondida»

02.30 Exposiciones universales, el mundo en Sevilla
ESPAIS FIXOS DE DILLUNS A DIVENDRES:
07.35 Informativos en lenguas extranjeras
09.05 Médicos de cabecera
10.05 Estamos de vacaciones
12.10 Avance telediario
12.15 La dueña
13.00 Teleuna
13.30 El menú de cada día
14.00 L'Informatiu migdia
14.30 No te rías que es peor
15.00 Telediario-1
15.30 Mundo de fieras
18.05 Aventura 92
19.00 Curro Jiménez
21.00 Telediario-2
DILLUNS, 6
08.35 Area deportiva
16.30 Vacaciones de cine: «El Halcón de Castilla»
18.30 Start Street
20.10 Generaciones
21.30 Sin vengüenza
22.00 El precio justo

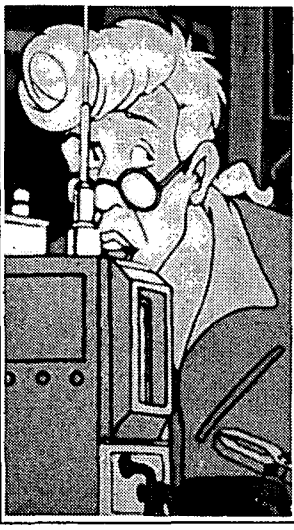
23.30 Chicas de hoy en día
00.30 Diario noche
00.50 Punto de vista
01.00 Marquesa de santos
01.35 Cine 92: «La hija del regimiento»
DIMARTS, 7
08.35 Telediario internacional
16.30 Vacaciones de cine: «Goodzilla 1985»
18.30 Start Street
20.10 Generaciones
21.30 Sin vengüenza
22.00 Sesión de noche: «Diabólicamente tuyo»
00.30 Diario noche
00.50 Punto de vista
01.00 Marquesa de santos
01.40 **TESTIMONIO**
02.00 Cine 92: «La cigarra no es un bicho»
DIMECRES, 8
08.35 Telediario internacional
16.30 Vacaciones de cine: «El viajero de las estrellas II»
18.30 Videos de primera
20.10 Generaciones

21.30 Sin vengüenza
22.05 ¡Ay, vida mía!
23.30 El hijo de la isla
00.25 Diario noche
00.45 Punto de vista
00.55 Marquesa de santos
01.35 Cine 92: «Caballo a caballo»
DIJOUS, 9
08.35 Telediario internacional
16.30 Vacaciones de cine: «Marineros sin brújula»
18.30 Videos de primera
20.10 Generaciones
21.30 Sin vengüenza
22.15 El primi-juego
22.30 Sabbath
00.00 Una forma de vivir
00.30 Diario noche
00.50 Punto de vista
01.00 Marquesa de Santos
01.40 Cine 92: «La Patota»
DIVENDRES, 10
08.35 Telediario internacional
16.30 Vacaciones de cine: «Arenas»
18.30 Videos de primera

20.10 Generaciones
21.30 Sin vengüenza
22.00 Hola Raffaella
00.15 La ley de los Angeles
01.10 Diario noche
01.30 Cine 92: «Hordas salvajes»
DISSABTE, 11
07.30 Informativos en lenguas extranjeras
08.30 Telediario internacional
09.00 **ULTIMAS PREGUNTAS**
09.30 Médicos de cabecera
10.30 Estamos de vacaciones
12.15 La dueña
13.00 Magazine Expo 92
13.30 Rockpop
14.30 Dibujos animados
15.00 Telediario-1
15.35 Dibujos animados
16.00 Sesión de tarde y aventura: «El arquero de Sherwood»
17.50 Objetivo indiscreto
18.15 Arsenio Lupin
19.15 Juegos sin fronteras
21.00 Telediario-2
21.30 Informe Semanal
22.30 Sábado cine: «Fama»
01.05 «Querido profesor»

antena
3

DIUMENGE, 5
08.00 La llamada del oeste
08.00 Furia
08.50 Aventuras en el lago
09.20 Archie i Sabrina
09.35 La guardería del domingo
11.00 Caza submarina
11.30 El hombre de los seis millones
12.30 Peyton Place
13.00 Polvo de estrellas I: «Carrera salvaje»
15.00 Noticias
15.30 De tu a tu
17.30 La guardería del sábado
19.00 Especial comedia: «Una risa, una lágrima»
21.00 Noticias
21.30 Polvo de estrellas II: «Sillas de montar calientes»
23.30 Noticias
23.35 Noche de lobos: «Sanguinario»
01.30 Ovni
ESPAIS FIXOS DE DILLUNS A DIVENDRES:
07.30 Aula 3
08.00 Noticias
08.30 La guardería
10.03 La selva de cemento

11.00 Atrevete
12.03 Santa Barbara
13.00 Bonanza
14.03 Noticias regionales
14.30 Corazón de melón
15.00 Noticias
17.20 Teletienda
17.33 La merienda

19.00 Supermarket
19.33 La ruleta de la fortuna
21.00 Noticias
03.00 Aula3
DILLUNS, 29
15.30 Telecine: «Implacable decisión»
18.30 Las aventuras del corcel negro
20.00 Santa Barbara
21.30 Equipo A
22.31 La película del lunes: «El resentido»
00.30 Noticias
01.00 Cine para el recuerdo: «La máscara de hierro»
DIMARTS, 7
15.30 Telecine: «El regreso del hombre de Cipob»
18.03 Somos diez
20.00 Santa Barbara
21.30 Nuevos policías
22.30 Película del martes: «No hija no»
00.30 Noticias
01.00 Historias de medianoche: «Noche de tensión»
DIMECRES, 8

15.30 Telecine: «Goliath y la esclava rebelde»
18.30 Kappatoo
20.00 Santa Barbara
21.30 Cinturón negro: «Pufos de acero»
23.30 Como la vida misma
00.30 Noticias
01.00 Catalunya a fondo
02.00 Cine para el recuerdo: «Ángeles con caras sucias»
DIJOUS, 9
15.30 Telecine: «Ella escalofriante realidad»
18.03 Somos diez
20.00 Santa Barbara
21.30 Luz de luna
22.30 Enredos
23.00 Quiereme mucho
00.30 Noticias
01.00 En el calor de la noche
02.00 Antena cine: «Kunyonga»
DIVENDRES, 10
15.30 Telecine: «Whisky Express»
18.30 El príncipe Bel Aire
20.00 Santa Barbara
21.30 Contacto en California

23.00 Quedate con la copla
00.30 Noticias
00.45 La clave
DISSABTE, 11
07.30 Aula 3. Sala de concierto
08.00 La llamada del oeste
08.30 Furia
08.50 Aventuras en el lago
09.20 Archie y Sabrina
09.35 La guardería del sábado
11.00 Caza submarina
11.30 Las olimpiadas
12.30 Un diputado fantástico
13.00 Los gladiadores de América
14.03 Noticias regionales
14.30 Los héroes de Hogan
15.00 Noticias
15.30 Farmacia de guardia
16.00 Quedate con la copla
17.30 Cosas de casa
18.00 Polvo de estrellas I: «Movida en el campamento»
20.03 Centímetros cúbicos
21.00 Noticias
21.30 Rescate
23.00 Polvo de estrellas II: «Odessa»
00.00 «Relaciones perfectas»
02.30 Elvis, el rey del Rock

tele
5

DIUMENGE, 5
07.15 Entre hoy y mañana
07.45 Programa Infantil
10.30 Pressing catch
11.00 Que gente tan divertida
11.30 La 5ª Marcha
11.40 Vivan los compis
12.15 Helicóptero
13.25 Cotelera Vip
14.55 Entre hoy y mañana
15.30 Cine fiesta
17.30 El huevo de colón
18.15 El millonario
19.00 Enredos de familia
19.30 Las pesadillas de Freddy
20.20 Colombo
22.00 Queridos padres especial
00.30 Petrocelli
02.10 Madrugada pop

ESPAIS FIXOS DE DILLUNS A DIVENDRES:
07.25 Entre hoy y mañana
07.45 Desayuna con alegría
09.45 Alcanzar una estrella
10.30 Alicia
12.45 Vacaciones en el mar
13.30 «...A mediodía alegría»
15.00 Entre hoy y mañana
15.30 Manuela
16.20 «María de Nadie»
17.00 La extraña pareja
17.30 Super Guay
20.30 Hoy
20.35 T.D. Las vacaciones
20.45 Telecupón
21.05 La loba herida
00.25 Entre hoy y mañana

DILLUNS, 6
11.00 Cine corazón

14.00 Vivan los compis
14.30 Apartamento para tres
18.45 Cine vacaciones
22.00 Noche de acción
20.35 T.D. Las vacaciones
00.45 Hablando se entiende la gente
01.35 Mannix
02.25 Los Angeles de Charlie

DIMARTS, 7
10.45 Cine corazón
14.00 Vivan los compis
14.30 Apartamento para tres
18.45 Cine vacaciones
20.35 T.D. Las vacaciones
22.00 Amor, humor y música
23.30 Bellezas al agua
01.05 Mannix

02.55 Los Angeles de Charlie
DIMECRES, 8
10.45 Cine corazón
14.00 Vivan los compis
14.30 Apartamento para tres
18.45 Cine vacaciones
20.35 T.D. Las vacaciones
22.00 Cine 5 estrellas

00.40 Pressing boxeo
01.40 Mannix
02.30 Pase por caja
DIJOUS, 9
10.45 Cine corazón
14.00 Vivan los compis
14.30 Apartamento para tres
18.45 Cine vacaciones
20.35 T.D. Las vacaciones
22.00 A fuerza de cariño
22.55 El millonario
00.50 Hablando se entiende la gente
01.50 Starsky y Hutch
02.40 Mannix

DIVENDRES, 10
11.00 Cine corazón
14.00 Vivan los compis
14.30 Apartamento para tres
18.45 Cine vacaciones
20.35 T.D. Las vacaciones
22.00 A fuerza de cariño
22.55 El millonario
00.50 Hablando se entiende la gente
01.50 Starsky y Hutch
02.40 Mannix

DISSABTE, 11
07.35 Entre hoy y mañana
07.45 Programa Infantil
10.30 Pressing catch
11.00 Copctelera Xuxa
11.30 Bellezas al agua
12.50 Telecinco, ¿Dígame?
14.55 Entre hoy y mañana
15.30 Cine fiesta
17.30 Queridos padres especial
19.15 Sábado de acción
21.05 La loba herida
22.00 El huevo de Colón
22.45 Humor cinco soles
00.30 Cine verano
02.35 Los Angeles de Charlie

COMENTARI TV

Cobi i Bola de Drac

Potser amb la ingenuïtat d'una criatura però amb el sentit comú i senzill de veure les coses dels nens petits com ja ho esmentava el petit príncep, m'agradaria fer un paral·lelisme entre dues sèries de dibuixos animats: EL COBI I LA BOLA DE DRAC.

Així com en Cobi es fa estimar, procura el bé per tothom, té amics a tot arreu i fins i tot amb la seva imatge de gos-gat-guineu, sap riure i fer riure a tots aquells que l'acompanyen en les diferents situacions que es van desenvolupant a mesura que transcorren els episodis, la Bola de Drac esdevé maniqueista per excel·lència, enfrontant els seus personatges en una lluita sense gaire sentit ni finalitat fent creure a la quitxalla —i de vegades no tan quitxalla— que la violència sovint és l'únic estri possible per poder sobreviure en un món plagat de mentides i d'odis. No es planteja la possibilitat d'un diàleg que neutralitzi les forces virulentes de tots plegats i que enriqueixi la convivència d'aquells que vivim en el mateix planeta.

Tant de bo, passats els anys ens recordem més d'aquella mascota simpàtica i eixerida que va fer feliços a tants, grans i petits, i que aquesta gran bola de foc i d'agressivitat que és la Bola de Drac aviat quedi oblidada.

■ Mercè Pérez i Lorda

Telespectadors Associats de Catalunya
Plató 14, entl. 2ª - Tel: 200 13 39 - 08021 BARCELONA

VARIS

SRA. amb experiència i referències es necessita per tenir cura d'ancians a residència fora de Barcelona. Truqueu al tel. 668 55 52

SRA. S'ofereix a hores de 10 a 14. Tel. 336 61 98. Truqueu a partir 9 h.

NOVA RESIDÈNCIA GERIÀTRICA. assist. med. sanitària. Alimentació adeq. vista exc. tracte familiar. Tel. 418 80 76

INFERMERA vol rebre classes italià per professora nativa catòlica. Tel. 490 37 59

NOIA DE 19 ANYS, bon caràcter i temperament, amb estudis, demana per fer de CANGURO o cuidar a una persona. Bones referències. Tel. 211 58 63 de 15 a 16 h. o de 21 a 22 h.

BANYOLES-OLIT. Casa rústica de 120 m² en petit i deliciós poble rural. 7 milions. Interessats: (972) 58 03 02

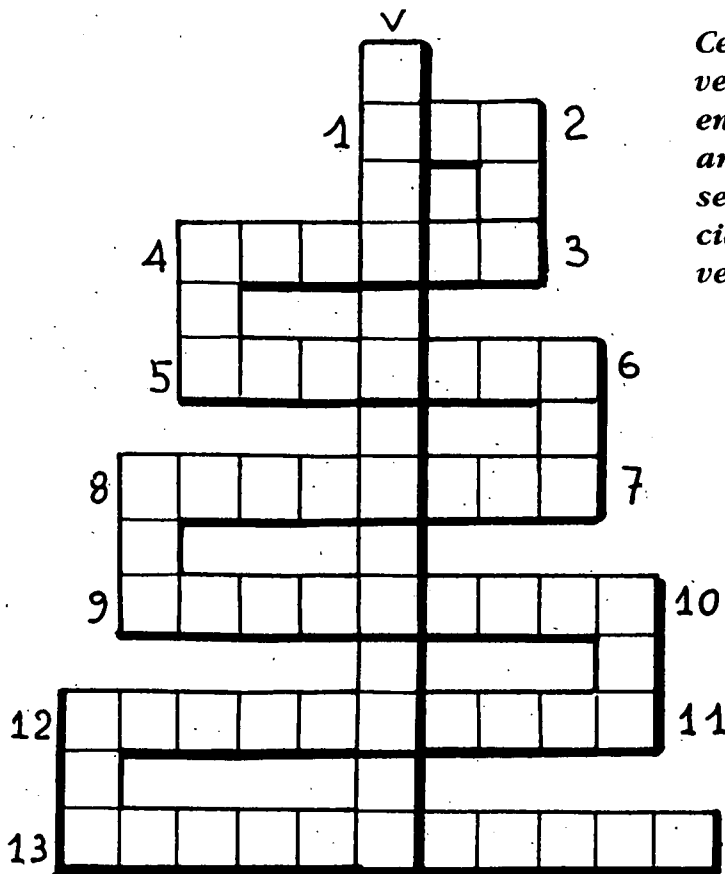
TEAS

Taller escola d'Arts
Sumptuàries
Centre d'Educació especial
Dedicat a disminuïts
psíquics
A partir dels setze anys
Taller especialitzat
Esmalt sobre metall-ceràmica
Tapís i estora
Cultura General
Recuperació Física-Logopèdia
"CLUB-ESPLAI"
Assessorament psiquiàtric
i psicològic
Informació: 215 69 77
de 12 a 14 hores

ENCREUATS

per Rosa Collell

LA SERP

Cercar la paraula de la línia vertical, segons definició i en forma de serp enrotllada, anar fent els altres mots, segons la numeració i coincidir tota amb la lletra de la vertical.

LA VERTICAL: Antibiótic de potent acció antibacteriana, contra els gèrmens grampositius i gramnegatius.

- 1- Crit internacional de demanar auxili.
- 2- Pantà d'Osona.
- 3- Municipi de la prov. de Sevilla, cap de part. jud.
- 4- Part de la circumferència.
- 5- Home que viu en la disbauxa.
- 6- Contracció.
- 7- Que fa molt de soroll.
- 8- Sodi.

9- Afeccionats a les llaminadures.

10- Nombre.

11- Persona que té el coneixement d'un fet i que en dona fe (pl.).

12- Unitat monetària de Perú.

13- Generositat.

Solució

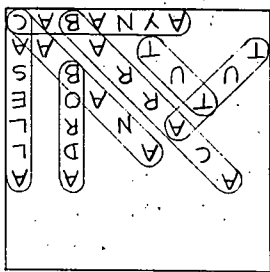
LA VERTICAL: Esmalt. Testimonis: 12- Sol. 13- Liberalitat. 7- Sorolls. 8- Sal. 9- Llaminers. 10- Sel. 11- SOS. 2- Sau. 3- Ullera. 4- Arc. 5- Capula. 6- Als.

SOPA DE LLETRES

per Montserrat Albert

NO ARRIBEN A SER UNA
CASA, PERÒ A VOLTES ENS
HI AXOPLUGUEM

GRATIAAXOY
AARONOELOT
LUCILLUISI
AAAVIAAIA
TICOAOYDEL
ESLAINORN
SITUROAOE
AUIVORSBIS
TORUTIAACA
OXOAYNABAC

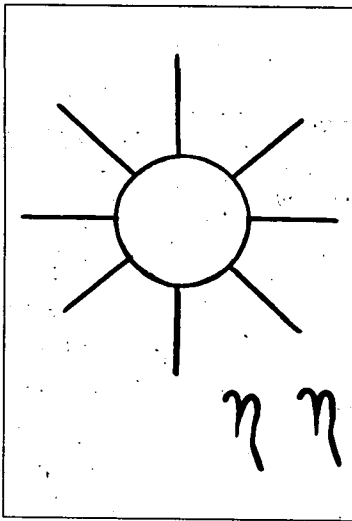

Cabana - Cabanya - Barraca - Casella - Borda - Tula - Tull

JEROGLÍFIC

per Núria Albert

I LES TEVES GERMANES?

Solució al 665

Donald e baix a
dóna'l de baixa

FILATÈLIA

per Enric Graupera

SANTA MARGARIDA
D'HONGRIA

Nasqué el 1242, filla de Bela IV, rei d'Hongria i de Maria de constantinoble. Consagrada a Déu des de la infantesa, entrà a les monges dominiques de Veszprim. Els seus pares construïren el monestir avui dit de Santa Margarida en una illa del Danubi prop de Buda. Morí molt jove, totalment lliurada a Déu, l'any 1270. Les seves despulles són venerades a Persbourg. La seva festivitat se celebra el 18 de gener.

ESCACS

per Jaume Mora

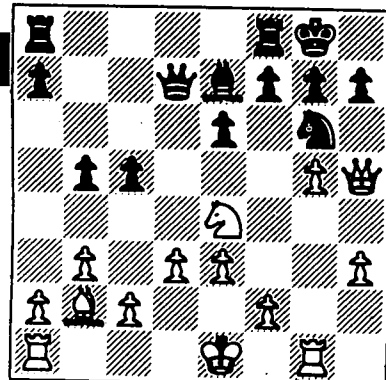
DIAGRAMA 436

Blanques juguen i guanyen

No és fàcil errar el camí quan la primera surt sola.

Solució al diagrama 435

1 Dc3xd4 e5xd4 2 Te2xe8+ Ac6xe8 3 Te1xe8+ Rg8-f7 4 Te8-c8 Dc7-b7 5 Te8-d8 1-0

ORGANITZACIÓ INTERNACIONAL
DE COOPERACIÓ SANITÀRIA

MEDICUS MUNDI
amb
BURKINA FASO

OUAGADOUGOU

CAMPANYA
DE LLUITA
CONTRA EL
DEFICIT DE
IODE

per a més informació:

MEDICUS MUNDI
c/ Elisa 14, baixos • 08023 Barcelona
tel. 418 47 62 • 418 48 66

Som gairebé a totes les llars

És del tot segur que la seva llar, com a la de milers i milers de famílies, hi ha instal·lat algun producte Roca.
Al llarg de 75 anys, el nostre objectiu constant ha estat augmentar la qualitat de vida proporcionant confort i benestar màxim, a tots els gustos i necessitats.

Això ens obliga a millorar allò que moltes vegades sembla immillorable.
Conegui les novetats de Roca. Hem aconseguit aplegar els últims avenços tecnològics amb el disseny més actual.

1917-1992
75
ANIVERSARI

CAMBRES DE BANY
AIRE CONDICIONAT
CALEFACCIÓ
CERÀMICA

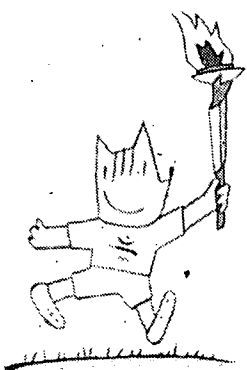
Roca

Dijous, 2 de juliol de 1992

Catalunya Cristiana

7 *Especial* TERRASSA

Una gran jugada de futur

L'any 1992 ha marcat una fita en el tarannà del país i de la ciutat. Terrassa, ha volgut contribuir també a aquesta empena general que Barcelona i Catalunya han mostrat per l'ocasió, posant a punt les millors instal·lacions que l'hoquei herba hagin tingut per uns Jocs Olímpics. La tradició esportiva de la ciutat, el seu caràcter de bressol de l'hoquei estatal, la potència dels seus clubs, i el treball conjunt de la societat civil i les institucions, van permetre en el seu dia que Terrassa fós nomenada sub-seu Olímpica i han de possibilitar ara, una magnífica acollida i un alt nivell en l'organització i la competició en els dies dels Jocs.

Els Jocs han estat un magnífic catalitzador de multitud d'iniciatives, d'obres importantíssimes que restaran a la ciutat per millorar-ne les comunicacions i la qualitat de vida, i han suposat també un canvi de tarannà. Els Jocs ens han forçat a pensar a escales diferents, a buscar noves i millors formes de projectar-nos, acumulant una experiència que ha de servir-nos sempre per fer la ciutat cada cop més oberta al món.

Les ciutats no són la suma matemàtica d'homes, treball, lleure i carrers, són també àmbits d'identitat amb la seva història i el seu caràcter, que s'expliquen a través dels propis reptes. I aquest esperit que

també constitueix les ciutats té en els Jocs Olímpics un emblema que restarà com una referència al llarg de generacions. És en aquesta perspectiva que les importants remodelacions urbanístiques, que les excepcionals instal·lacions esportives i les nombroses edicions promocionals adquireixen ple sentit. Estem fem història perquè com mai hem treballat pel futur. En aquesta línia Terrassa ha fet coincidir amb els Jocs altres grans operacions de ciutat. El soterrament de la Renfe reunificarà una ciutat secularment dividida pel tren, el Parc de Vall paradís que a més de ser un pulmó per la ciutat en serà un àmbit pel de bellesa i de vida natural i

social, l'expansió universitària que recollint la tradició d'estudis tècnics farà de Terrassa una de les ciutats més universitàries del país. Aquests projectes que sobresurten d'una munió de petits i vitals projectes de carrers, de barris, d'entitats, estaran en la discussió que la ciutat ha emprès pensant en el seu futur en forma de Pla Estratègic. La vitalitat d'aquest final de segle ha de ser tant digne en l'estètica com ho fou a inicis del noucent però ha d'estar presidida per una més gran continuïtat i globalitat en les seves transformacions.

Terrassa, dona la benvinguda a tots aquells que vulguin compartir amb nosaltres la gran festa dels Jocs. Fa ja molt temps que són molts els terrassencs que

treballen per fer més acollidora la ciutat als que venen de fóra, per fer-la més comfortable i interessant als propis conciutadans i per veure el futur amb entusiasme.

Manuel Royes
Alcalde de Terrassa

El Concurs Bíblic de Terrassa

Què és el Concurs Bíblic de Terrassa? ¿Aquest concurs amb participants d'arreu de Catalunya que amb la seva setena edició, la celebrada aquest any, ja ha adquirit el rang de tradició?

És, senzillament, d'intentar l'apropament dels infants i adolescents a la figura de Jesús per mitjà de les Sagrades Escripures... és seguir l'ensenyament de Jesús quan diu: "No amoïneu els nens i no els impediu d'acostar-se'm, que el Regne del Cel és dels qui són com ells." (Mt 19:14)...

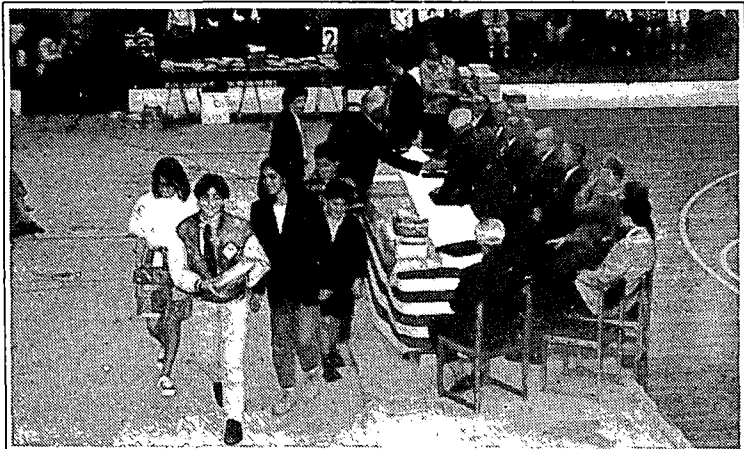
Per això veient en aquestes paraules de Jesús un manament, el Grup Avant de la Federació de Cristians de Catalunya va emprendre la tasca d'organitzar cada any un

Concurs Bíblic en el que els infants i adolescents poguessin expressar el seu coneixement i amor a Jesús, adquirit en les catequesis i en les classes de religió... I el Grup Avant ha vist créixer cada any l'interès per aquest concurs, augmentant constantment la participació i la qualitat dels treballs presentats.

També el Grup Avant ha tingut el goig de veure com la seva iniciativa mereixia l'atenció i la col·laboració d'altres entitats i institucions. Destaquen en aquest sentit la col·laboració di-

recta del Grup de Mestres Catòlics. I el suport del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, Diputació de Barcelona (Departament de Cultura), Ajuntament de Terrassa, Banc Atlàntic, Caixa d'Estalvis de Terrassa, Banc de Sabadell, CATALUNYA CRISTIANA, Centre Social Catòlic de Terrassa, Consell Federal de la Federació de Cristians de Catalunya, Estudi 13, i Llibreria Costa, de Terrassa.

Aquest any ha tingut lloc la setena edició i, just acabada, esperonats per l'èxit, els amics del Grup Avant ja inicien la vuitena... amb tot l'amor i entusiasme que són capaços.

quemadores

BERALMAR S.A.

Cremadors de fuel-oil
combustibles sòlids i gas natural
recuperador de calor dels fums de combustió
generadors d'aire calent
ventiladors
equips piromètrics

Direcció: Avda. Àngel Sallent, 59
Tèl.: 788 48 79 - Terrassa (Barcelona)
Tèlex: 59437 COCIT E BERALMAR
Telefax: 788 39 67

mecesa®

MECANICA EGARENSE, S.A.

**VÀLVULES I ACCESSORIS
PER A LA INDÚSTRIA
QUIMICA I PETROQUÍMICA**

METALSANZ S.A.

SOCIETAT ANÒNIMA
Apartat de Correus 225
Tels. 785 10 50 - 785 11 62
Fax: 783 79 59
Tèlex: 59437 COCIT - E
TEMSANZ

Polígon Ind. Glòries Catalanes
Carrer B nº 9
08223 **TERRASSA**
(Barcelona)

CENTRAL:
JOAN MONPEO, 35
APARTAT 433
TELEF. 731 34 00
FAX 783 24 62
TELEX 59452
08223 **TERRASSA**

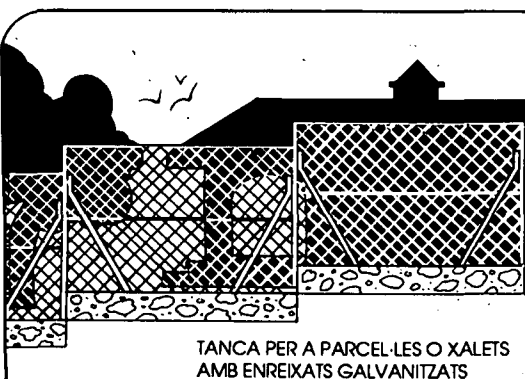
DELEGACIONS:
MADRID
TARRAGONA
HUELVA
BILBAO

“ABAD”

SOCIEDAD ANÓNIMA

Avinyó, 78
Telèfons: 784 13 22 - 784 14 00
FAX 784 09 00

08223 **TERRASSA**

• Tancats metàl·lics
de tot tipus

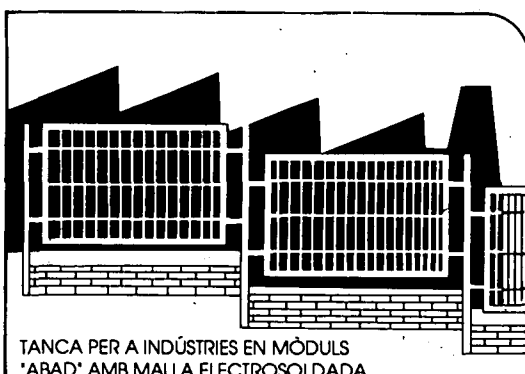
• Bricolatge per a
tancats metàl·lics

• Serralleria

• Magatzem de
ferros i acers

• Ferralles

• Portes

Qualitat i Economia

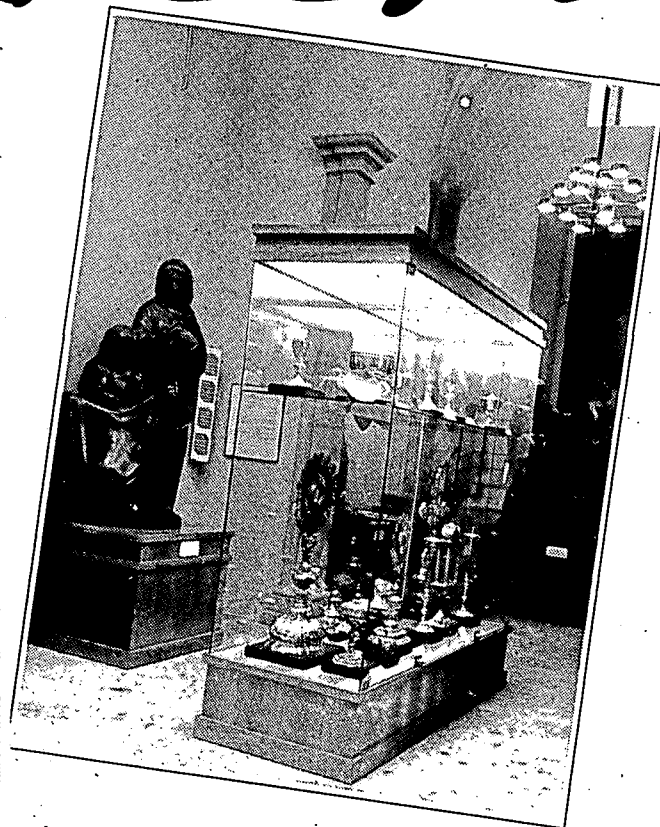
INDUSTRIAL GRADHERMETIC, S. A. E.

ELEMENTS D' **ALUMINI**
PRELACAT PER A LA CONSTRUCCIÓ

**PERSIANES
SOSTRES
GELOSIES**

Fàbrica i Oficines:
Béjar, 345
Tèl.: 785 12 00
Fax 783 13 77
08226 **TERRASSA**

DELEGACIÓ BARCELONA:
Secretari Coloma, 119
Tel. 219 47 00
Fax 213 58 98
08024 **BARCELONA**

El nou museu parroquial de la Basílica del Sant Esperit de Terrassa

Una gran porta enreixada, de ferro, de 7 metres d'alçada per 4 d'amplada limita l'espai que forma part del creuer esquerre de la nau de la Basílica del Sant Esperit de Terrassa i que fou oberta per primera vegada el dia de la inauguració, 14 d'abril del corrent any, per l'Arquebisbe de Barcelona Mons. Ricard M. Carles.

FVLGET CRVCIS MYSTERIVM és l'adient divisa que encapçala aquesta porta, fragment de l'himne de la Creu de Venanci Fortunat (any 600).

Cròniques diverses que han anat publicant-se en els mitjans de difusió ja han detallat l'acte solemne de la inauguració i les diverses autoritats que hi assistiren (C.C. 7 de maig de 1992).

L'espai que fou antiga Capella del Sant Crist té una superfície d'uns 125 metres quadrats, format per una arquitectura renaixentista i dos passadissos addicionals de servituds de veïns que donen sortida a la Plaça Vella i al carrer de la Font Vella; està dotat de sistema d'alarma, extintors d'incendi, megafonia i encertada il·luminació.

Aquesta antiga capella ha sofert diverses vicissituds, com ara la destrucció i profanació l'any 1936, junt amb tota l'església, i l'incendi, que sembla que va ser intencionat, del 14 de març de 1978; aquesta capella ha estat, doncs, catorze anys aparedada i separada de la resta de l'església, pendent d'una possible restauració, ja que va quedar completament malmesa a causa de l'últim incendi i va ser necessària la neteja de tota l'església.

Fa dos anys, amb l'actual prior Mn. Ricard Masclans vàrem decidir la restauració de l'antiga capella; restauració que s'ha

portat a cap en tres fases, segons les possibilitats econòmiques de la parròquia i d'acord amb el projecte que vàrem estudiar, dictat i orientat pel mateix prior molt encertadament, la fase final del qual s'ha portat a cap amb l'ajut i suport de diverses institucions.

El recinte és irregular a causa

antics; missals, cantorals etc., entre els quals destaca un valuós evangeliari del segle XII, salvat, com altres peces, de la destrucció del temple el 1936.

Ornaments litúrgics, banderes, penons, medalles, bordons, etc. també hi són exposats; una urna processional amb quatre reliquiàries de plata de la processó dels

resolt, ja que s'han pogut conservar dignament aquells misteris i ser exposats públicament.

També hi ha exposat, en lloc destacat, el gran quadre del Sant Sopar de Lorenzale, que presidia antigament l'altar de la Capella del Santíssim Sagrament.

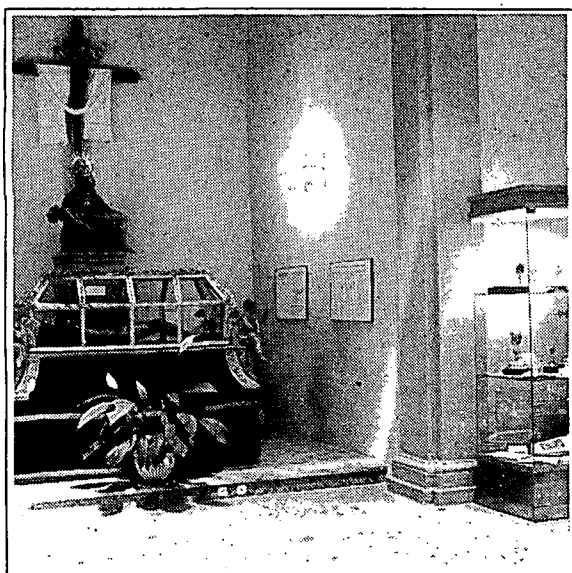
Un altre detall és que, com que en teníem constatació, en el

transcurs de les obres de restauració de la Capella, fou localitzada la sepultura del mestre escultor Joan Monpeó, mort el 1726, que per desig propi fou sepultat dins la Capella del Sant Crist, sepultura de la qual s'ha deixat constatació amb una senzilla làpida que diu: "Joan Monpeó, mestre escultor, ciutadà de Barcelona, † Terrassa, 5 desembre 1726, R.I.P." Joan Monpeó fou l'autor de l'antic retaule del altar major (1699-1729), obra importantíssima dins el barroc a Catalunya, també desapareguda durant la guerra civil.

Ha quedat, doncs, descrit de forma global el contingut museístic d'aquest recinte que és l'antiga Capella del Sant Crist, ja que el Sant Crist gran, actualment rep culte en un altre lloc de l'església, dignament instal·lat.

Completen la decoració del museu parroquial uns gràfics amb dades històriques de l'església del Sant Esperit des de la seva construcció (1593) i altres dades, amb aquests temes: Precedents Històrics, Cronologia del Temple, Priors Regulars del Monestir de Santa Maria de Terrassa, Comunitat de Preveres, Organització de la Comunitat de Preveres, Efemèrides, La Música, L'art Perdut, Confraries i Associacions, La Confraria del Sant Crist.

L'antiga Capella del Sant Crist de Terrassa és un museu-exposició per ser visitat periòdicament, ja que hi ha la intenció d'anar-lo renovant per altres fons artístics commemoratius i d'acord amb les previstes sessions d'art, cultura i litúrgia que s'hi aniran celebrant.

de la seva arquitectura, que s'ha respectat, i s'han aprofitat aquestes irregularitats arquitectòniques per instal·lar-hi sis grans vitrines de vidre seguritzat en les quals hi ha exposades valuoses peces de culte del patrimoni de la parròquia; hi ha peces importants datades dels segles XVI al XX d'orfebreria religiosa i complements de culte que ja no s'utilitzen actualment; ostensors, calzes, copons, reliquiàries, etc. llueixen dins les vitrines; són testimonis d'altres èpoques més o menys florents de la litúrgia cristiana que se celebrava en la nostra església i a la ciutat.

Hi trobem, a més, documents de l'arxiu parroquial, també

sants patrons de la ciutat, que se celebrava per la Festa Major.

Completen la instal·lació les figures dels misteris de la Processó del Sant Enterrament: l'Oració a l'hort, Pilat, Flagel·lació, el Cirineu, la Verònica, la Soledad, la Pietat i el Sant Sepulcre. Processó que de temps immemorial se celebrava a Terrassa i que tan renom tenia, ja que venien a admirar-la veïns dels pobles i ciutats properes i que estava caracteritzada pel gran silenci d'aquella nit santa, alterat solament pel lent pas dels armats i els cants de l'Stabat Mater, l'escolania, el Vexil·la Regis, una banda de música, entre els quals destacava el tra-

dicional Miserere.

Aquesta processó no se celebra des de l'any 1969, que se suspengué per la pluja; l'any següent fou suspesa definitivament per circumstàncies cívico-religioses que ho aconsellaren.

Això va produir un problema, que era la conservació de tot el material processional i entre aquest els misteris, alguns de després de la nostra guerra civil i d'altres, com la Pietat, del segle XVII, i el Sant Sepulcre, còpia de la imatge del Crist Jacent de Martín Díez, d'alabastre (1540), que està a la Basílica.

Amb aquesta rehabilitació, doncs, de l'antiga Capella del Sant Crist el problema ha quedat

Els Jocs Olímpics

En el tram final de la preparació dels Jocs Olímpics, Terrassa es presenta com una de les ciutats subseus més actives i emprenedores. Programes culturals, de dinamització comercial i d'assistència de públic són els eixos principals que marquen l'activitat de Terrassa tant des de les seves entitats ciutadanes, institucions com des de l'Ajuntament.

L'empenta ciutadana ha estat fonamental per tal que Terrassa visqui la proximitat dels jocs com una veritable festa. El pas de la flama olímpica per aquesta ciutat el passat 16 de juny va posar de manifest una vegada més l'entusiasme que la ciutadania terrassenca sent davant l'esdeveniment olímpic i universal de 1992 del qual Terrassa participa aollint les proves d'hoquei.

Terrassa serà la seu única de les competicions d'hoquei dels Jocs Olímpics de Barcelona 1992. La designació de la ciutat de Terrassa com a subseu es deu fonamentalment a la tradició esportiva i olímpica de la ciutat, a l'hegemonia en l'esport de l'hoquei, que compta amb un gran volum de jugadors i afeccionats a més d'excel·lents instal·lacions per a la seva pràctica i a la bondat de les comunicacions amb la ciutat de Barcelona i amb la Catalunya interior.

Tota això va fer que des del primer moment en que l'Alcalde de Barcelona, Narcís Serra, anunciés la candidatura per l'organització dels Jocs Olímpics de 1992, Terrassa figurava al dossier com a subseu d'hoquei herba i 3.332 terrassencs s'havien inscrit com a voluntaris olímpics, posant de manifest l'entusiasme de la

ciutadania.

L'Alcalde de Barcelona i president del Comitè Organitzador dels Jocs, Pasqual Maragall, presidi al gener de 1987 un sopar d'homenatge als olímpics terrassencs refrendant l'opció de Terrassa com a seu única d'hoquei, davant les reticències de la Federació Internacional, que volia la seu d'aquest esport compartida entre Terrassa i Barcelona.

L'ambient ciutadà a l'entorn del nomenament de Terrassa com a subseu va anar augmentant progressivament. El juliol d'aquell any el Conseller delegat del COOB, Josep Miquel Abad, i l'Alcalde de Terrassa, Manuel Royes, signaren el conveni per a la remodelació de l'estadi i les instal·lacions esportives de l'Avinguda de l'Abat Marcet, per convertir-les en l'Àrea Olímpica Municipal de Terrassa.

Al desembre de 1988, després de la visita de la Comissió d'enllaç del COI a la ciutat, Terrassa quedava definitivament ratificada

com a seu única de les competicions d'hoquei dels Jocs Olímpics de 1992.

Entusiasme ciutadà

L'entusiasme dels terrassencs davant la cita olímpica ha anat augmentant en el decurs d'aquests quatre anys de preparació dels Jocs. El 15 de desembre de 1991 s'inauguraven les instal·lacions de l'Àrea Olímpica Municipal de Terrassa. Més de 10.000 persones van assistir a l'acte, desbordant malgrat la pluja, totes les previsions d'assistència de públic. La resposta dels terrassencs no podia ser més satisfactòria, totalment abocats al fet olímpic i donant tot el seu suport a la subseu d'hoquei.

Amb el pas de la Torxa olímpica per Terrassa, el passat 16 de juny, els reiterava una excepcional resposta ciutadana. L'itinerari de la Flama olímpica per la ciutat esdevenia una veritable festa a

tota la ciutat. Una vegada més malgrat la pluja, els terrassencs van tornar a sortir al carrer demostrant la seva satisfacció perquè Terrassa forma part del gran esdeveniment esportiu i universal de 1992.

Activitats paral·leles

Terrassa en els darrers mesos de la preparació dels Jocs ha dedicat un gran esforç, tant des de les entitats ciutadanes, com des del seu Ajuntament per posar a punt la ciutat i crear l'ambient més adient i favorable davant l'esdeveniment esportiu. Les darreres pinzellades urbanístiques així com programes culturals, de dinamització i sensibilització olímpica i campanyes per promoure l'assistència de públic són els eixos fonamentals que marquen l'activitat en aquest tram final.

Terrassa és pionera en un programa per facilitar l'assistència de públic a les competicions olímpiques que en aquesta ciutat se celebraran. L'anomenat **Hockey Internacional Terrassa. HIT'92** que ofereix la possibilitat a 1.200 joves espanyols i estrangers de participar d'una oferta completa per tal d'afavorir l'assistència a les competicions d'hoquei que se celebraran a Terrassa del 25 de juliol al 9 d'agost durant els Jocs Olímpics de 1992. Aquesta iniciativa, està promoguda per l'Ajuntament de Terrassa i compta

amb la col·laboració del Ministeri d'Educació i Ciència, la Generalitat, la Diputació de Barcelona, La Unió y el Fénix, i la Caixa d'Estalvis de Terrassa i té un pressupost de 76 milions de pessetes.

El programa presenta una oferta per a quinze dies integrada per l'allotjament, la manutenció, una assegurança d'accidents i l'hospitalització, un abonament d'entrades per a totes les competicions i l'accés lliure a les activitats culturals i lúdiques que paral·lelament a les Olimpíades se celebrarà a la ciutat i està especialment adreçat a la població jove vinculada a l'hoquei de la resta d'Espanya i l'estranger. De la totalitat de les places, un 50 per cent estan reservades per a inscripcions de joves espanyols i la resta per a estrangers.

Aquesta iniciativa és l'única d'aquestes característiques que es desenvoluparà en una ciutat subseu i que està orientada a promoure la participació directa en els Jocs dels esportistes joves. La difusió del programa s'està realitzant per mitjà de les federacions d'hoquei espanyoles i europees així com dels consolats i ambaixades espanyoles.

Programa cultural olímpic

Fer de Terrassa una veritable festa de lleure i cultura és l'objectiu d'un altre dels programes que s'estan desenvolupant a la ciutat

pàgs. quatre i cinc

Dijous, 2 de juliol de 1992

Catalunya Cristiana

Especial

7 TERRASSA

Jocs a Terrassa

amb motiu de la celebració dels Jocs. **Terrassa OK, Festa i cultura** dona nom a aquest ambiciós programa cultural en què participen un bon nombre d'entitats ciutadanes així com OCSA i l'Ajuntament de Terrassa que es va iniciar el passat 21 de maig. Aquest atractiu programa preveu

tant interessants com el conjunt d'exposicions **"Terrassa, 100 anys teixint ciutat"**, una experiència sense precedents a la nostra ciutat. L'objectiu de la qual és presentar l'evolució de Terrassa des de les perspectives econòmica, política, social, cultural i artística, i esportiva. Les mostres configuren

desenvolupament futur.

"El laberint d'Arcàdia" és una altra de les manifestacions de rellevància excepcional que preveu el programa cultural olímpic de Terrassa. Es tracta d'una gran i insòlita producció escènica centrada en la Terrassa medieval. Es presenta com una festa espectacular on participen centenars d'actors i músics, ballarins, cantaires i 14 grups de cultura popular.

Aquest muntatge escènic està dirigit per Lluís Puig i és representat el 27 de juny al Parc de Vallparadís. El Laberint d'Arcàdia que itinerarà, per diverses ciutats del circuit olímpic, serà també l'aportació terrassenca a la programació de Madrid com a capital cultural d'Europa.

El programa també compta amb actuacions de prestigi com el Ballet Nacional de Cuba, el Cor Juvenil Mundial entre d'altres i ha previst propostes fresques per a les nits de la celebració dels Jocs Olímpics on cada dia hi haurà a partir de 1/4 d'11 de la nit a la Plaça Lluís Companys un espectacle de música, cabaret, circ, màgia, etc...

Sensibilització ciutadana

En el decurs dels quatre anys de preparació de l'esdeveniment des de l'Ajuntament de Terrassa s'han coordinat diverses iniciatives per tal de sensibilitzar els ciutadans de la rellevància del fet olímpic. En aquest sentit cal remarcar els programes Escola Olímpica, les

visites a l'Àrea Olímpica Municipal de Terrassa així com diversos itineraris olímpics programats per l'Oficina de Turisme de l'Ajuntament de Terrassa.

Per mitjà del programa Escola Olímpica tots els escolars de trenta centres d'EGB de Terrassa han participat durant un dia de l'esperit olímpic. La iniciativa que s'ha desenvolupat durant dos anys ha tingut l'objectiu que durant un dia, tot un centre escolar visqués una jornada esportiva i que tots els alumnes participessin d'activitats lúdiques de difusió de l'esport i de l'esperit dels Jocs Olímpics.

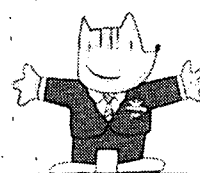
També les visites programades a l'Àrea Olímpica Municipal de Terrassa han permès a més de 6.000 escolars de la ciutat conèixer les instal·lacions, la seva evolució i l'aprofitament que d'aquest equipament farà un cop passada la cita olímpica.

Per la seva banda, els comerços terrassencs, a iniciativa de l'Ajuntament de Terrassa i d'acord amb la Cambra Oficial de Comerç i la Federació d'Associacions de Comerciants de Terrassa, participaran en un concurs d'aparadors olímpics. L'objectiu d'aquesta activitat és engrescar el màxim de comerciants per contribuir a crear un clima festiu adient a l'esdeveniment. Així mateix els comerços del centre de la ciutat i les principals avingudes així com els restaurants i cafeteries mantindran oberts els seus establiments durant els dies de la celebració dels Jocs amb horaris flexibles...

Milliores urbanístiques

Paral·lelament a les instal·lacions necessàries per als Jocs s'han emprat un seguit d'obres de transformació urbana que l'esdeveniment olímpic ha permès de concentrar i accelerar. A la ciutat, a més de la inversió destinada a les instal·lacions olímpiques, s'hi han dedicat més de 2.500 milions de pessetes en la realització de millores urbanes tals com la urbanització de nous carrers, enjardinament d'avingudes, creació i millora d'espais verds, adequació d'instal·lacions esportives i de la xarxa viària i d'accés a Terrassa, la renovació d'enllumenat públic, renovació i ampliació de la senyalització informativa etc...

La Terrassa pre-olímpica veu també com s'han començat a desenvolupar els grans projectes urbanístics de la ciutat com són el soterrament de les vies de RENFE al seu pas per Terrassa, l'obra pública de més rellevància de la ciutat i que preveu la supressió de cinc passos a nivell, o bé la transformació del torrent de Vallparadís, que travessa la ciutat de nord a sud, en el parc urbà més gran de Catalunya.

Jaume Valls
Elisabet Carbajal

ns al mes d'agost, més de 80 activitats culturals i lúdiques ensendes per als terrassencs, per als visitants que estaran a Terrassa als Jocs, i que alhora resulta prou atractiu perquè la gent de fora de la ciutat s'interessi pels seus espectacles, exposicions i altres manifestacions del ventall artístic. El programa conté propostes

un panoràmica clara i precisa de la transformació de Terrassa en els darrers cent anys fins arribar als nostres dies, alhora que aporta nous criteris d'anàlisi sobre el passat i el present de la ciutat. "Terrassa, 100 anys teixint ciutat" permet entendre perquè és com és la Terrassa actual alhora d'intuir els eixos que marcaran el seu

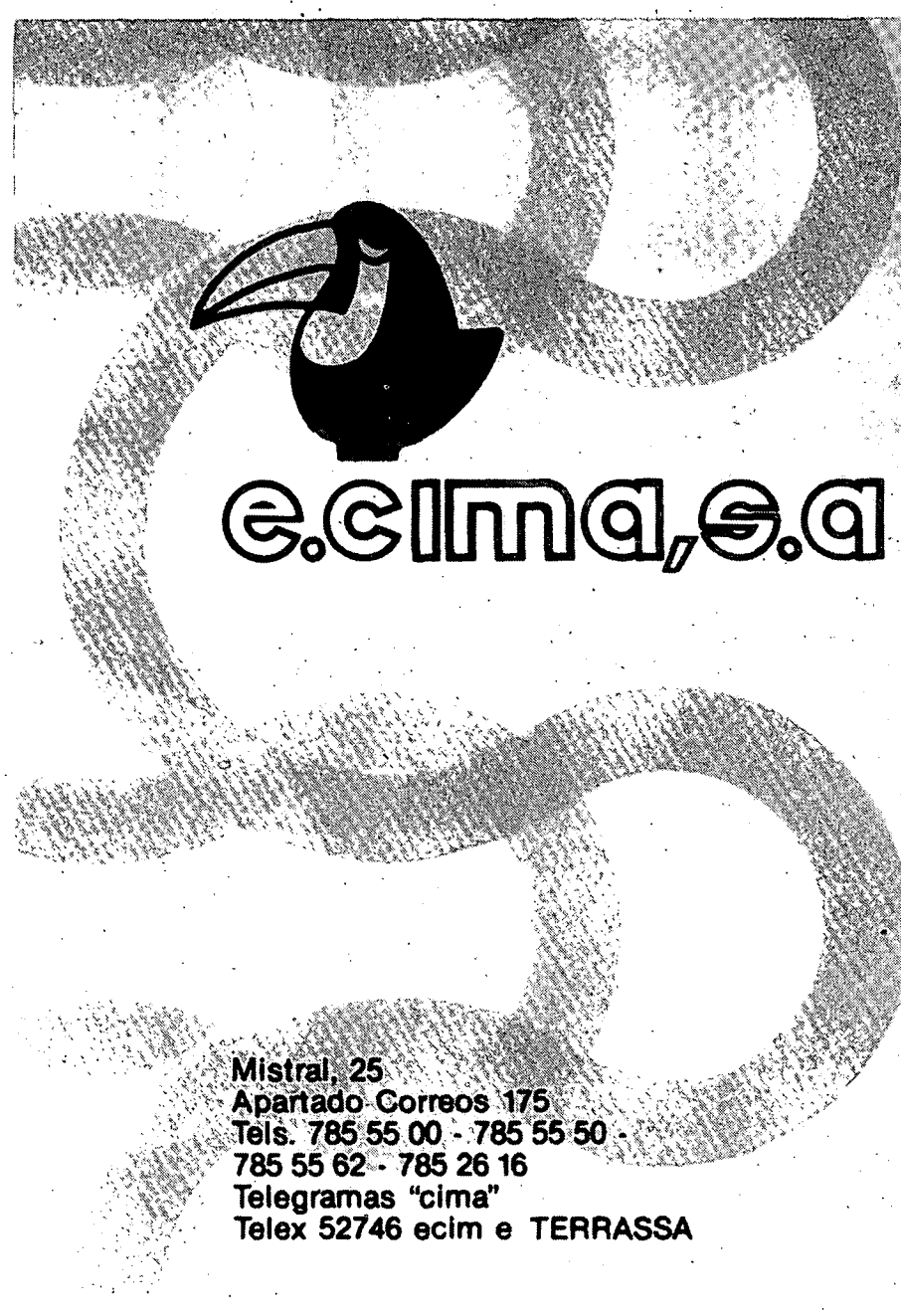
***Un bon terrassenc
us recomana que us
feu subscriptors de
Catalunya Cristiana***

FUNDADA EL 1940

Mijans®

MODA EN LENCERIA

e.cima, s.a

Mistral, 25
Apartado Correos 175
Tels. 785 55 00 - 785 55 50 -
785 55 62 - 785 26 16
Telegramas "cima"
Telex 52746 ecim e TERRASSA

**Teixits
per a
tapisseria
i
decoració**

Obra Social en col·laboració amb la Caixa de Terrassa

La Fundació Amat Roumens obre un Centre de Jardineria

principis de 1991 es creés una Secció de Jardineria, i a l'octubre del mateix any es posés en marxa un Servei de rentat de cotxes. El nombre de treballadors de la FUPAR que es dediquen a la tasca de jardineria, que comprèn el servei de creació i manteniment i el centre de venda, és d'una vintena. Per la seva part, Fupar Rentat de cotxes ocupa 16 treballadors i en aquests primers mesos de funcionament està obtenint un gran èxit entre els conductors.

La diversificació de l'activitat al sector serveis està resultant molt

d'integració laboral que està realitzant la Fundació Amat Roumens. Jo em sento molt feliç — digué l'Alcalde — d'aquesta iniciativa a Terrassa, ciutat que ha estat pionera en aquest camp. Com Alcalde vull expressar el meu agraïment a les persones que estan impulsant aquesta Fundació i a la Caixa d'Estalvis de Terrassa que està fent possible aquesta experiència, que ens fa sentir orgullosos a tots.

Per la seva part, el Conseller de Benestar Social de la Generalitat, Sr. Antoni Comas, que també estigué present en l'obertura del centre, manifestà que la Fundació Amat Roumens és la més gran que hi ha a Catalunya dedicada a disminuïts psíquics i que totes les iniciatives en aquest camp són molt positives perquè van dirigides a la normalització d'aquestes persones amb el seu treball i esforç.

Integració i formació de disminuïts psíquics

En aquest sentit, segons ha manifestat el President de la Fundació, senyor Francesc Armengol, el centre permetrà incrementar la relació d'aquests treballadors amb els ciutadans per anar avançant en la seva integració, i es demostrarà una vegada més que, malgrat les discapacitats, es pot fer un treball de qualitat amb el suport dels mitjans adequats. Aquesta nova instal·lació comercial —afegí el Sr. Armengol— ens permetrà donar una formació complementària al personal de tallers en temes de jardineria, i serà també una ajuda per al finançament de l'Entitat. En un aspecte ja més general, i en tractar-se de l'únic centre de jardineria al casc urbà de Terrassa, volem apropar la jardineria al ciutadà i estendre l'afició i l'amor per les plantes.

"Fupar Centre de Jardineria" és ubicat al carrer Amadeu de Saboya, 72, de Terrassa, al costat

mateix dels tallers de producció industrial de la Fundació.

Les instal·lacions ocupen una superfície superior als 1.500 metres quadrats i estan dotades dels darrers avenços tècnics per assegurar una adequada conservació i qualitat de les plantes. Consten d'una zona d'hivernacle per a plantes d'interior, un espai d'exposició de plantes d'exterior amb un sistema de rec automàtic programat, i una superfície de botiga, en la que s'exposa mobiliari de jardí, tot tipus de complements de jardineria, eines, màquines elèctriques manuals, adobs, terrissa, ceràmica, etc.

El centre, que és obert al públic de dilluns a diumenge al migdia, es vol caracteritzar i diferenciar per la qualitat i per la gran diversitat d'espècies. Al llarg de l'any es presentaran unes 3.000 varietats de plantes d'interior seleccionades directament pels mateixos tècnics de la FUPAR en els mercats de subhastes d'Holanda i Dinamarca. Pel que

fa a les plantes d'exterior, s'oferiran unes 4.500 varietats, entre plantes, arbres i flors, totes procedents del mercat nacional.

La Fundació diversifica la seva activitat

Amb aquest nou centre, la Fundació Amat Roumens amplia la seva activitat dins del sector dels serveis, després que a

satisfactòria en tots els aspectes. Des del punt de vista d'integració, el contacte personal amb el públic és un fet molt positiu i estimulant per aquests treballadors, que veuen com el seu treball té uns efectes immediats en l'atenció i satisfacció del client.

En l'acte d'inauguració del Centre de jardineria, el Sr. Manuel Royes, Alcalde de Terrassa i President de la Diputació, qualificà de molt important la tasca

21 anys dels Tallers Amat Roumens

Els tallers de la Fundació Amat Roumens van ser creats per la Caixa de Terrassa l'any 1971 i donen ocupació a 240 treballadors disminuïts psíquics. Va ser el primer centre de l'Estat que desenvolupà un intent de promoure la integració social per la via de l'ocupació laboral amb criteris productius. El centre està especialitzat en la producció de clavilles per a electrodomèstics, cablejats elèctrics per a la indústria de l'automòbil, linia blanca, etc. i la realització de termo-embalatges de productes. L'any 91 la Fundació va decidir ampliar la seva activitat al sector serveis, amb la creació de la secció de jardineria, el taller de rentat de cotxes i ara el centre de jardineria.

Francesc-Xavier Closa i Roig

Exposició 100 anys d'art i cultura

Al Centre Cultural de la Caixa de Terrassa es presenta la gran exposició sobre "Terrassa 100 anys d'art i cultura", que s'ha inaugurat el dia 29 de juny i que romandrà oberta al públic fins al mes de gener de 1993.

L'exposició ha estat organitzada per la Fundació Cultural de la Caixa de Terrassa i forma part del programa "Terrassa 100 anys teixint ciutat", que ha promogut l'Ajuntament dins de l'activitat cultural organitzada al voltant dels Jocs Olímpics.

La mostra vol donar a conèixer les fites principals de la producció cultural terrassenca des de finals del segle XIX i s'estructura en cinc àmbits cronològics: la fi d'un model vuitcentista; la ciutat i la indústria; la vida cultural durant el modernisme; el noucentisme i les seves conseqüències; la nova Atenes; la represa cultural després de la guerra civil, i l'obertura a nous horitzons estètics: les avantguardes dels 70. Els comissaris de l'exposició són Mireia

Freixa i Jaume Aulet. Distribuïdes en tres sales del Centre Cultural, es presenten 170 peces, seleccionades d'entre més de

cinc-centes, que han estat cedides per particulars, entitats i institucions públiques. El material documental correspon a les

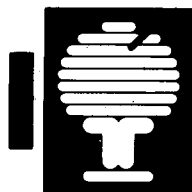
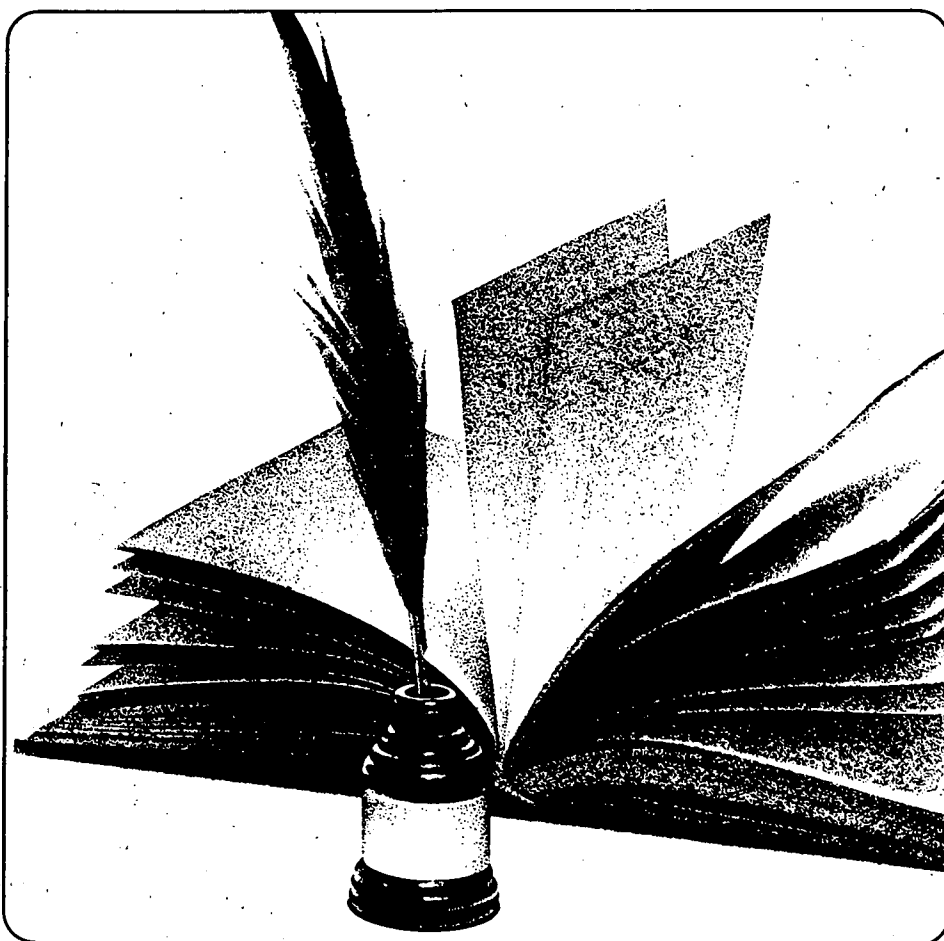
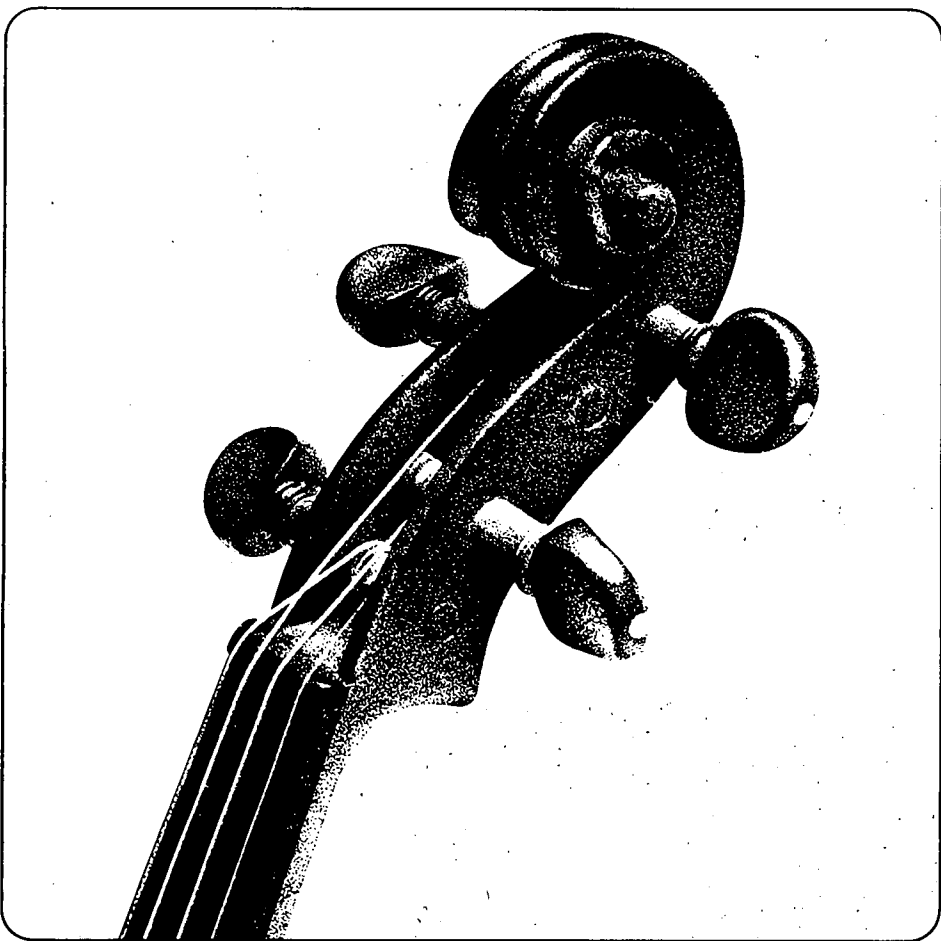
temàtiques de pintura, escultura, arquitectura, teatre, música, literatura, associacionisme, etc.

En el decurs dels propers mesos es previst organitzar visites col·lectives d'escolars per tal que coneguin com ha anat evolucionant la vida cultural i artística de Terrassa en els darrers 100 anys.

HIT 92

La Caixa de Terrassa patrocina el programa HIT 92 (Hoquei Internacional Terrassa), que organitza la Sub-seu Olímpica. A través d'aquest programa, la ciutat de Terrassa donarà acolliment a joves procedents de tot el món que vindran a presenciar els Jocs Olímpics. La Caixa de Terrassa cedirà, a més, les instal·lacions del seu Alberg per hostatjar una part d'aquests joves.

Amb la cultura

CAIXA DE TERRASSA

Persones. Servei. Qualitat.

LITÚRGIA / CULTURA

SUPLEMENT DE CATALUNYA CRISTIANA

Nº
64

L'ESGLÉSIA CELEBRA

➤ a cura de PIETAT CAMPMAJÓ

5 de juliol. Diumenge XIV de durant l'any. Lectures: Primera Is 66:10-14c; Salm 65; segona Ga 6:14-18; tercera Lc 10:1-12.17-20.

6 de juliol. Dilluns de la XIV setmana de durant l'any. Lectures: Primera Os 2:16.17b-18.21-22; Salm 144; segona Mt 9:18-26.

7 de juliol. Dimarts de la XIV setmana de durant l'any. Lectures: Primera Os 8:4-7.11-13; Salm 113b; segona Mt 9:32-38.

8 de juliol. Dimecres de la XIV setmana de durant l'any. Lectures: Primera Os 10:1-3.7-8.12; Salm 104; segona Mt 10:1-7.

9 de juliol. Dijous de la XIV setmana de durant l'any. Lectures: Primera Os 11:1-4.8c-9; Salm 79; segona Mt 10:7-15.

10 de juliol. Divendres de la XIV setmana de durant l'any. Lectures: Primera Os 14:2-10; Salm 50; segona Mt 10:16-23.

11 de juliol. Dissabte. Sant Benet, abat. Lectures: Primera Pr 2:1-9; Salm 33; segona Mt 19:27-29.

12 de juliol. Diumenge XV de durant l'any. Lectures: Primera Dt 30:10-14; Salm 68; segona Col 1:15-20 tercera Lc 10:25-37.

Litúrgia de les Hores
Setmana 2

Diumenge: XIV de durant l'any. Tot propi.

Dilluns: De fèria.

Dimarts: De fèria.

Dimecres: De fèria.

Dijous: De fèria.

Divendres: De fèria. Benedictins. Vespres I de demà.

Dissabte: St. Benet, abat. Patró d'Europa. Festa. Vespres I de demà.

Diumenge: XV de durant l'any. Tot propi.

Edita: *Fundació Catalunya Cristiana*

2 de juliol de 1992

CALENDARI

Diumenge, 5 de juliol. XIV de durant l'any. Sts. Miquel dels Sants, trin. Antoni M. Zacaries, fdr. Sta. Filomena, vg. El sol surt a les 4,23 i es pon a les 7,28. —Hora solar. Festa major a Vic.

Dilluns, 6 de juliol. Stes. Maria Goretti i Dominica, vgs. mrs.

Dimarts, 7 de juliol. Sts. Ot, bisbe d'Urgell i Fermí, b. de Pamplona.

Dimecres, 8 de juliol. Sts. Adrià III, p.; Aquil·la i Sta. Priscil·la, mrs.

Dijous, 9 de juliol. Ntra. Sra. Reina de la Pau. St. Ciril, b. Sta. Anatòlia, vg. mr.

Festa major a Arenys de Mar.

Divendres, 10 de juliol. St. Cristòfol, mr. Stes. Segona, mr. i Amèlia, vda.

Festa major a Cunit, Erill-la-Vall, Lliçà d'Avall, Premià de Mar i Vallfogona de Riucorb.

Dissabte, 11 de juliol. Sts. Benet, ab. patró d'Occident; Pius I, p. mr. i Sta. Olga, reina.

Festa major a Lledó d'Empordà i Pallejà.

Diumenge, 12 de juliol. XV del temps de durant l'any. St. Joan Gualbert, ab. fdr. i Sta. Marciana, vg. mr.

Festa major a Roquetes.

D'ACÍ I D'ALLÀ

La música i la lectura

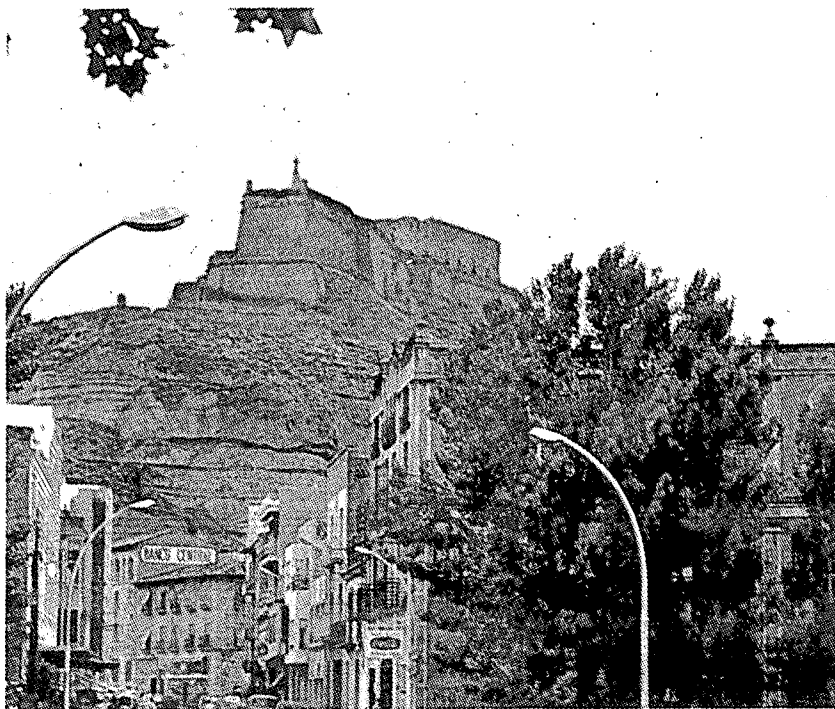
➤ PERE CAMPÀS BONAY *Monestir de L'Estany*

A una persona sensible, una peça musical pot despertar-li màgiques suggestions celestials infinites, en tant que a una altra, insensible, aquella mateixa música, la pot deixar indiferent.

Quan qui escriu llença al públic la seva obra o el seu petit assaig literari, mai no sap les idees que despertarà. Cada lector interpreta segons el seu registre personal de talent o emotiu allò que està llegint. Per això he dit i repetit: que quan llegim, ens llegim; als llibres, hi trobem allò que tenim al cap.

El castell de Montsó

Quan anem per la carretera general, passant per Lleida i abans d'arribar a Barbastre, la presència del vell castell de Montsó dalt d'un tossal de 368 metres, senyoreja amb la seva presència el paisatge.

L'edificació, disposada en forma de semicercle, és una obra del segle XII, amb la corresponent església dedicada a Santa Maria edificada damunt la primitiva, romànica, en honor a Sant Joan, de la qual resten encara algunes mostres, com l'absis, les finestres i altres detalls.

Aquesta fortalesa té pels catalans un emotiu record, per tal com hi féu estada durant tres anys de la seva infantesa, el rei Jaume I el Conqueridor, fill de Pere II el Catòlic i de Maria de Montpeller, nascut en aquesta darrera ciutat l'any 1208, i que restà orfe cinc anys després, data en què

li fou atorgada la sobirania.

El castell és erigit en terres d'Osca i pertany al partit de Barbastre.

Imaginem com seria de desconcertant pel menut Jaume I aquest castell de dura conformació austera vigilància, acostumat com estava a la vida d'una ciutat com Montpeller i havent perdut ja la seva mare. Així, el que seria Conqueridor, restà tres anys —1214-1217— a la fortalesa sota la tutela del gran mestre del Temple, Guillem de Montfort, assolint sens subte una formació austera i eficaç.

Més endavant en dissoldre's l'Orde dels Templers, el castell de Montsó fou cedit a l'Orde de Sant Joan de Jerusalem i

passats molts més anys, durant la invasió francesa fou convertit en presó, iniciant-se la seva degradació i la importància de la fortalesa, abans altanera i ufanosa. Monument històric de rellevant fesomia, el castell imposa encara, en espera de la seva total restauració (tot i els maltractaments soferts) per la passada grandesa i els records històrics embolcallats alhora de llegendaris esdeveniments, així com la decadència lenta i irreversible, l'acció destructora del temps i no deixant en oblit el comportament a voltes poc encertat d'alguns contemporanis, envers aquelles pedres venerables.

➤ Pietat Campmajó

En acabar el mes de juny, ens adonem que s'han produït darrerament alguns fets prou significatius per merèixer una reflexió. Concretament, fets que afecten a les Esglésies de Catalunya, de maneres diverses, però amb un denominador comú força clar: la seva relació amb l'Església de Roma, i amb aquell que la presideix en la caritat, el Papa. Els lectors de Catalunya Cristiana no els desconexen pas, puix el nostre setmanari els ha subratllat com cal. Però no em sembla superflu tornar-hi, especialment en l'ambient de la festa dels Apòstols sant Pere i sant Pau, que acabem de celebrar.

L'ESGLÉSIA DE TARRAGONA

Fa un any que l'Església de Tarragona va començar a celebrar el IX centenari de la seva restauració medieval. La Butlla del Papa Urbà II —el Papa de la primera Croada— amb la qual restablí la seu de Tarragona i donava el pal·li al nou Arquebisbe —el que era fins aleshores bisbe de Vic— porta data de l'1 de juliol de 1091. Amb la solemne celebració de clausura de diumenge passat, a la catedral de Tarragona, s'ha acabat aquesta commemoració.

Aquest centenari no és pas d'un fet indiferent per a les altres Esglésies de Catalunya. Tarragona tornà a ser, des del 1091, allò que havia estat ja abans de la invasió del segle VIII: una Església metropolitana, és a dir, una seu que coordina i presideix altres seus episcopals a l'interior del que s'anomena en llenguatge tradicional canònic la "província eclesiàstica".

En aquest cas, la província eclesiàstica Tarraconense. (Ben entès que aquesta nomenclatura no té cap dependència de la civil actual). Que existia aquest fet metropolità des d'antic a Tarragona, en dona testimoni una cèlebre carta del Papa Sirici a Himeri, de Tarragona, responent a una colla de consultes per a ell i per als bisbes de la Tarraconense; ja aleshores el bisbe de Tarragona és l'encarregat pel Papa de trametre als altres bisbes la resposta pontifícia. (Vegeu aquest document al llibre de la Col·lecció "Clàssics del cristianisme": "Escrips de bisbes

VIURE EN L'ESGLÉSIA

> a cura del Dr. PERE TENA

Fets d'Església a Catalunya

catalans del primer mil·lenni"). Dues coses són remarcables en aquest esdeveniment, el centenari, pel seu caràcter permanent: la comunió amb el Papa i la decisió del Papa que fan ressorgir estructuralment l'Església de Tarragona en la seva identitat, i la realitat de les diòcesis catalanes formant una unitat pastoral amb el títol de Tarraconense. Una Església particular existeix precisament d'una forma plena en tant que, com un dels elements que la constitueixen, manté la comunió amb el Papa, en el Col·legi episcopal. D'altra banda, les províncies eclesiàstiques són una institució molt més antiga que les Conferències Episcopals, i la seva capacitat legislativa particular, a través dels Concilis Provincials, és ben reconeguda i ampla. No entre ara en la peculiar situació de les diòcesis catalanes des del punt de vista de la Tarraconense: Barcelona, és ara un arquebisbe sense diòcesis sufragànies, i no és per tant ara una seu metropolitana. Aquesta qüestió, malgrat tingui la seva importància jurídica, no és però un obstacle perquè els bisbes de Catalunya, amb les seves Esglésies, continuïn coordinant les seves iniciatives i esforços pastorals, com de fet ho estan realitzant d'una

manera prou clara i eficaç. El centenari de Tarragona és una bona ocasió perquè els fidels s'adonin dels lligams existents entre les Esglésies, i de com s'estructura l'acció pastoral.

EL DOCTOR TORRAS I BAGES

El reconeixement oficial de les virtuts heroiques del que fou bisbe de Vic, Dr. Josep Torras i Bages, és un altre d'aquests fets eclesials que ens toquen de prop. Catalunya Cristiana ho ha destacat amb raó.

Reconèixer les virtuts d'un cristià és un pas important en el procés vers la veneració pública i litúrgica. És una afirmació autoritzada sobre l'esforç real de vida evangèlica que va fer aquesta persona, cosa que no exclou pas les limitacions del propi caràcter, ni significa que aquella persona complagués a tothom.

Que un dels nostres recents bisbes catalans sigui reconegut així com un home decididament evangèlic és una joia i una glòria. Si Déu vol, un dia podrà ser declarat "beat", i les nostres Esglésies de Catalunya podran venerar-lo, i inserir-lo en els seus calendaris litúrgics. Però ja des d'ara tenim un discerniment, fet per la suprema Autoritat de l'Església, que ens assegura que en la vida del Dr. Torras i Bages hi ha un espill on contemplar els trets fonamentals d'un seguidor de Jesús d'una forma prou clara i segura.

Que el Dr. Torras, en concret, vivia amb intensitat la seva comunió com a bisbe en el col·legi episcopal i amb el seu cap, el Papa, ho trobem explicitat en una de les seves pastorals. Es tracta de la titulada "La ciutat pontifical", escrita després d'una de les visites ad limina, en temps de Lleó XIII. El seu entusiasme envers Roma, envers la figura i la funció del Papa, és d'un lirisme i alhora, d'una intensitat teològica extraordinària. És cert que cal llegir-ho amb perspectiva històrica, i àdhuc tenint compte de les formulacions pròpies del temps; però l'ànima que es manifesta en aquestes pàgines és un testimoni excel·lent d'aquella característica de la visió de l'Església que ha permès d'aplicar-li la paraula "romana" en el text català del Símbol dels Apòstols.

LECTURES BÍBLIQUES

Cicle litúrgic "C" / DIUMENGE XIV DURANT L'ANY

Primera lectura

"Jo decantaré cap a ella, com un riu, la pau i el benestar"

La visió de Jerusalem que ofereix aquest text —una de les últimes pàgines del llibre d'Isaïes, en la seva situació actual— és plena de consol i d'esperança. Amb el benentès que tots aquests béns que hi ha a Jerusalem —la pau, el benestar...— no vénen d'ella mateixa, sinó de Déu que els els dona. És possible trobar una imatge més clara de l'Església? També tot el que hi ha a l'Església de bo ve de Déu. Per això pot comparar-se a Jerusalem, i parlem també de la "mare" Església, perquè per ella arriba fins als homes el consol de Déu: la salvació.

LECTURA DEL LLIBRE DEL PROFETA ISAÏES (66:10-14C)

Alegreu-vos amb Jerusalem, feu festa, tots els qui l'estimeu. Estigueu contents amb ells tots els qui portàveu dol per ella; sereu alletats amb l'abundància del seu consol, i xuclareu les delícies de la seva llet. Això diu el Senyor: "Jo decantaré cap a ella, com un riu, la pau i el benestar, la riquesa de les nacions, com un torrent desbordant. Els teus nodrissons seran portats al braç, i amanyagats sobre els genolls. Com una mare consola el seu fill, jo també us consolaré: a Jerusalem sereu consolats. Quan ho veureu, el vostre cor bategarà de goig i reviuran com l'herba els vostres ossos". La mà del Senyor es farà conèixer als seus servents.

Salm responsorial

"Aclama Déu tota la terra"

Després d'escollar la primera lectura, només s'escau un salm de lloança. En efecte, ¿què podem fer nosaltres sinó cantar, aclamar, prosternar-nos, contemplar... les gestes de Déu?

SALM 65:1-3a, 4-5, 6-7a, 16 i 20 (R.: 14)

Aclama Déu, tota la terra.

Canteu la glòria del seu nom,

canteu la seva fama gloriosa

Digueu a Déu:

"Que en són d'admirables, les vostres obres!"

R.: Aclama Déu, tota la terra.

"Tota la terra es prosterna davant vostre
i canta la glòria del vostre nom".

Veniu a contemplar les gestes de Déu.

Que n'és d'admirable el que fa amb els homes! R.

Convertí la mar en terra ferma,

passaren el riu a peu eixut.

Ell és la nostra alegria,

ell, que sempre governa amb el seu poder. R.

Veniu a contemplar les gestes de Déu,

us contaré el que ha fet per mi

Bencit sigui Déu:

No ha refusat la meua súplica,

ni m'ha negat el seu amor. R.

Segona lectura

"Jo porto en el meu cos les marques distintives de Jesucrist"

El tema de fons de la carta torna a aparèixer en aquestes últimes

frases de resum i comiat. L'apòstol Pau subratlla una i altra vegada que la vida del cristià és incorporació a la creu de Crist, per viure amb Ella la vida de fills de Déu. Això s'esdevé del baptisme, per mitjà del qual l'home rep "les marques distintives de Jesús", és a dir, la condició de cristià. La pregària eucarística ens ho recorda: "Recordeu-vos del vostre fill... Així com des del baptisme ha compartit la mort de Jesucrist..."

LECTURA DE LA CARTA DE SANT PAU ALS CRISTIANS DE GALÀCIA (6:14-18)

Germans, Déu me'n guard de gloriar-me en res que no sigui la creu de nostre Senyor Jesucrist. En ella, és com si el món fos crucificat per a mi i jo per al món. Ni la circumcisió ni la incircumcisió no tenen cap valor. L'únic que val és que hàgim estats creats de nou. Que la pau i la misericòrdia de Déu reposin sobre tots els qui mantenen aquest criteri i sobre l'Israel de Déu. A part això, que ningú no m'amoïni, perquè jo porto en el meu cos les marques distintives de Jesús. Germans, que la gràcia de nostre Senyor Jesucrist sigui amb el vostre esperit. Amén.

Tercera lectura

"La pau que li desitgeu reposarà sobre d'ell"

Per entendre bé el sentit d'aquest fragment que llegim avui, és important referir-se al fragment del diumenge passat. El text de referència és Lluç 9, 51-62, i tracta del començament del camí de Jesús cap a Jerusalem: "Quan s'acostaven els dies en què Jesús havia de ser endut al cel, ell resolgué decididament d'encaminar-se a Jerusalem". És en la perspectiva d'aquest viatge cap a Jerusalem que pren sentit aquesta missió dels setanta deixebles. Ells són els encarregats d'anunciar la pau de Crist, que ens ve de la seva victòria sobre el pecat i la mort: el seu misteri pasqual. Aquesta és la pau que l'Església —com Jerusalem— rep de déu, i té la missió de comunicar.

LECTURA DE L'EVANGELI SEGONS SANT LLUC (10:1-12, 17-20)

En aquell temps, el Senyor en designà encara setanta-dos, i els envià que s'avancesin de dos en dos cap a cada poble i a cada lloc on ell mateix havia d'anar. Els deia: "Hi ha molt a segar i pocs segadors: demaneu a l'amo dels sembrats que envii més homes a segar-los. Aneu. Us envio com anyells enmig de llops. No porteu bossa, ni sarró, ni calçat, no us atureu a saludar ningú pel camí. Quan entreu en una casa digueu primer: Pau en aquesta casa. Si hi viu un home de pau, la pau que li desitgeu reposarà en ell; si no, retornarà a vosaltres. Quedeu-vos en aquella casa, i compartiu allò que tinguin per menjar i beure: els treballadors bé es mereixen el seu jornal. No aneu de casa en casa. Si en un poble us reben bé, mengeu el que us posin a taula, cureu els malalts que hi hagi i digueu a la gent d'aquell lloc: El Regne de Déu és a prop vostre.

Però si en un poble no us volen rebre, sortiu als carrers i digueu: Fins la pols d'aquest poble que se'ns ha posat als peus, us la deixem. Però sapigueu això: El Regne de Déu és a prop. Us asseguro que quan vingui el gran dia, la sort de Sodoma serà més suportable que la d'aquell poble". Els setanta-dos tornaren tots contents i deien: "Senyor, fins els dimonis se'ns sotmeten pel poder del vostre nom". Jesús els digué: "Si, jo veia Satanàs que queia del cel com un llamp. Us he donat poder de trepitjar les serps i els escorpins i totes les forces de l'enemic: res no us podrà fer mal. Però no us alegreu que els enemics se sotmetin a vosaltres; alegreu-vos que els vostres noms estiguin escrits en el cel".

Camí de Jesús, camí de pau (Lc 10:1-12.17-20)

Cridats per a ser enviats

En llegir la perícopa evangèlica d'avui cal tenir ben present la que llegíem diumenge passat. Som al començament del viatge —del camí— que Jesús ha emprès "amb decisió" cap a Jerusalem, quan s'acostaven els dies en què havia de ser endut al cel (9:31). Sant Lluc ens reporta aquesta narració de l'elecció i missió d'un grup de deixebles, distint del grup dels dotze. La narració és exclusiva de Lluc i és molt possible que l'evangelista, més que oferir-nos una filmació en directe d'un fet de la vida de Jesús, ens presenti la situació en què es troba l'Església —la seva comunitat— uns cinquanta anys després de la resurrecció: oberta i enviada al món a preparar els esperits per rebre diangment el Senyor. Sobre l'esquema de l'elecció dels Dotze i de la seva missió (Cf. 9:1ss), l'evangelista dibuixa el paradigma del que ha de ser la tasca del deixeble. El Senyor en designa encara setanta-dos, i els envia que s'avancessin de dos en dos cap a cada poble i a cada lloc on ell mateix havia d'anar (v. 1). En el mac de la narració llucana es tracta d'una iniciativa de Jesús dirigida a preparar la seva arribada als pobles i llocs que es troben en el camí de Jerusalem. Els cridats són enviats a fer de precursors de l'arribada física de Jesús. En la realitat eclesial en què viu i actual l'evangelista, aquesta vocació pren una dimensió més compromesa. Els deixebles d'ara —els cristians— són cridats certament per Jesús, però és el Jesús ressuscitat, que és a la dreta del Pare, qui els crida per enviar-los a cada lloc on ell mateix ha d'anar, o sigui a tot el món, portat per la predicació i el testimoniatge dels deixebles. En l'elecció dels Dotze, qui crida és Jesús (6:12ss.). Aquí la iniciativa de la vocació ve del "Senyor", que, en el temps que Lluc escriu, era ja una expressió referida a Jesús ben arrelada en la consciència dels deixebles: Jesús és el Senyor ressuscitat. I segueix l'evangelista: en designa "encara". Ja havia designat —cridat— els Dotze, el grup històric de testimonis directes (Cf. Fets 1:21-22) del que Jesús havia fet i dit. Ara "en el temps de l'Església" Jesús, "el Senyor" continua cridant els seus testimonis perquè, plens de l'Esperit i empesos per ell, li preparin el camí entre els pagans. I els adverteix: la tasca és immensa, el món —per més que no ho sembli— ja és a punt per a rebre'l, els evangelitzadors, però, són pocs per a una tasca d'aquestes dimensions: **Demanau a l'amo dels sembrats que envii més homes a segar-los** (v. 2). I amb aquesta consciència els envia: **Aneu, us envio** (v. 3).

Els enviats

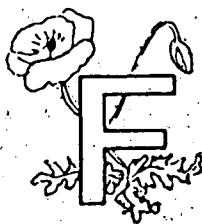
Eren setanta-dos. Si els Dotze representen les dotze tribus d'Israel —o sigui el "tot" Israel—, els setanta-dos ara podrien representar tots els pobles de la terra. A Gn 10 apareix la llista d'aquests pobles de tota la terra. En el text hebreu aquests pobles són setanta, en la versió grega, però, són setanta-dos. El cristià cal que sigui capaç de contemplar tot el món, tota la humanitat, ja que és per a tots que Crist ha mort (Cf. 2C 5:15). Cal que sigui també conscient de la dificultat de la missió encomanada: **Us envio com anyells enmig de llops** (v. 3). El missioner no

s'instal·la. Ha de ser un home de camí. No tant, potser, de camí geogràfic —un rodamon— com d'itinerari per la consciència i el cor dels homes i dones del món. Per això cal que sigui pobre. Pobre de diners i pobre de temps: **No porteu bossa, ni sarró, ni calçat, no us atureu a saludar ningú pel camí** (v. 4). No és, però, un desemparat, un captaire (v. 7). Caut i alhora confiat en la bondat del poble (vv. 8.10-11). I sobretot cal que tingui clara la procedència i la destinació de la seva vocació: Ha sortit de Jesús i ha de tornar a Jesús. Per això la seva alegria no pot fonamentar-se en l'èxit personal de la missió: **Alegreu-vos que els vostres noms estiguin escrits en el cel** (vv. 17-20).

Missió de pau

Quan entreu en una casa digueu primer: **Pau en aquesta casa** (v. 5). El missatge del missioner cristià és de pau. L'evangeli no entra ni per la força ni per la violència. La salvació de Jesús es dirigeix certament a tot el món. Però en llibertat. Per això l'autèntica predicació evangèlica no sols és anunci de pau, sinó pacificadora, portadora de la pau de Déu. I la pau de Déu —la seva salvació— ni es perd mai ni es fa malbé. Les persones de pau —els qui de debò busquen Déu en ells mateixos i en el món— de seguida connecten amb els predicadors de la pau autèntica. Si hi viu un home de pau, la pau que li desitgeu reposarà en ell (v. 6a). En canvi quan no hi ha interlocutor posseït per l'esperit de la pau, la pau de Déu retorna al missioner (v. 6b). Ens hauria de fer pensar molt aquesta afirmació de Jesús. Sobretot quan en la celebració de la missa dominical ens trobem "en església" i el qui presideix, en nom de Crist, ens diu: **La pau del Senyor sigui sempre amb vosaltres**. Som gent de pau? No de nom, sinó d'esperit i de fets? Llavors la pau del Senyor reposarà en nosaltres. Altrament retornarà al celebrant i ens quedarem buits del do de l'Esperit. ¿Com podrem llavors secundar amb sinceritat davant Déu i de la nostra consciència, el prec del sacerdot: **Doneu-vos la pau?** El nostre poble sol dir en adagi, que d'allà on no n'hi ha, no en raja. Potser per això la pau entre les persones, les famílies i els pobles és tan difícil, tan escassa. La pau no és un pur verbalisme. Ara la repetim massa i a tot arreu, aquesta paraula. És possible que aquesta repetició insistent no sigui altra cosa que expressió de nostàlgia d'allò que ens manca i alhora denúncia del nostre capteniment bel·licós. Hem d'anunciar de paraula certament la pau de Crist. Però aquesta pau cal anunciar-la també amb el testimoniatge de la nostra vida. De la nostra generositat. Per això el cristià, enviat al món a anunciar la pau de Crist, rep també d'ell la consigna: **Cureu els malalts que hi hagi i dieu a la gent d'aquell lloc: El regne de Déu és a prop vostre** (v. 9). És d'aquesta manera, predicant i vivint la pau, que el cristià, com els setanta-dos deixebles, pot retornar a Jesús, que l'ha enviat, dient: **Senyor, fins els dimonis se'n sotmeten pel poder del vostre nom** (v. 17). Perquè en definitiva la força i el fruit de la missió són de Crist.

8. DE LA PREGÀRIA

...eia quaranta-vuit hores que era a Sant Miquel. Les havia passades instal·lant-me, passejant, rumiant i escrivint.

També algunes estones havia parlat amb l'ermità, però sense aprofundir en cap tema.

Havia dedicat moltes hores a la pregària, però no n'estava gens satisfet.

Aquell tercer capvespre vaig decidir de parlar-ne amb l'ermità.

—Germà Ramon, abans d'ahir, quan vaig arribar, em diguéreu que en la pregària calia també escoltar Déu, i deixar que ens demanés coses...

Em féu un gest afirmatiu amb el cap. Jo vaig continuar.

—Bé, però com es fa això? M'he passat moltes hores preguntant i he repetit: "*Parleu, Senyor, que el vostre servent us escolta...*". Però, res de res!

L'expressió de la cara de l'ermità era quasi riallera.

M'estranyà molt, però, per frenar-lo una mica, vaig repetir:

—De debò, eh! Res de res!

Efectivament, ell moderà el seu somriure i ja amb la normalitat de sempre, em respongué, preguntant-me:

—Tu, sabries dir-me, com esperes que Déu et parli? Tractant-te de tu, de vós o de vostè?

No puc negar que em sorprengué la pregunta, però no vaig dubtar gens a respondre:

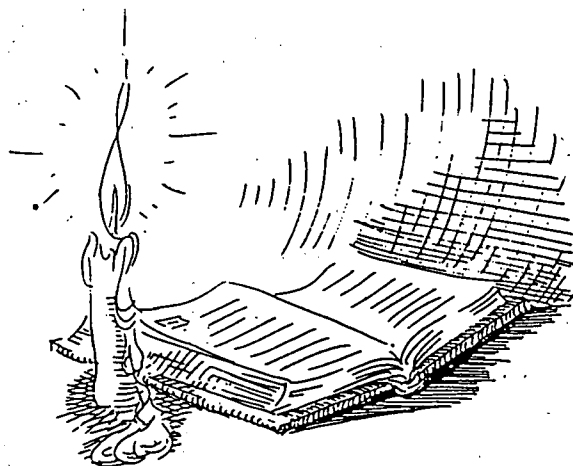
—De tu, és clar!

—Doncs no, noi, no! Normalment, Déu no ens tracta ni de tu, ni de vós, ni de vostè. ENS TRACTA DE "JO".

—De "jo"?

—Sí, de "jo"! Bé, t'ho dic així, per dir-t'ho d'alguna manera...

Mira, Déu ens parla des de dins... A través del nostre pensament i de la nostra voluntat. Les seves inspiracions a l'enteniment i els seus impulsos a la voluntat —el que els entesos en diuen mocions— neixen de dintre nostre, com a pensaments i decisions pròpies. Per això, quan tu dius, per exemple "penso que Jesús és el Fill de Déu", tu dius "jo penso", però aquest pensament et ve de Déu. I quan tu decideixes "jo vull ser sant!", tu dius "jo vull", però qui et mou i t'impulsa és Ell!

Entens per què et deia: "Déu ens parla de 'jo'?"

—Sé què volem dir.

—Bé, doncs, el cert és que Ell ens parla i molt més sovint del que sembla.

Es fa escoltar... però no podem esperar que ho faci des de fora... perquè el portem dins...

El seu Esperit s'ha fet ànima de la nostra ànima...! Ningú no ens és tan íntim a nosaltres mateixos com Ell ho és...

Això darrer ho havia dit, tal com acostumava a fer-ho sovint, com si s'ho digués per ell tot sol.

Després d'una pausa, es quedà mirant-me esperant la meua resposta, que va ser:

—Així, doncs, pot ser que Déu m'hagi parlat sense haver-me'n adonat?

—Sí, Jaume, sí! I fins et diré que la major part de les vegades, sempre és així. Ens n'adonem al cap d'un temps. Per això els sants diuen que Déu parla clar, però parla baixet..., encara que de vegades "crida"...!

Mira, el més important és que no li vulguem fer mai el sord! Quan ho cregui convenient, Ell ja es farà entendre!

No sé quina cara devia fer jo, però segurament se'm notava que "em queia la bava" escoltant-lo. El cas és que ell ho devia advertir i preguntà:

—Què penses, noi?

—Us admiro, perquè sou molt simplificat, vós!

—Home, també podria ser un defecte això. Ser simplista, de vegades és igual que ser ximple. Gràcies per la teua caritat en dir-me simplificat i no simplista.

Somreia de la seva pròpia ironia.

Després, ja amb un posat més seriós, digué:

—També en dono gràcies a Déu! Com que Ell és Simplicíssim, a mesura que el tractes amb intimitat, i a través dels anys, et va simplificant i modelant a la seva imatge.

Entre amics s'estableix sempre una semblança. Com més gran és l'amistat, més gran es fa.

Els sants tenen el concepte de santedat tan simplificat que, de vegades, l'expressen amb una sola paraula.

Això és l'Esperit Sant qui ho dona...!

És molt maco Nostre Senyor!

Continuà mirant les muntanyes i al cap de poc s'aixecà sense dir res més. Jo també callava.

9. MÉS SOBRE LA PREGÀRIA

ontinuant amb el tema, després de sopar, li vaig dir:

—Germà Ramon, jo, abans, per pregar sempre em servia d'oracions fetes. Les recitava i prou, però ara

penso que a Déu ha d'agradar-li més el que li diem espontàniament, que no pas mastegar-li salms i parenostres i oracions fetes per un altre.

—Home, no vas errat del tot, però una mica sí.

Les seves paraules, quan et portava la contrària, semblaven més mesurades, les deia amb un gran temor de no ferir i amb una caritat que es respirava. T'entrava per la pell.

—Tu parles de "mastegar" salms i parenostres... Dit així, tens raó. Però cal esforçar-se perquè en recitar els salms i en resar el parenostre, no sigui mastegar-los, o de rutina... tenint el cap a una altra banda, i amb ganes d'acabar aviat... Però ben resats... tant el parenostre com els salms i altres "oracions fetes" que dius tu... no són tan "dolents" com això.

La cara de murri que posà en dir la darrera frase, em féu molta gràcia.

—Home, no vull dir que sigui dolent, sinó...

—Ja ens entenem, ja —m'interrompé—. He exagerat expressament.

No obstant, et diré que fins i tot quan fem pregària espontània, "la bona" que tu dius, cal que la fem amb simplicitat. El mateix Jesús ens ho deixà dit: *"No feu com els pagans que es creuen que seran atesos per l'abundància de paraules..."*

Mira, no fa pas massa temps que vingué a veure'm un matrimoni que té una filleta subnormal. La mare deia que havia après més coses d'aquesta nena, que no pas dels altres fills que són normals. I explicà una cosa que a mi em féu molt de bé i que segurament a tu també te'n farà.

"L'altre dia —deia la mare—, a la nena li va caure una safata que portava, cosa que li passa sovint per les seves deficiències motrius.

La seva germana gran li féu un crit dient-li: què fas!

La nena quedà sobtada, encongida, impotent... com sempre que li passa una cosa així. Li sap molt de greu i s'adona de la seva deficiència. Llavors, mirant-me, diu: MARE! Com sempre que succeeix quelcom de semblant, li dic amb molta pau: nena, que ho has fet expressament? Ella respon: no. Doncs, no t'amoïnis; ara totes dues ho arreglarem. I la nena passa de l'aplanament a l'eufòria d'ajudar-me i d'haver

superat un problema del qual tota sola no se n'hauria sortit."

La mare comentava:

"Això em fa entendre que quan en la vida ens trobem en circumstàncies adverses, quan a voltes et sents ofegada i no saps com sortir-t'en... només cal mirar al Cel i dir: PARE! I n'hi haurà prou.

Déu és més bo que no pas jo!"

Oi que és alliçonador?

—I molt emocionant! —vaig dir jo.

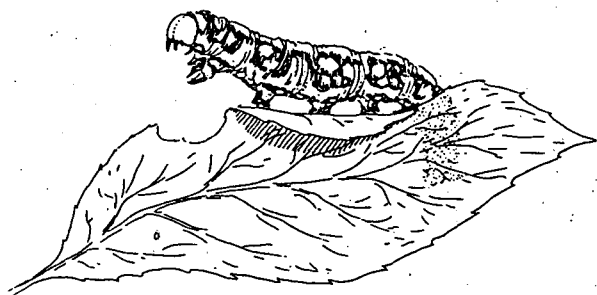
Restàrem callats molta estona, mirant les muntanyes.

Fou ell qui, a la fi, prengué la paraula:

—Si tots coneguéssim el gran do que el Senyor ens ha fet en permetre que tothora, a tot arreu i sempre, puguem parlar amb Ell...!

Aquí a la Terra, per veure un polític, un advocat o un metge has de demanar hora. I te la donen per qui sap quan! Per a alguns, fins i tot necessites influències o molts diners...

En canvi, per parlar amb el Senyor, Rei de l'Univers... pot

fer-ho qualsevol, quan vulgui, tothora i a tot arreu! A més, amb la certesa que serà escoltat i obtindrà la resposta adequada...!

—Home, que Déu ens escolta ja m'ho crec, però que sempre ens respon... Penso, que a voltes sembla que es faci el sord!

Amb més vehemència que altres vegades, exclamà:

—I ara! Això sí que no! Pensa que el Senyor, sempre... sempre respon. El que passa és que no sempre ho fa quan nosaltres volem, o de la manera que nosaltres voldríem.

Per una part, Ell té un altre calendari, però respon sempre en el moment més oportú pel nostre bé, malgrat que nosaltres no ho entenguem!

Per altra part, no sempre allò que esperem és el que més ens cal; i, és clar, no és allò el que ens dona, sinó quelcom millor, encara que no ho desitgem!

Ell és Bo. Ens estima com mai no podrem imaginar. Ell vol el millor per a nosaltres. Ell ho fa bé! I moltes, moltes vegades, diria que sempre... Ell ens sorprèn!

Féu una pausa que jo vaig respectar. M'impressionava tanta confiança, tanta certesa. Poc després, continuà:

—Tots podríem explicar moltes experiències de les vegades que el Senyor ens ha sorprès... Fins i tot tu! Ja veus!

Ara recordo una anècdota de Mn. Cinto Verdager, que m'explicaren ja fa molt temps, i que treu cap a això que deïem.

Mirà cap a ponent. Sobre el Pedraforca, lluien uns estels ben coneguts per ell. Els observà un instant i, com qui ha mirat l'hora en el rellotge del poble, digué:

—Encara tenim temps!

Poc més, poc menys, m'ho contaren així:

Mira, diuen que a mossèn Cinto el requeriren per anar a beneir un fruiterar, perquè hi havia una plaga d'erugues que feia témer que acabaria amb tota la collita. Ell hi anà ben preparat i acompanyat d'un escolanet que portava l'aigua beneïda. En arribar al fruiterar, quedà corglaçat en veure aquell panorama de destrucció que feia feredat! Miler i milers d'erugues s'anaven apoderant de la fruita dels arbres.

Mossèn Cinto féu l'exorcisme tal com prescrivien les rúbriques i amb tota la fe de què era capaç...

Tot ja estava fet... però allà no passava res... Les erugues anaven fent de les seves...

Però, de sobte, se sentí un soroll com el brunzir de mils d'abelles... i arribà una altra plaga més abundant que la de les erugues! Eren uns escarabats voladors d'una mida considerable, que pràcticament "taparen" els fruiters amb fulles i tot!

Explica mossèn Cinto que la seva fe s'esfondrà. "Per què, Senyor, per què?", diu que exclamà en el fons de la seva ànima, decebuda per la "resposta" del Senyor...!

La gent del poble que l'havia acompanyat plorava d'impotència davant del fet.

Mossèn Cinto, assegut i amb el cap entre les mans, no gosava mirar ningú per la confusió que sentia...

El deixondiren del seu aclapament, uns crits de: mossèn, mossèn, mireu! Aixecà el cap i veié el que la gent aclamava: aquells escarabats eren devoradors d'erugues! I amb una llestesa que impressionava, les agafaven d'una a una amb llurs mandíbules, se'ls menjaven el cap i llençaven la resta. No gaire més de mitja hora durà la pluja d'erugues que, mortes i escapçades, queien dels arbres, i que pràcticament cobriren el terra com una catifa.

La "plaga salvadora", brunzint com a l'arribada, aixecà el vol i se n'anà!

La gent resava agraïda i mossèn Cinto plorava de penediment i d'emoció.

Sí, Jaume, sí, el Senyor sempre respon, però a la seva manera! I si ho vol... sempre podrà sorprendre'ns!

S'aixecà dient: —S'ha fet tard. Ja continuarem.
Fins demà si Déu vol!

(Del llibre "Converses amb l'hermità de Sant Miquel de Turbians" de Mn. Francesc Cima i Garrigó)

continuarà

Suplement infantil de Catalunya Cristiana

N.º 623

Aprofitar les vacances

Les vacances són per descansar. Home!, jo; allò que se'n diu cansat, cansat... tampoc no n'estic molt, eh. Més aviat diria una mica tip d'algunes coses; això sí.

El pare té raó quan diu que fer vacances, no vol pas dir no fer res de res. Això fóra un solemne avoriment. Sinó, fer altres coses que, durant el curs, no pots fer, o pots fer poc, per manca de temps.

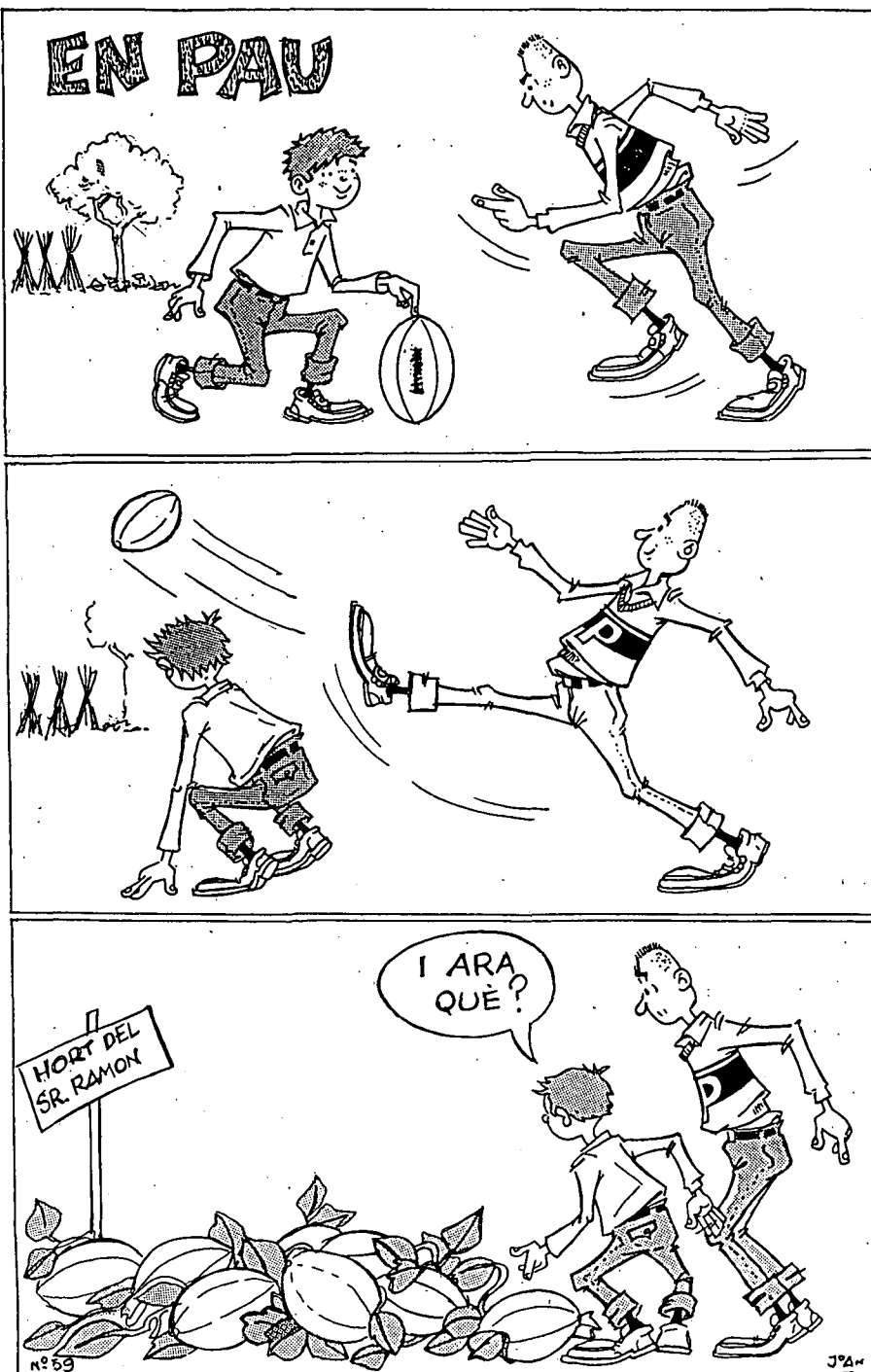
Les vacances són un temps extraordinari. I el "profe" ja ho diu: "el temps no es pot perdre mai inútilment". Segur que encara no sabem exactament allò que farem, ni quan. Però em sembla que hem d'intentar "organitzar" una mica les vacances. Per exemple: sabem que tindrem temps per llegir, ¿quins llibres llegirem? Un altre exemple: A mi m'agrada dibuixar. Doncs bé, he pensat comprar-me un quadern de dibuix i dibuixar algun paisatge, alguna posta de sol, una casa de pagès, etc...

Una altra cosa interessant és escriure. Escriure als amics, companys, parents... explicant-los allò que fem, on som, etc. Abans d'acomiar-nos de l'escola, amb tres amics meus i una amiga, vàrem pactar que ho faríem això.

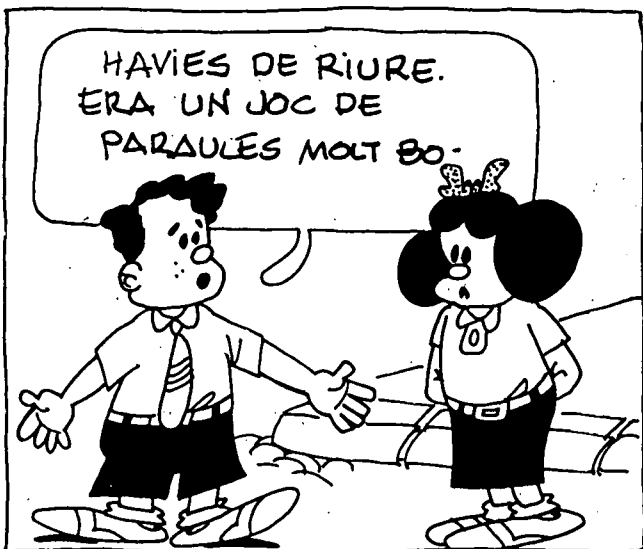
Jo també penso aprofitar les vacances per jugar tant com pugui, per banyar-me a la platja o a la piscina, i per participar en festes populars.

Ahl, els diumenges, també penso demanar al mossèn si puc fer alguna lectura de la missa, del diumenge. I si els grups de nois i noies organitzen coses també hi participaré.

Les vacances, ben pensades i viscudes, poden ser interessants, oi?

EN PITU CALSAPEU

Busquem l'evangeli del diumenge: Evangeli segons sant Lluç, capítol 10, versets de l'1 a l'11 (Lc 10:1-11).

Reflexionem: 1. A part dels onze Apòstols, hi havia altres deixebles que seguien Jesús: escoltaven allò que deia i veien allò que feia. Sens dubte que després en parlaven amb els de casa seva, amb els amics i companys i amb els veïns. És com quan nosaltres en parlem a la catequesi o a l'escola.

2. Avui, a l'evangeli, veiem com Jesús envia setanta-dos deixebles a pobles i viles on ell pensa anar, perquè comencin a preparar la gent a escoltar-lo. Els diu que donin la pau a la gent... que guareixin els malalts... que els diguin que la salvació de Déu és a prop.

3. Abans els diu que hi ha molta feina a fer: "Hi ha molt a segar i els segadors són pocs..." No podien pas dir-li que no. Nosaltres com a nois i noies cristians hem d'ajudar també que tothom conegui i estimi Jesús. I, si algun noi, sent que Jesús el crida i s'anima a ser mossèn, fantàstic!

■ El mossèn

Mots encreuats

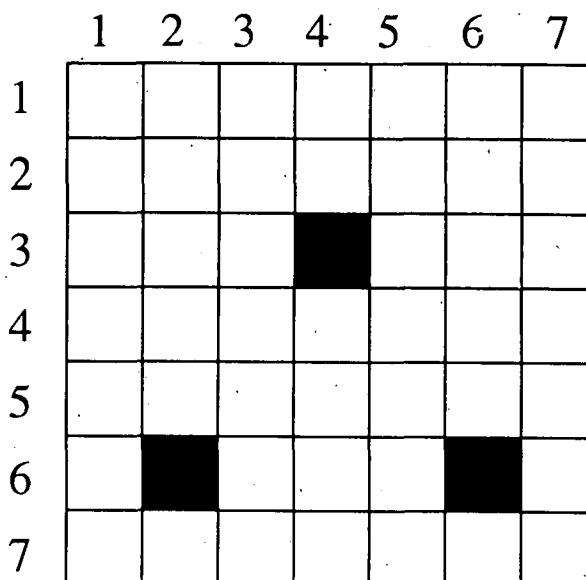
HORITZONTALS:

1.- Esclafarem, aixafarem. 2.- (a.r.) Venerarà, idolatrarà. 3.- Gana. Títol nobiliari. 4.- (a.r.) Escalfo, caldejo. 5.- T'atreviràs. 6.- (a.r.) Aniré. 7.- Mossegar, menjar.

VERTICALS:

1.- Calor, xardor. 2.- (a.r.) Resarà. 3.- Molt conegudes. 4.- (a.r.) Divinitat egípcia. Dosterços de Leredo. 5.- (a.r.) Que gira. 6.- Alliçona, adoctrina. 7.- Població d'Indonèsia.

Solució al proper número

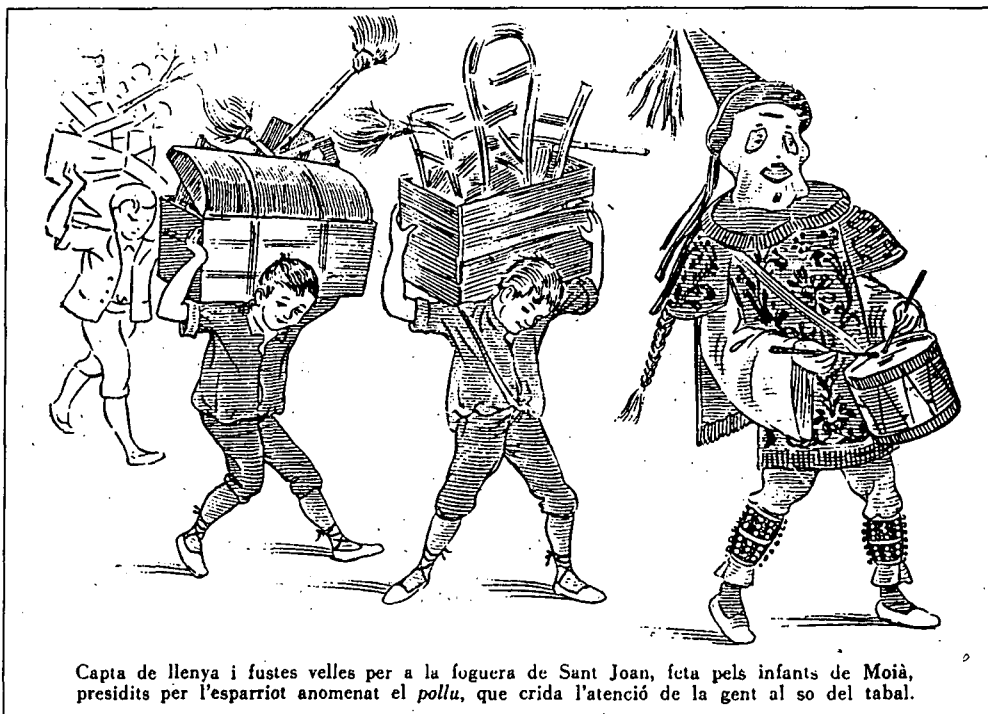

Les nostres coses

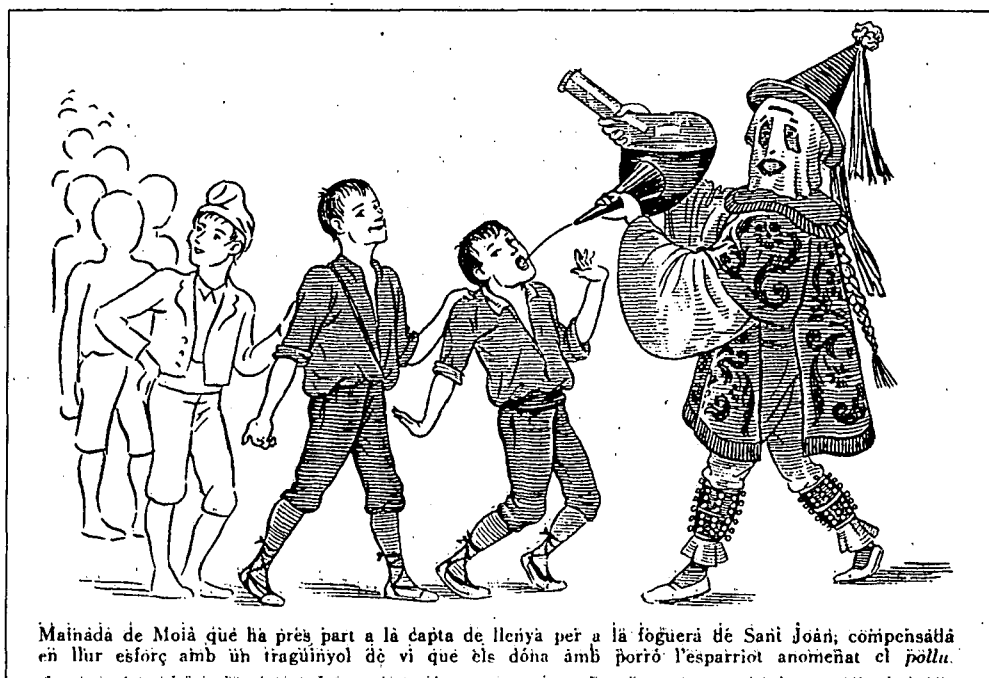
Les fogueres de Sant Joan

Els dibuixos que il·lustren aquest escrit els hem tret del "Costumari Català" de Joan Amades, una obra extensa —cinc volums gruixuts— i molt important. L'Amades es pot dir que hi va dedicar tota la seva vida i és un recull de les tradicions i costums dels Països Catalans. De les tradicions al·lusives al dia de Sant Joan n'explica un bon grapat de tots els nostres pobles i comarques. Perquè Sant Joan és potser la festivitat celebrada més unànimement per tots els catalans: la festa dels cavalls i les avellanes de Ciutadella de Menorca, la festa major de Perpinyà, les falles d'Alacant o les fogueres que la canalla encén pertot arreu.

Això de les fogueres sembla que ve de lluny i que té el seu origen en la celebració del solstici d'estiu per rebre el dia més llarg de l'any, el de més hores de sol. Tant és així que el cristianisme va condemnar en principis fogueres per considerar-les un costum pagà. El costum, però, estava tan arrelat que no varen poder extingir-lo. Aleshores l'Església optà per cristianitzar-lo, fent-lo coincidir amb la festa de Sant Joan.

Capta de llenya i fustes velles per a la foguera de Sant Joan, feta pels infants de Mojà, presidits per l'esparríot anomenat el pollu, que crida l'atenció de la gent al so del tabal.

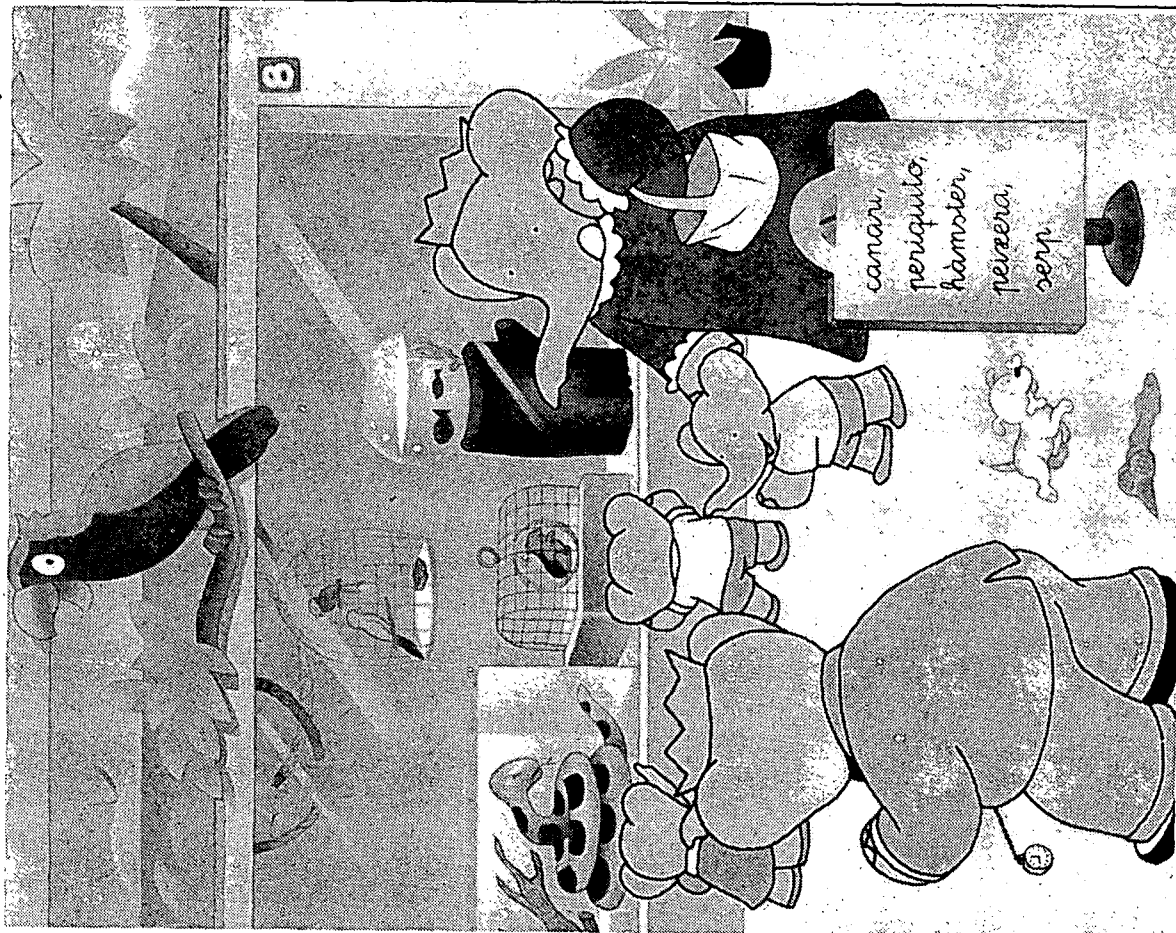
Mainada de Mojà que ha pres part a la capta de llenya per a la foguera de Sant Joan; compensada en llur esforç amb un tragünyol de vi que els dona amb porró l'esparríot anomenat el pollu.

Modernament s'ha establert un costum molt bonic, la de la Flama del Canigó que, encesa al cim d'aquesta muntanya, dona foc a les que recorren tot el país i es multipliquen per encendre fogueres a moltes ciutats i pobles catalans. Amb la Flama del Canigó se simbolitza la unitat del nostre poble i de la nostra llengua perquè totes les fogueres tenen per origen una de sola i Sant Martí del Canigó ha estat considerat per molts el bressol de Catalunya.

BABAR

i els seus amics van de compres

Basat en els personatges creats per Jean i Laurent de Brunhoff

Els menuts baden a la botiga d'animals.

A l'aparador, un canta pels desconuts.

A la mateixa gàbia, hi ha un altre ocell.

un . Pom preferir els animals de pèl.

-Mare, has vist quin ? -li diu.

-Au, va! -exclama Celest neguitejant - se -

Que no tindrè temps, canalla! Amb l'estona

que us passareu encara davant la !

Alexànder es posa a riure veient Flora

immobilitzada davant la .

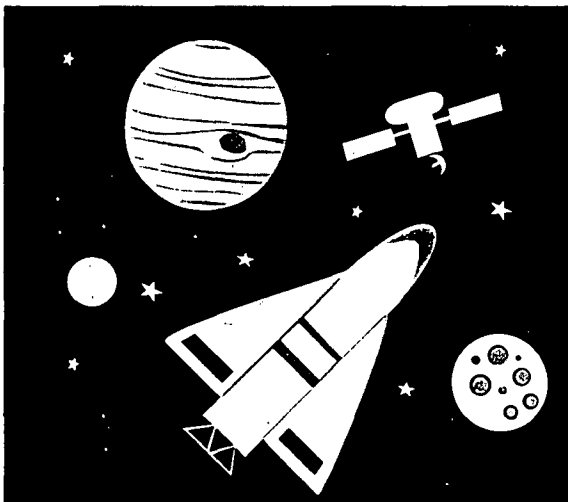
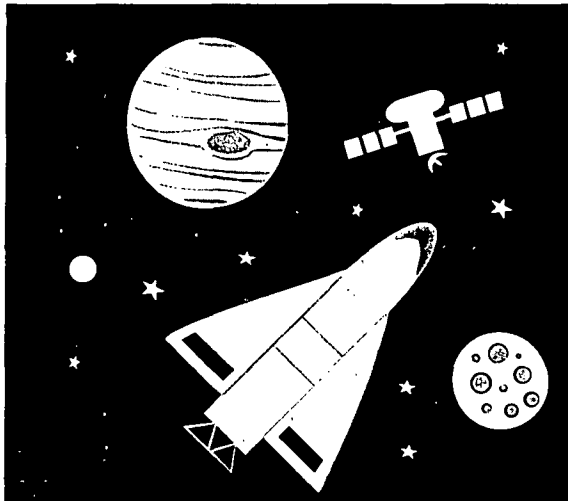
-Mireu! -diu cridant - Està hipnotitzada!

BABAR TORNA DE LA MA D'EDICIONS BEASCOA

MISCELANIA

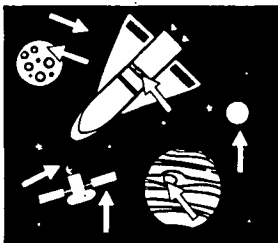
Cerquen 7 diferències entre els dos dibuixos.

1

SOLUCIONS

1

70592 ©

2

1

2

3

4

5

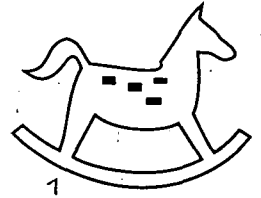
6

7

Tots aquests animals són insectes a excepció d'un. Sabries localitzar-lo?

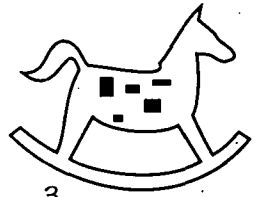
3

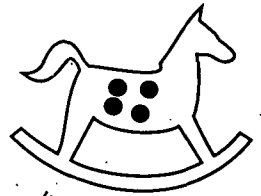
1

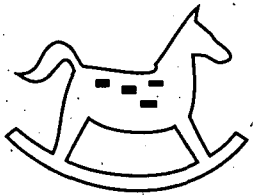
2

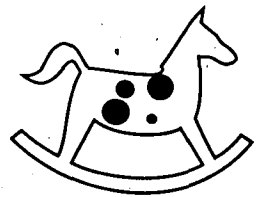
3

4

5

6

7

Dos d'aquests cavalls de joguina són iguals.

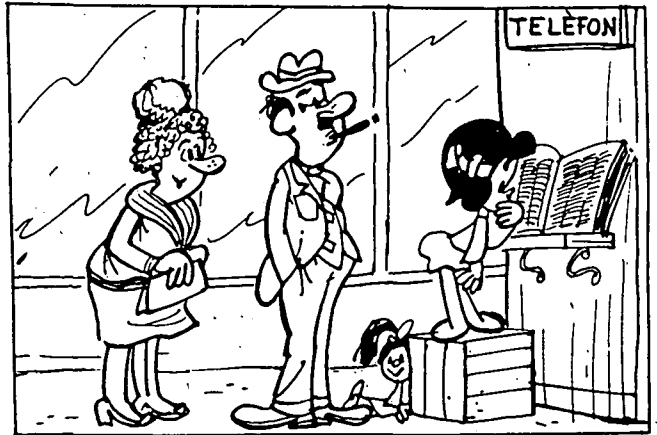
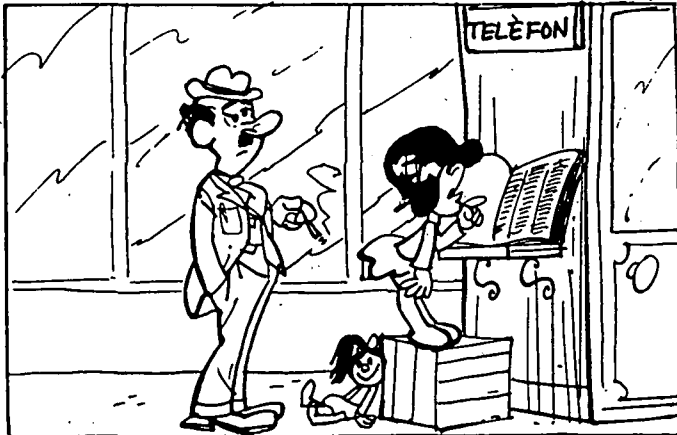
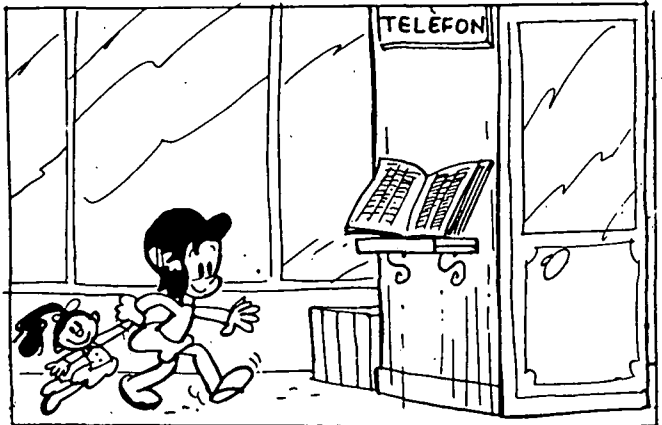
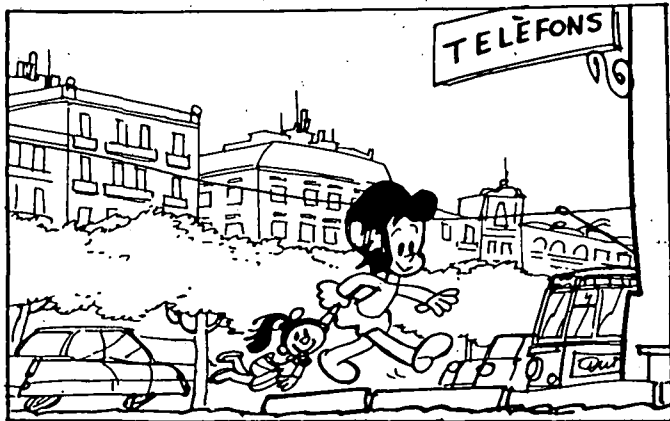
2

11115

3

115

LA MARIONA

EN ROC

per JOAN ANDREU VALLVÉ

-agafar velocitat... i tallar aquest vent
tan fort que fa avui!

